МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему: **УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В УМОВАХ РИЗИКІВ ВІЙНИ**

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0724 – уфпс
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і назва спеціальності)
страхування»
Воронков О.М.

освітньої програми управління фінансами підприємницьких структур

спеціалізації_____
(код і назва спеціалізації)

_____
(ініціали та прізвище)
Керівник доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів,
к.е.н., доц. Оглобліна В.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)
Рецензент доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н, доц.
Король С.А.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Запоріжжя
2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ім. Ю.М. ПОТЕБНІ

Кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код та назва)
Освітня програма Управління фінансами підприємницьких структур
(код та назва)
Спеціалізація _____
(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри *д.е.н., проф.*
Клопов І.О.

«____» _____2025 року

З А В Д А Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Воронков Олександр Миколайович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проєкту) Управління фінансовою стійкістю підприємства ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах ризиків війни
керівник роботи Оглобліна В.О., *к.е.н.*
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом №318-с від «27» лютого 2025 року
2. Строк подання студентом роботи 24 листопада 2025 р.
3. Вихідні дані до роботи *Публічна інформація, що досліджується в роботі; статистичні макроекономічні дослідження. Фахові періодичні видання. Наукові роботи. Публічна інформація за темою. Відкриті джерела інформації*
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)_____
Теоретична частина. Досліджено теоретичні та методичні основи управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах викликів війни.
Аналітична частина. Здійснено аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» з точки зору фінансової стійкості.
Проєктна частина. Удосконалено підходи до управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ризиків війни.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):
Рис. 1.1. Групування методів вимірювання фінансової стійкості підприємства, Рис. 1.2. Чинники, що впливають на фінансову стійкість підприємства, Рис. 1.3. Етапи побудови скорингової моделі оцінки фінансової стійкості, Рис. 1.4. Фактори впливу війни на фінансову стійкість підприємства, Рис. 1.5.

Класифікація фінансових втрат компаній через повномасштабне військове вторгнення, Рис. 1.6. Тренд індексу UBI, 2020–2024 роки, Рис. 1.7. Динаміка індексів промислової продукції в цілому і продукції переробної промисловості в Україні у протягом 2007–2024 рр., Рис. 1.8. Динаміка частки переробної промисловості (додана вартість) у ВВП в Україні та у світі в середньому протягом 2001–2024 рр., Рис. 1.9. Динаміка доданої вартості в переробній промисловості України та її співвідношення на душу населення протягом 2001–2024 рр., Рис. 2.1. Загальний вигляд зварювального плавленого флюсу, Рис. 2.2. Обладнання з виробництва зварювальних флюсів методом подвійного рафінування розплаву, Рис. 2.3. Динаміка структури майна ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр., Рис. 2.4. Динаміка обсягу нерозподіленого прибутку ПрАТ «Запоріжсклофлюс» впродовж 2022 – 2024 рр., Рис. 2.5. Динаміка структури капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс», Рис. 2.6. Динаміка прибутків (збитків) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 – 2024 рр., Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнтів стану ресурсів, платоспроможності та фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр., Рис. 2.8. Динаміка тривалості фінансового циклу та його складових ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр., Рис. 3.1. Інтегрована модель адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів, Рис. 3.2. Складові ефективної політики управління фінансовою стійкістю підприємства ПрАТ «Запоріжсклофлюс», Рис. 3.3. Алгоритм управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті інтегрованої моделі адаптивної стійкості.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	*Оглобліна В.О., доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н.*		
2	*Оглобліна В.О., доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н.*		
3	*Оглобліна В.О., доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів, к.е.н.*		

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	*Досліджено теоретичні основи управління фінансовою стійкістю підприємства*	*10.11.2025*	
2	*Огляд джерел інформації з законодавчих та нормативно – правових засад регулювання господарської діяльності підприємства*	*17.11.2025*	
3	*Збір даних та опрацювання публічної інформації щодо аналізу фінансової звітності*	*30.11.2025*	
4	*Здійснено дослідження фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс»*	*24.11.2025*	
5	*Удосконалено управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс»*	*17.12.2024*	

Студент _____ Воронков О.М.
(підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи (проєкту) _____ _____Оглобліна В.О.____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ ____Менсітов І.І._____
(підпис) (ініціали та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП…….. 6

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ ……. 10

1.1. Фінансова стійкість підприємства як економічна категорія …….. 10

1.2. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості та фактори впливу війни на фінансову стійкість українських підприємств ……. 16

1.3. Проблеми та тенденції вітчизняної промисловості, яка функціонує в умовах повномасштабної війни…… 28

РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС»…….. 44

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Запоріжсклофлюс» …… 44

2.2. Дослідження активів та джерел їх формування на ПрАТ «Запоріжсклофлюс»……. 49

2.3. Аналіз фінансових результатів та коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс»……. 61

РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ…. ……..….. 77

3.1. Цифрова трансформація ключових бізнес-процесів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» як передумова відновлення фінансової стійкості підприємства в умовах викликів війни…….. 77

3.2. Заходи з забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах воєнного стану та економічної турбулентності ……..... 83

ВИСНОВКИ……. 93

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ…… 99

ДОДАТКИ……. 105

АНОТАЦІЯ

Воронков О.М. Кваліфікаційна робота магістра «Управління фінансовою стійкістю підприємства ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах ризиків війни»: 117 стор., 20 рис., 17 табл., 53 джерел.

Ключові слова: ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ, ЧИСТИЙ ПРИБУТОК, БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ, ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ

Обгрунтовано теоретичні основи управління фінансовою стійкістю в умовах викликів війни. Виконано комплексну оцінку поточного стану господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс». Запропоновано удосконалення підходів до управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах ризиків війни.

ABSTRACT

Voronkov O.M. Master's qualification thesis «Management of the financial stability of the Zaporizhskloflus enterprise in the conditions of war risks»: 117 pages, 20 figures, 17 tables, 53 sources.

Keywords: FINANCIAL STABILITY, BUSINESS ACTIVITY, NET PROFIT, BUSINESS PROCESSES, DIGITAL TRANSFORMATION

The theoretical foundations of financial stability management under the challenges of war are substantiated. A comprehensive assessment of the current state of economic activity of PJSC «Zaporizhskloflus» was carried out. It is proposed to improve the approaches to managing the financial stability of PJSC «Zaporizhskloflus» under the conditions of war risks.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальні виклики розвитку українських підприємств, обумовлені постійною потребою долати кризові явища, функціонувати в умовах ведення воєнних дій висувають підвищені вимоги до забезпечення фінансової стабільності як важливого елемента фінансової безпеки, активізації бізнес-процесів. Для ефективного вирішення цієї задачі необхідно вдосконалювати підходи до управління фінансовою стійкістю. У сучасних умовах забезпечення фінансової стійкості підприємства – є одним із головних економічних пріоритетів. Недостатній рівень фінансової стійкості може спричинити проблеми з платоспроможністю й обмежити можливості для розвитку виробничої діяльності. У той же час, надмірна стійкість може гальмувати розвиток через неефективне використання ресурсів, зокрема, у вигляді надлишкових запасів і резервів.

Оцінювання фінансової стійкості підприємства – це аналітичний процес, який дозволяє визначити його здатність протистояти фінансовим ризикам та зберігати економічну стабільність у майбутньому. Такий підхід дає змогу ідентифікувати слабкі місця у фінансовій системі підприємства, виявити джерела можливих загроз і розробити дієві заходи для посилення його фінансової позиції. У сучасній економічній науці та практиці господарювання використовуються різноманітні підходи до систематизації методів аналізу фінансово економічного стану підприємств. Чітке уявлення про фінансову стійкість допомагає визначити можливості для генерування прибутку, своєчасного виконання фінансових зобов’язань, а також підтримки стабільності і конкурентоспроможності у динамічному ринковому середовищі. Тобто допомагає бізнесу не лише виживати, а також і розвиватися у воєнний час. Як головний індикатор фінансового стану вона включає не лише здатність підприємств адаптуватися до змін, а й в подальшому забезпечувати довгостроковий розвиток, підтримуючи ефективну діяльність навіть у разі економічної нестабільності чи зовнішніх потрясінь. Війна в

Україні створила безпрецедентні виклики для українського бізнесу, спричинивши значні втрати та порушення звичних бізнес-процесів. Через це постраждала і сама економіка країни, змусивши багато підприємств скорочувати діяльність або призупиняти роботу через руйнування інфраструктури, зростання витрат і дефіцит кадрів. Тому, тема магістерського дослідження є актуальною та своєчасною.

Об'єкт дослідження магістерської роботи – процеси управління фінансовою стійкістю промислового підприємства в умовах викликів і ризиків війни.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та практичних підходів до управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах викликів і ризиків війни.

Мета магістерської роботи – розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах ризиків війни.

Для досягнення зазначеної мети в магістерській роботі ***вирішено наступні завдання***:

– досліджено теоретичні та методичні аспекти управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах викликів та ризиків війни;

– досліджено проблеми та тенденції металургійних підприємства, які функціонують в умовах повномасштабної війни;

– здійснено багатовимірну оцінку фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в період 2022 – 2024 рр.;

– досліджено систему коефіцієнтів, що характеризують фінансову стійкість ПрАТ «Запоріжсклофлюс»;

– запропоновано заходи, що спрямовані на зміцнення фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах повномасштабної війни в Україні через трансформаційні процеси цифровізації та оптимізаційних заходів.

В магістерській роботі використано такі загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: діалектичний метод і метод спостережень, методи критичного та порівняльного аналізу і синтезу, системний підхід.

Наукова новизна одержаних результатів магістерського дослідження полягає у наступному:

– ***удосконалено*** концептуальний підхід до зміцнення фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс, який, на відміну від існуючих підходів, *передбачає* розробку інтегрованої моделі адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів та *включає* розробку ефективної політики управління фінансовою стійкістю в умовах викликів та ризиків війни;

– ***набув подальшого розвитку*** алгоритм управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті інтегрованої моделі адаптивної стійкості, який включає такі етапи: оперативна діагностика чутливості ключових фінансових індикаторів; формування короткострокових фінансових резервів; упровадження інструментів хеджування ризиків; заходи з реструктуризації короткострокової заборгованості; диверсифікація ринків збуту та бази постачальників; поступова імплементація плану відновлення діяльності.

Інформаційною базою магістерської роботи є методичні та наукові праці з теми дослідження, нормативні та законодавчі акти України, статистична інформація, фінансова звітність.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати магістерського дослідження пройшли обговорення на ІІ Міжнародній науково-практичній конференції «Інженерні інновації та розбудова національної економіки» (15–16 травня 2025 року, м. Запоріжжя), яка відбулась в ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, С. 259 – 262, тема доповіді «Адаптація в управлінні малим та середнім бізнесом під час війни та потенціал його розвитку».

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи 117 стор. Робота містить

20 рисунків, 17 таблиць. Список використаних джерел включає 53 найменувань літературних джерел.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ

1.1. Фінансова стійкість підприємства як економічна категорія

Актуальні виклики розвитку українських підприємств, обумовлені постійною потребою долати кризові явища, функціонувати в умовах ведення воєнних дій висувають підвищені вимоги до забезпечення фінансової стабільності як важливого елемента фінансової безпеки, активізації бізнес-процесів. Для ефективного вирішення цієї задачі необхідно вдосконалювати підходи до управління фінансовою стійкістю. У сучасних умовах забезпечення фінансової стійкості підприємства – є одним із головних економічних пріоритетів. Недостатній рівень фінансової стійкості може спричинити проблеми з платоспроможністю й обмежити можливості для розвитку виробничої діяльності. У той же час, надмірна стійкість може гальмувати розвиток через неефективне використання ресурсів, зокрема, у вигляді надлишкових запасів і резервів.

Проблематика фінансової стійкості підприємств перебуває в полі активного інтересу сучасної наукової спільноти. Її різні аспекти стали предметом дослідження численних українських і зарубіжних учених та фахівців. Для ефективного управління фінансовою стійкістю необхідно чітко визначити її зміст. Наразі немає єдиного загальноприйнятого визначення терміну «стійкість». За однією з інтерпретацій, це поняття походить від латинського слова stabilis, яке означає здатність об’єкта залишатися стабільним або пристосовуватися до змін під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників. Інша точка зору трактує стійкість (англ. robustness) як властивість системи функціонувати в умовах, що відхиляються від передбачених або запланованих. Вивчення результатів досліджень учених-економістів

дозволяють виокремити три ключові підходи до трактування терміну «фінансова стійкість». Перший підхід розглядає фінансову стійкість як стан підприємства, за якого досягається раціональне співвідношення фінансових ресурсів [1 – 3].

Відповідно до другого підходу фінансова стійкість також розглядається як стан рівноваги підприємства та його здатність повертатися до цього стану після порушень [4 – 5]. Науковці тлумачать фінансову стійкість як рівноважний стан або ж як спроможність підприємства, що функціонує як відкрита соціально-економічна система, відновлювати цю рівновагу у разі її порушення. У своїх працях дослідники підкреслюють важливість підтримки стану рівноваги, однак не деталізують, які чинники можуть її порушити та якими характеристиками цей стан володіє.

За третім підходом фінансова стійкість розглядається як такий стан підприємства, за якого забезпечується стабільне функціонування та можливість подальшого зростання. До цього підходу належать погляди авторів, які трактують поняття фінансової стійкості в широкому значенні [6 – 7]. Вони не зводять її роль виключно до підтримання платоспроможності, рентабельності чи досягнення збалансованої структури капіталу. Науковці підкреслюють, що фінансова стійкість є не лише основою для безперебійної діяльності підприємства, а й важливим чинником, який створює умови для стратегічного розвитку та розширеного відтворення.

Узагальнюючи наукові підходи до розуміння поняття «фінансова стійкість», можна виокремити її основні характеристики: по-перше, це стан фінансової рівноваги підприємства, що передбачає збереження платоспроможності, дохідності та інвестиційної привабливості; по-друге, підприємство з належним рівнем фінансової стійкості здатне протистояти впливу несприятливих зовнішніх і внутрішніх факторів та повертатися до стабільного функціонування; по-третє, фінансова стійкість є необхідною умовою для підтримки поточної операційної діяльності та стратегічного розвитку; по-четверте, до інструментів її досягнення належать оптимізація

капіталу, ефективне управління фінансовими потоками, прибутковість, а також гнучке використання ресурсів. Отже, під фінансовою стійкістю розумітимемо такий фінансовий стан підприємства, за якого через належне управління ресурсами мінімізується вплив несприятливих чинників і створюються умови для стабільної роботи й подальшого зростання.

Оцінювання фінансової стійкості підприємства – це аналітичний процес, який дозволяє визначити його здатність протистояти фінансовим ризикам та зберігати економічну стабільність у майбутньому. Такий підхід дає змогу ідентифікувати слабкі місця у фінансовій системі підприємства, виявити джерела можливих загроз і розробити дієві заходи для посилення його фінансової позиції. У сучасній економічній науці та практиці господарювання використовуються різноманітні підходи до систематизації методів аналізу фінансово економічного стану підприємств. Ці підходи умовно поділяють на дві основні категорії: базові (спрощені) методики та комплексні (деталізовані) підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства (рис. 1.1).

II рівень Розгорнуті прийоми діагностики фінансової стійкості	Просторовий аналіз – порівняння показників фінансової стійкості підприємства із аналогічними показниками конкурентів
	Факторний аналіз – оцінка впливу окремих чинників на рівень фінансової стійкості підприємства
	Трендовий аналіз – порівняння кожної позиції звітності із попередніми періодами та виділення тренду їх зміни
I рівень Спрощені прийоми діагностики фінансової стійкості	Коефіцієнтний аналіз – розрахунок показників фінансової стійкості шляхом заставлення окремих значень форм звітності
	Структурний аналіз – визначення структури показників фінансової стійкості з оцінкою впливу чинників
	Горизонтальний аналіз – порівняння позицій фінансової звітності в динаміці

Рис. 1.1. Групування методів вимірювання фінансової стійкості підприємства

Існуючі методи діагностики фінансової стійкості підприємств не дають змоги повною мірою врахувати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на її

рівень. Це зумовлює потребу у створенні такої методики оцінювання фінансової стійкості, яка дозволятиме не лише визначити її рівень на конкретну дату або в середньому за певний період, а й встановлювати основні чинники впливу внутрішнього та зовнішнього середовища, а також оцінювати напрям (позитивний або негативний) і силу цього впливу. Більшість науковців чинники, що впливають на фінансову стійкість, умовно поділяють на дві категорії: ті, що залежать від діяльності підприємства (ендогенні, внутрішні), та ті, що не залежать від неї (екзогенні, зовнішні) (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Чинники, що впливають на фінансову стійкість підприємства [8 – 10, 13, 14]

Методика оцінювання фінансової стійкості повинна спиратися на системний підхід до аналізу зовнішніх факторів і бути орієнтованою на досягнення підприємством довгострокової фінансової стійкості. Для такої оцінки доцільно застосувати скорингову методику, яка дозволяє здійснювати комплексний аналіз із урахуванням обох груп чинників. Вибір внутрішніх індикаторів варто здійснювати на основі їхнього впливу на показник

рентабельності активів, у той час як зовнішнє середовище доцільно оцінювати за допомогою інструментів кореляційно-регресійного аналізу для виявлення залежностей та рівня впливу на фінансову стійкість. Загалом скоринг є методом класифікації, що дає змогу поділити об’єкти на категорії для подальшої оцінки відповідних параметрів. Скорингові моделі виступають прикладом використання ефективного статистичних математичних підходів у та практиці управління бізнесом. По суті, скоринг – це математичний інструмент, що представляє собою зважену суму певних характеристик, на основі яких, з використанням історичних даних, можна прогнозувати ймовірність настання конкретної події. Методика скорингового аналізу фінансової стійкості підприємства передбачає проходження ряду послідовних етапів, наведених на рис. 1.3 [13, 14].

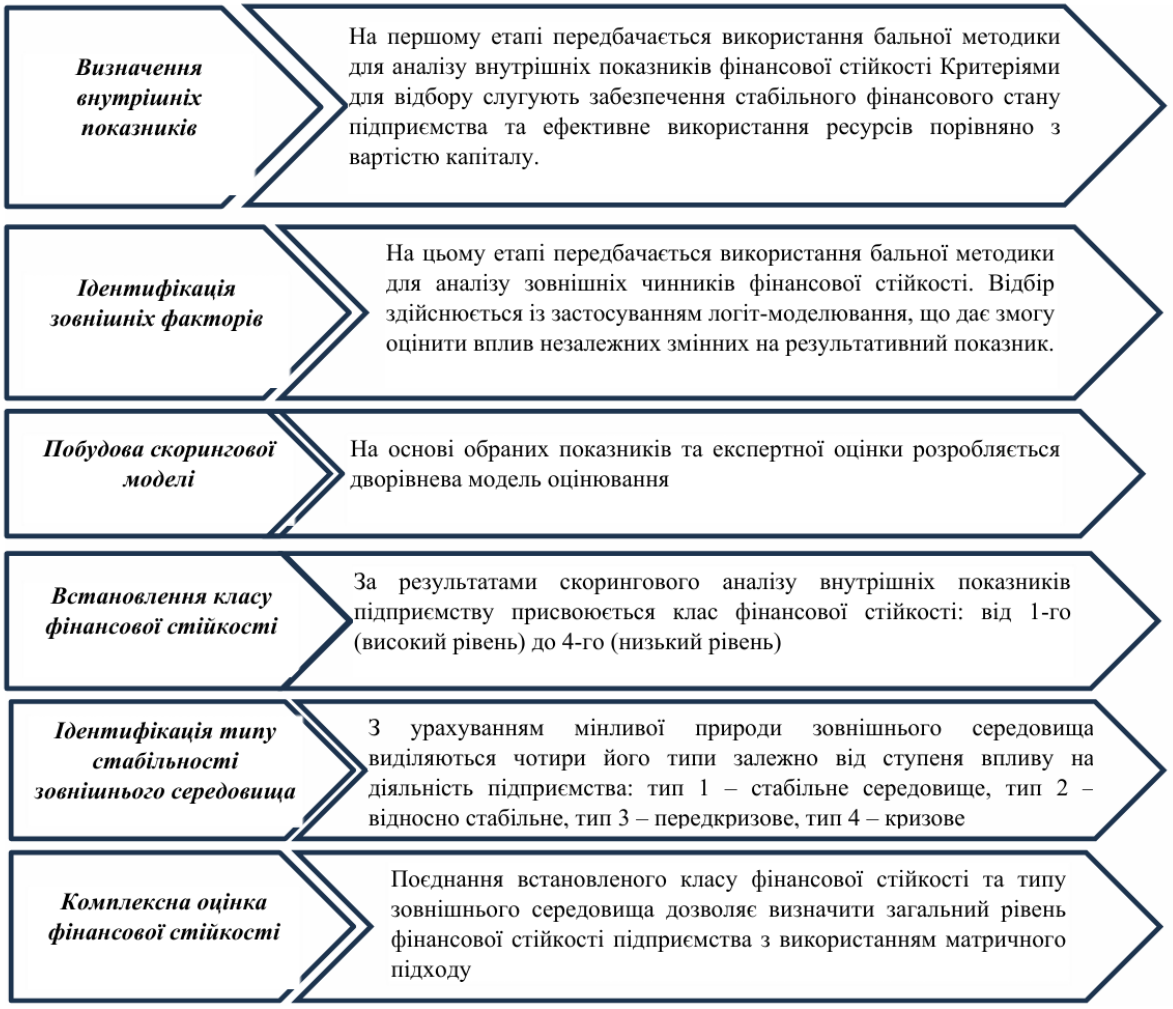

Рис. 1.3. Етапи побудови скорингової моделі оцінки фінансової стійкості

У процесі оцінювання фінансової стійкості доцільно виділити ключові зовнішні й внутрішні чинники, які суттєво впливають на її рівень. Це можливо за допомогою кореляційно-регресійного аналізу. Після виявлення найвпливовіших факторів варто провести експертне оцінювання для присвоєння їм відповідної кількості балів – вищі оцінки надаються тим групам показників, які мають більш істотний вплив на стійкість підприємства. Далі формується скорингова модель фінансової стійкості, до якої включаються показники, що продемонстрували значний вплив за результатами проведеного аналізу. Така модель відрізняється від традиційних, оскільки враховує не лише внутрішні показники, а й зовнішні чинники. Головною особливістю цієї методики є її здатність ідентифікувати джерела зниження фінансової стабільності – чи вони викликані зовнішніми обставинами, чи пов’язані з управлінськими недоліками або неефективними рішеннями керівництва.

Наступний етап – розподіл балів між показниками відповідно до сили їх впливу на підсумковий рівень фінансової стійкості. На основі отриманих значень визначається клас підприємства за рівнем фінансової стійкості: капіталу. 1-й клас (високий рівень) – притаманний підприємствам, що мають резерв фінансової міцності, демонструють низький ризик, ефективне використання ресурсів та стабільне перевищення рентабельності активів над вартістю капіталу. Їх розвиток зазвичай підкріплений стратегією зростання та прибутковості. 2-й клас (стабільний рівень) – характеризує підприємства, що знаходяться на етапі освоєння нових ринків або реалізації капіталомістких проєктів, фінансово самостійні, однак не завжди зорієнтовані на підвищення ефективності. 3-й клас (задовільний рівень) – до нього належать підприємства з обмеженою платоспроможністю, які використовують позикові кошти не для зростання, а для утримання поточної діяльності. Вони зазвичай не мають сталого стратегічного бачення. 4-й клас (критичний рівень) – підприємства з фінансовими збитками, високою кредитною залежністю, серйозними ризиками та значною часткою зобов’язань у загальній структурі фінансів.

Додатково встановлюється тип зовнішнього середовища, в якому працює підприємство:

Тип I – стабільне середовище;

Тип II – умовно стабільне;

Тип III – нестабільне;

Тип IV – критично нестабільне.

Отже, у сучасних економічних реаліях управління фінансовою стійкістю підприємства виступає найважливіших рівень завдань. Недостатній рівень фінансової стійкості може спричинити втрату платоспроможності та дефіцит ресурсів, необхідних для розвитку виробництва. Водночас надмірна стабільність також не є позитивним чинником, оскільки може уповільнити темпи розвитку через неефективне використання коштів, зокрема утримання надлишкових резервів або запасів.

1.2. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості та фактори впливу війни на фінансову стійкість українських підприємств

Чітке уявлення про фінансову стійкість допомагає визначити можливості для генерування прибутку, своєчасного виконання фінансових зобов’язань, а також підтримки стабільності і конкурентоспроможності у динамічному ринковому середовищі. Тобто допомагає бізнесу не лише виживати, а також і розвиватися у воєнний час. Як головний індикатор фінансового стану вона включає не лише здатність підприємств адаптуватися до змін, а й в подальшому забезпечувати довгостроковий розвиток, підтримуючи ефективну діяльність навіть у разі економічної нестабільності чи зовнішніх потрясінь.

Війна в Україні створила безпрецедентні виклики для українського бізнесу, спричинивши значні втрати та порушення звичних бізнес-процесів. Через це постраждала і сама економіка країни, змусивши багато підприємств скорочувати діяльність або призупиняти роботу через руйнування

інфраструктури, зростання витрат і дефіцит кадрів. Найважливіші чинники, які впливають на фінансову стійкість підприємств в умовах війни наведено на рис. 1.4.

Рис. 1.4. Фактори впливу війни на фінансову стійкість підприємства

Повномасштабне вторгнення мало значний вплив на фінансову стійкість українських підприємств, продемонструвавши широкий спектр негативних наслідків – від незначних тимчасових труднощів до повного припинення діяльності. Близько 64 відсотків мікро-, малих та середніх підприємств, які є життєво важливими для нашої економіки, були змушені призупинити свою діяльність з початком воєнного стану. Наслідком цього були значні втрати робочих місць та скорочення виробництва. Незважаючи на значні труднощі, більшість з них змогли відновити роботу. Однак, станом на жовтень 2023 року 9,6% компаній все ще перебували під загрозою ліквідації. При тому, що станом на червень 2022 року цей відсоток становив 46,8% [15]. Аналіз фінансових

втрат українських компаній дозволяє оцінити масштаби збитків та побачити, що війна має різний вплив на різні бізнеси (рис. 1.5).

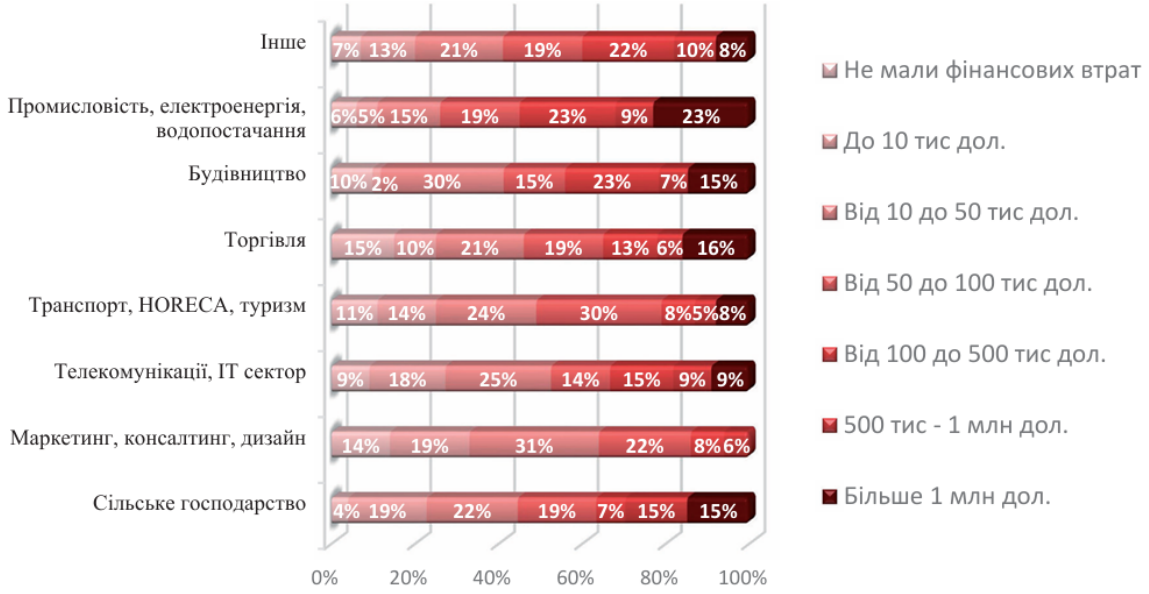

Рис. 1.5. Класифікація фінансових втрат компаній через повномасштабне військове вторгнення

Дослідження демонструє, що динаміка зміни показників фінансової стійкості суттєво відрізняється в залежності від галузі підприємства. Зокрема, підприємства аграрного сектору, маркетингу та IT-індустрії зазнали менших втрат. Це пояснюється їхньою здатністю швидко адаптуватися до нових умов, змінювати виробничі процеси та знаходити нові ринки збуту. А от галузі промисловості, будівництва, торгівлі та сфери послуг, котрі є сильно залежними від зовнішніх факторів, як-от споживчий попит та інвестиції, зазнали найбільшого удару. Аналіз показав, що основні загрози для фінансової стійкості підприємств під час війни зумовлені переважно зовнішніми факторами, які знаходяться поза межами контролю підприємств. Сьогодні близько 27% українських суб'єктів господарювання вважають свій фінансово-економічний стан добрим або відмінним, до повномасштабного вторгнення ця частка складала близько 78%. А 27% оцінюють стан своєї компанії як поганий [16]. Тому, для забезпечення стабільної роботи за таких обставин, критично важливо впроваджувати якісну управлінську політику.

Традиційні методи оцінки фінансової стійкості, такі як аналіз структури майна, показників ліквідності, фінансового стану, ділової активності та рентабель ності залишаються основоположними. Проте, в умовах війни підприємства стикаються з непередбачуваними викликами, що вимагає перегляду підходів до трактування результатів цього аналізу. Зокрема, акцент зміщується на забезпечення безпеки персоналу, платоспроможності за обов'язковими платежами за збереження кадрового потенціалу. В умовах воєнного стану підприємства зіткнулись з серйозними проблемами ліквідності. Це змусило їх суттєво переглянути свою фінансову політику. З початком повномасштабного вторгнення управлінці активно вилучали кошти з обігу, для їх збереження. Це призвело до значного погіршення показників ліквідності та збільшення термінів погашення короткострокових заборгованостей. Однак через кілька місяців, коли бізнес почав адаптуватися до нових умов, підприємства частково відновили свою діяльність, але це викликало необхідність радикально змінити підхід до управління ліквідністю. Зокрема, фінансова політика підприємств сьогодні більш зосереджена на акумулюванні коштів для своєчасного погашення зобов'язань перед постачальниками, що стало критично важливим для підтримання безперервності бізнес-процесів. В становищі обмеженого доступу до кредитів, компанії змушені працювати за власні кошти, що призвело до підвищення значень показників ліквідності та фінансової стійкості.

Крім того, підприємства, які будували свої фінансові моделі на основі товарних кредитів змушені були перейти на самофінансування, що в свою чергу зменшує фінансові ризики, але вимагає наявності достатнього обсягу власних ресурсів. Багато компаній намагалися забезпечити стабільність виплат внутрішніх заборгованостей. Це стосувалось заборгованості із заробітної плати. Адже, для збереження працівників на місцях є необхідним демонструвати платоспроможність і фінансово підтримувати кадри під час війни, щоб уникнути ризиків їх втрати. Адже людський ресурс є передумовою для відновлення економіки.

В умовах війни, коли економічна ситуація є нестабільною, а ресурси компаній обмежені, показники рентабельності та оборотності активів стали ключовими для визначення життєздатності підприємства та оцінки його фінансового здоров'я. Бізнес, який зберігає рентабельність, навіть за умов зниження обсягів збуту, має шанс не лише вижити, але й скористатися новими можливостями, які відкриваються завдяки зміні ринкових умов і освоєнню нових правил ринку. Цим самим він демонструє свою стійкість та адаптивність. Це дозволяє підприємствам пристосуватися до нових реалій та закласти основу для подальшого розвитку задіявши всі свої ресурси за непередбачуваних обставин. За обмеженого доступу до зовнішніх фінансових ресурсів, фінансова стійкість та ліквідність підприємств набувають критичного значення, оскільки підприємства змушені працювати покладаючись на власні кошти. Це призводить до зміни вимог щодо платоспроможності та рентабельності. При цьому підприємство може бути на межі збитковості, аби продовжувати функціонувати і підтримувати свою дієздатність за інших незмінних умов. Тому є важливим порівняння нормативних значень показників фінансової стійкості за різних умов (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Нормативні значення показників фінансової стійкості підприємства в різних умовах функціонування [17]

№ з/п	Показник	Нормативне значення	
		в умовах звичайної діяльності	рекомендоване в умовах війни
1	Коефіцієнт поточної ліквідності *(Current ratio)*	>1	>1
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності *(Quick ratio)*	>0,7	>1
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності *(Cash ratio)*	>0,2	>0,7
4	Коефіцієнт автономності *(Equity ratio)*	>0,5	>0,8
5	Оборотність активів *(Total Asset Turnover)*	Зростання значення показника в динаміці	Прийнятне несуттєве зменшення показника
6	Оборотність запасів *(Inventory Turnover)*	Зростання значення показника в динаміці	Суттєве зростання показника в порівнянні із довоєнним періодом
7	Рентабельність продукції *(Profitability)*	Максимізація показника	Допустимою є діяльність на межі нульової рентабельності

Ключовим аспектом адаптації фінансових моделей до нових реалій є ефективне управління грошовими потоками. Таке управління посприяє

досягненню необхідного рівня ліквідності. Полягає воно в регулярному аналізі та прогнозуванні грошових потоків, що дозволяє передбачити можливі касові розриви і вчасно планувати заходи для їх покриття. Важливим є жорсткий контроль за витратами, що включає впровадження бюджетування та оптимізацію використання ресурсів. Підприємства стоять перед необхідністю розробляти антикризові плани. Для розуміння поточної ситуації, побудови планів і прийняття обґрунтованих управлінських рішень, підприємствам потрібно ретельно вивчати загальну активність бізнесу задля оцінки стану економічного середовища та стійкості підприємств в умовах кризи. Таким показником є індекс активності бізнесу (UBI).

Він відображає динаміку ринкових процесів, зокрема, зміни у виробничій та торговельній діяльності, що є критично важливими для оцінки фінансового стану підприємства. Аналіз індексу активності дозволяє виявити тенденції в економічному середовищі, вчасно ідентифікувати потенційні ризики, а також розробити відповідні стратегії для підтримки фінансової стійкості. Нормативним значенням показника вважається індекс вищий за 50 (із 100 можливих), коли значення нижче, то бізнес має песимістичний прогноз [18]. Зміни індексу активності бізнесу можуть свідчити про здатність підприємств підтримувати або відновлювати свою діяльність під час кризових ситуацій. В умовах війни, коли економіка стикається з численними викликами індекс активності бізнесу дозволяє оцінити потенціал та взагалі наскільки успішно підприємства пристосовуються до нових умов. Високий рівень цього індексу може вказувати на ефективність антикризових заходів. З іншого боку, зниження індексу активності свідчить про падіння товарообороту, втрату трудового ресурсу, загрозу банкрутства або втрату ринкових позицій. Що є серйозним сигналом для підприємств, інвесторів і державних органів.

Починаючи з червня 2022 (коли спостерігалися найнижчі значення) індекс ділової активності поступово почав відновлюватися. Станом на травень 2024 року показник зріс до 43,7 (зафіксувавши новий локальний максимум).

Попередньо зафіксоване значення показника складало 38,1. Майбутні очікування бізнесу залишаються в негативній зоні [18] (рис. 1.6).

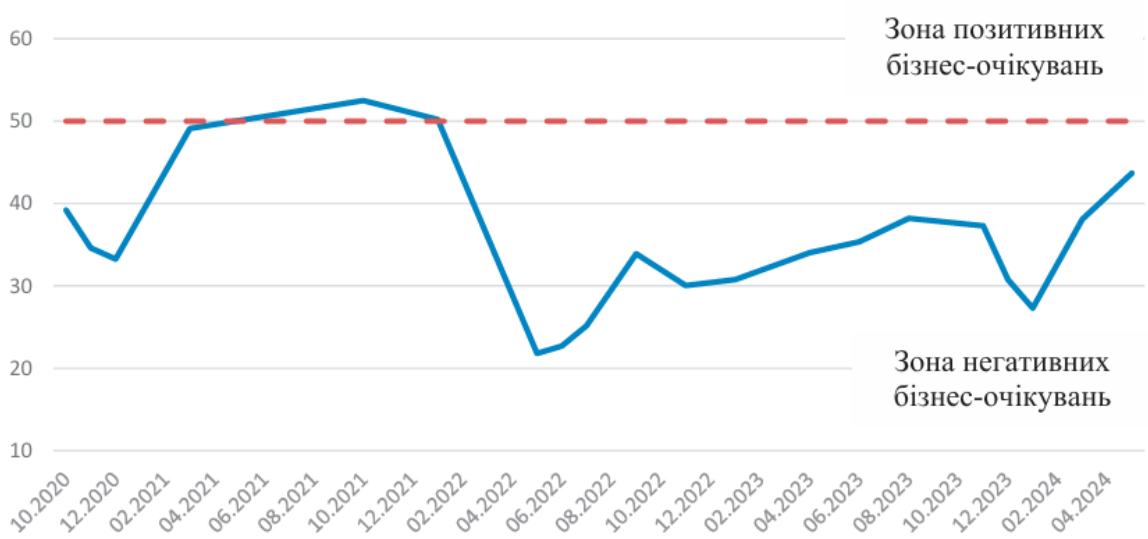

Рис. 1.6. Тренд індексу UBI, 2020–2024 роки [18]

Таким чином, аналіз індексу активності бізнесу в умовах війни є важливою складовою дослідження фінансової стійкості підприємств. Оскільки він надає цінну інформацію про загальний стан економіки, дає змогу розробити якісне планування та розробити ефек тивні стратегії для подолання кризових явищ.

В умовах війни фінансові моделі підприємств пови нні включати певні ключові елементи: 1) формування грошових резервів, які забезпечу ватимуть високі показники ліквідності. Ці резерви допомагають підприємствам зменшити залежність від товарних кредитів та дають можливість придбання ресурсів за вигіднішими цінами; 2) ефективна управлінська політика, яка зможе негайно реагувати, чітко скоординувати дії та є ключовою у прийнятті правильних рішень у непередбачуваних ситуаціях; 3) цифрова трансформація бізнесу і під час пандемії і на початку повномасштабного вторгнення продемонструвала свою ефективність та важливість в такі складні часи. Перехід на віддалену роботу, електронна комерція, використання хмарних сервісів – все це запорука того, що бізнес зможе продовжувати працювати,

відкривати нові канали збуту, підвищувати свою продуктивність; 4) соціальна відповідальність бізнесу набуває особливого значення, адже є не лише моральним принципом, а зі сторони діяльності компанії допомагає здобути довіру клієнтів, працівників та партнерів.

Роль державної підтримки та міжнародної допомоги також відіграє важливу роль в сприянні бізнесу в умовах війни. Зокрема, запровадження таких ініціатив як податкові пільги, надання субсидій, відстрочок податкових платежів, а також пряма фінансова допомога дозволяють значно зменшити фінансове наван таження на підприємства, особливо на ті, які зазнали значних збитків. Ключовим аспектом також є надання державних гарантій щодо збереження активів підпри ємств постраждалих від війни. Гарантії включають в себе компенсацію втрат майна та страхування ризиків, пов'язаних з військовими діями. Такі заходи не тільки знижують рівень економічної невизначеності, але й підвищують довіру бізнесу до державних інституцій. Міжнародна допомога, у свою чергу, виступає важливим фактором стабілізації та відновлення бізнесу, а також і допомогою економіці країни. Підтримка з боку міжнародних фінансових інституцій та партнерських країн сприяє не тільки збереженню виробничих потужностей, але й забезпеченню доступу до нових ринків та ресурсів.

На нашу переконливу думку доцільно здійснювати повноцінний аналіз за даними фінансової звітності, тому нами запропоновано комплексний метод коефіцієнтного аналізу та аналіз фінансової звітності за даними Балансу і Звіту про фінансові результати. У табл. 1.2 нами систематизовано показники оцінки за даними фінансової звітності відповідно до методики [20].

Таблиця 1.2

Перелік показників та джерел інформації для здійснення комплексного аналізу активів за даними фінансової звітності

№	Найменування індикатора	Алгоритм розрахунку та джерело вхідної інформації
1	2	3

1	Частка основних засобів в активах підприємства, відсотків	$\frac{ф.№1\ р.1010\ гр.4}{ф.№1\ р.1300\ гр.4} \times 100$
2	Частка активної частини основних засобів, відсотків	$\frac{ф.№5\ (р.130\ гр.14 + р.140\ гр.14)}{ф.№1\ р.1010\ гр.4} \times 100$
3	Коефіцієнт зносу основних засобів, відсотків	$\frac{ф.№1\ р.1012\ гр.4}{ф.№1\ р.1011\ гр.4} \times 100$
4	Коефіцієнт зносу активної частини основних засобів, відсотків	$\frac{ф.№5\ (р.130\ гр.15 + р.140\ гр.15)}{ф.№5\ (р.130\ гр.3 + р.140\ гр.3)} \times 100$
5	Коефіцієнт оновлення, відсотків	$\frac{ф.№5\ р.260\ гр.5}{ф.№1\ р.1011\ гр.3} \times 100$
6	Коефіцієнт вибуття, відсотків	$\frac{ф.№5\ р.260\ гр.8}{ф.№1\ р.1011\ гр.3} \times 100$
7	Співвідношення суми основних засобів основної діяльності до суми основних засобів підприємства станом на кінець року, відсотків	$\frac{ф.№11\text{-}ОЗ\ р.140\ гр.7}{ф.№11\text{-}ОЗ\ р.100\ гр.7} \times 100$
8	Ступінь придатності основних засобів у межах нормативного строку служби, відсотків	$\frac{ф.№1\ р.1012\ гр.4 - ф.№11\text{-}ОЗ\ р.100\ гр.11}{ф.№11\text{-}ОЗ\ р.100\ гр.7 - ф.№11\text{-}ОЗ\ р.100\ гр.11} \times 100$
9	Питома вага повністю зношених основних засобів, відсотків	$\frac{ф.№11\text{-}ОЗ\ р.100\ гр.11}{ф.№11\text{-}ОЗ\ р.100\ гр.7} \times 100$
10	Маневреність власних оборотних засобів	$\frac{ф.№1\ (р.1495 - р.1095)\ гр.4}{ф.№1\ р.1195\ гр.4}$
11	Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	$\frac{ф.№1\ р.1195\ гр.4}{ф.№1\ (р.1595 + р.1695)гр.4}$
12	Коефіцієнт покриття	$\frac{ф.№1\ р.1195\ гр.4}{ф.№1\ р.1695\ гр.4}$

13	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{ф.№1\ р.(1195\text{-}1100\text{-}1101\text{-}1102\text{-}1103\text{-}1104\text{-}1110\text{-}1170) гр.4}{ф.№1\ р.1695\ гр.4}$
14	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	$\frac{ф.№1\ р.(1160+1165+1166+1167)\ гр.4}{ф.№1\ р.1695\ гр.4}$
15	Частка оборотних коштів в активах, відсотків	$\frac{ф.№1\ р.1195\ гр.4}{ф.№1\ р.1300\ гр.4}\times 100$
16	Частка власних оборотних коштів в їх загальній сумі, відсотків	$\frac{ф.№1\ (р.1495-р.1095)\ гр.4}{ф.№1\ р.1195\ гр.4}\times 100$
17	Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, відсотків	$\frac{ф.№1\ (р.1495-р.1095)\ гр.4}{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)\ гр.4}\times 100$
18	Частка запасів у оборотних активах, відсотків	$\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)\ гр.4}{ф.№1\ р.1195\ гр.4}\times 100$
19	Коефіцієнт покриття запасів	$\frac{ф.№1\ р.(1495+1595+1695\text{-}1425\text{-}1430\text{-}1095)\ гр.4}{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)\ гр.4}$
20	Коефіцієнт фінансової автономії	$\frac{ф.№1\ р.1495\ гр.4}{ф.№1\ р.1300\ гр.4}$
21	Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{ф.№1\ р.1300\ гр.4}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
22	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{ф.№1\ р.1495\ гр.4-ф.№1\ р.1095\ гр.4}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
23	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4+ф.№1\ р.1695\ гр.4}{ф.№1\ р.1300\ гр.4}$
24	Коефіцієнт структури довгострокових вкладень	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4}{ф.№1\ р.1095\ гр.4}$
25	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4}{ф.№1\ р.1595\ гр.4+ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
26	Коефіцієнт структури позикового капіталу	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4}{ф.№1\ р.1595\ гр.4+ф.№1\ р.1695\ гр.4}$

27	Коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів	$\frac{ф.№1\ р.1595\ гр.4 + ф.№1\ р.1695\ гр.4}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
28	Показник фінансового левериджу	$\frac{ф.№1\ р.1300\ гр.4 - ф.№1\ р.1495\ гр.4}{ф.№1\ р.1495\ гр.4}$
29	Коефіцієнт забезпечення власними засобами	$\frac{ф.№1\ (р.1495+1520+1521+1525+1526+1530+1535+1540+1545+1665-}{ф.№1\ р.1195\ гр.4}$
30	Продуктивність праці, тис. гривень / особу	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{ф.№1\text{-}ПВ(місячна)р.1040}$
31	Фондовіддача, гривень / гривень	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{ф.№1\ р.1010(\frac{гр.3+гр.4}{2})}$
32	Оборотність коштів у розрахунках, оборотів	$\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+}{2}$
33	Час обороту коштів у розрахунках, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2}}$
34	Оборотність запасів, оборотів	$\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2}}$
35	Час обороту запасів, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2})}$
36	Час обороту кредиторської заборгованості, днів	$\frac{ф.№1\left(р.1595\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)+р.1695\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)\right)\times 360}{ф.№2\ р.2050\ р.3}$
37	Тривалість операційного циклу, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2}}+360/\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2})}$
38	Тривалість фінансового циклу, днів	$360/\frac{ф.№2\ р.2000\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.4}{2}}+360/\frac{ф.№2\ р.2050\ гр.3}{(\frac{ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.3+ф.№1\ р.(1100+1101+1102+1103+1104+1110)гр.4}{2})}-\frac{ф.№1\left(р.1595\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)+р.1695\left(\frac{гр.3+гр.4}{2}\right)\right)\times 360}{ф.№2\ р.2050\ р.3}$
39	Коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості	$\frac{(\frac{ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140+1145+1155)гр.3+ф.№1\ р.(1040+1120+1125+1130+1135+1140}{2}}{ф.№2\ р.2000\ гр.3}$

40	Оборотність власного капіталу, оборотів	$\frac{\text{ф. №2 р. 2000 гр. 3}}{\text{ф. №1 р. 1495}(\frac{\text{гр. 3 + гр. 4}}{2})}$
41	Оборотність сукупного капіталу, оборотів	$\frac{\text{ф. №2 р. 2000 гр. 3}}{\text{ф. №1 р. 1300}(\frac{\text{гр. 3 + гр. 4}}{2})}$
42	Коефіцієнт стійкості економічного росту	$\frac{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3} - \text{ф. №4 р. 4200 гр. 7}}{\text{ф. №1 р. 1495 гр. 4}}$
43	Поточна платоспроможність	ф.№1 р.(1030 +1035+1160+1165+1166+1167-1595-1695)гр.4
44	Коефіцієнт Бівера	$\frac{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3} + \text{ф. №2 р. 2515 гр. 3}}{\text{ф. №1 р. (1595 + 1695)р. 4}}$
45	Рентабельність продукції, відсотків	$\frac{\text{ф. №2 р. (2090 або 2095)гр. 3}}{\text{ф. №2 р. 2050 р. 3}} \times 100$
46	Рентабельність діяльності, відсотків	$\frac{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3}}{\text{ф. №2 р. 2000 р. 3}} \times 100$
47	Рентабельність активів, відсотків	$\frac{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3}}{\text{ф. №1 р. 1300 }(\frac{\text{гр. 3 + гр. 4}}{2})} \times 100$
48	Рентабельність сукупного капіталу, відсотків	$\frac{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3}}{\text{ф. №1 р. 1900 }(\frac{\text{гр. 3 + гр. 4}}{2})} \times 100$
49	Рентабельність власного капіталу, відсотків	$\frac{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3}}{\text{ф. №1 р. 1495 }(\frac{\text{гр. 3 + гр. 4}}{2})} \times 100$
50	Період окупності власного капіталу	$\frac{\text{ф. №1 р. 1495 }(\frac{\text{гр. 3 + гр. 4}}{2})}{\text{ф. №2 р. (2350 або 2355)гр. 3}}$

Слід зазначити, що ключові статистичні дані підприємства, які можна використовувати для визначення фінансової стійкості, прибутковості, зростання активів та генерування доходу підприємства важко використовувати, оскільки багато підприємств використовують різні системи та методи обліку. Використання основних економічних показників може покращити розуміння результатів діяльності підприємства, але вони не дають повної картини, оскільки вимірюють лише основні аспекти діяльності.

Основні проблеми які виникають при діагностиці можна розподілити наступним чином: недостатня кількість даних про результати діяльності підприємства; дисбаланс між бухгалтерським результатом та економічним результатом; проблеми при порівнянні результатів діяльності різних підприємств на ринку. Але, на нашу думку, ми маємо всі підстави для проведення повноцінної оцінки за даними фінансової звітності. Отже, ефективне використання основних елементів фінансового аналізу дозволяє краще зрозуміти деякі аспекти підприємницької та економічної діяльності в цілому. Таке дослідження допомагає визначити конкурентоспроможність підприємства на ринку та його здатність підвищувати рівень ефективності, стан організації, включаючи ринкові умови та показники життєздатності, продуктивності, ефективності та грошового потоку, а також кризові умови функціонування Це методологія, яка використовує дані фінансової звітності, дозволяє оцінити наскільки життєздатним є підприємство з точки зору його фінансової стійкості, стабільності та перспектив ефективності діяльності у довгостроковому періоді.

1.3. Проблеми та тенденції вітчизняної промисловості, яка функціонує в умовах повномасштабної війни

Промисловість України під час війни перебуває у кризовому стані через руйнування інфраструктури (енергетика, транспорт), зупинку або релокацію підприємств (особливо металургія, хімія, ОПК), відтік кваліфікованих кадрів, логістичні та фінансові проблеми, а також падіння попиту, що призвело до значного скорочення виробництва, падіння ВВП у 2022 році та сповільнення відновлення у 2023 – 2025 роках, попри певні ознаки адаптації.

Підприємницький сектор є одним із основних джерел підтримки функціонування національної економіки в умовах війни. Він відповідає за забезпечення ринку та населення необхідними товарами та послугами, наповнює бюджети різних рівнів доходами у вигляді податкових платежів,

створює робочі місця, забезпечує формування справедливих ринкових відносин у державі. Водночас руйнування підприємств та інфраструктури, порушення логістики, дефіцит електроенергії, скорочення пропозиції товарів та послуг, зростання виробничих витрат, значний рівень корупції, а також низька платоспроможність населення продовжують суттєво впливати на ведення та розвиток бізнесу під час війни.

У цілому економічна та соціальна сфери України у 2022–2023 рр. під дією повномасштабної збройної агресії російської федерації опинилась у надскладній ситуації, що відповідно негативно впливає на умови ведення бізнесу. Зокрема, падіння вітчизняної економіки у 2022 р. було найглибшим за всю історію України. Так, за офіційними даними Державної служби статистики України, реальний ВВП у 2022 р. зменшився на 29,1 % (у першому кварталі падіння становило 14,9 %; у другому – 36,9 %; у третьому –30,6 % та у четвертому – 31,4 %). У цінах попереднього року, тобто без впливу інфляції, він становив 3,86 трлн грн проти 5,45 трлн грн у 2021 р. [21]. Спад реального ВВП був найбільшим за період незалежності України, а рівень ВВП повернувся до початку 2000-х рр. Утім, падіння було меншим, ніж очікувалося на початку вторгнення, завдяки високій здатності бізнесу та домогосподарств до адаптації, а також стійкості енергетичної системи. Щодо прогнозів на 2023 р., то Законом України «Про державний бюджет» передбачено зростання реального ВВП на 3,2 %. Водночас міжнародне рейтингове агентство Moody’s прогнозує, що на Україну чекає невелике скорочення реального ВВП на 2 % у 2023 р. Національний банк очікує незначного зростання реального ВВП у 2023 р. – на 0,3 %. Також прогнозується зростання у 2024 р. на 4,1 %, а у 2025 р. – до 6,4 % [22].

Незважаючи на активні бойові дії та обстріли цивільної інфраструктури, представники бізнесу продовжують пом’якшувати негативні очікування щодо власного розвитку та динаміки виробництва товарів і послуг. Про це свідчать дані чергової хвилі досліджень стану українського бізнесу, яку провели Advanter Group, Центр розвитку інновацій, Офіс з розвитку підприємництва та

експорту, національний проєкт «Дія.Бізнес» у період 31.05–11.06.2023 р. [23]. Аналізуючи значення Індексу активності бізнесу UBI (Ukrainian Business Index), який показує активність бізнесу, його спроможність нарощувати товарообіг, створювати робочі місця, можна побачити, що у червні 2023 р. він становив 35,34 (зі 100 можливих), тобто зріс порівняно з квітнем 2023 р. (34,03), і значенням, отриманим у червні 2022 р. (22,73). Водночас, якщо цей показник нижче 50, це свідчить про негативні очікування бізнесу від подальшого розвитку подій. Тому зростання індексу свідчить радше про втому бізнесу від невизначеності і бажання інтенсифікуватися, ніж про покращення економічної ситуації. Необхідно зазначити, що протягом 2020–2023 рр. цей індекс перебував у зоні негативних очікувань бізнесу і лише з червня 2021 р. до лютого 2022 р. потрапив у зону позитивних очікувань (тобто був вище 50) [23; 24].

Знищення та пошкодження виробничих фондів, порушення ланцюгів постачань і каналів збуту приводять до високого попиту на робочий капітал та проєктне фінансування, яке нині обмежується переважно державними програмами [25, с. 53]. Доступ до кредитних ресурсів та грантових програм, які оголошені урядом, є одними з головних проблем для суб'єктів бізнесу з початку війни. Незважаючи на активну державну підтримку (за кредитною програмою 5-7-9 %, урядовим проєктом «єРобота» та ін.), у тому числі цільові програми для деяких галузей (наприклад, сільського господарства та роздрібної торгівлі), бізнес продовжує стикатися із серйозною нестачею ліквідності.

Основна частина бізнесу – це людські ресурси. Проблема браку кадрів є однією з вирішальних для розвитку, продовження функціонування, побудови бізнесу. «З початком війни знайти працівників із необхідними навичками та знаннями стало ще складніше через такі додаткові фактори, як мобілізація, трудова міграція (як зовнішня, так і внутрішня) та зруйноване житло в регіонах, що постраждали від війни. У звільнених областях та областях, де тривають бойові дії, продовжується значний дефіцит робочої сили. Внутрішнє

переміщення зробило робочу силу менш дорогою, але є невідповідність між набором навичок ВПО та потребами роботодавців. Проблема є актуальною для більшості галузей (особливо для трудомістких галузей, таких як сільське господарство, текстильна промисловість, виробництво одягу та взуття тощо), за винятком галузей обслуговування, де споживчий попит значно знизився (наприклад, туризм, HoReCa, розваги)» [25, с. 54].

Крім розглянутих вище проблем, які менш негативно пливають на стан підприємництва, але залишаються серед актуальних перешкод для бізнесу, належать: розрив ланцюжків постачання, брак палива, проблеми з електроенергією, руйнування виробничих потужностей, відсутність необхідних сировини та матеріалів, недобросовісність конкурентів, пошкодження майна у результаті активних бойових дій, корупція. Експортери стикаються зі значними проблемами у транспортуванні продукції на зовнішні ринки з огляду на блокування українських морських портів російським флотом та вузькі місця у транспортних каналах залізничного та вантажного транспорту [25, с. 13].

Промислове виробництво в Україні за підсумками першого півріччя 2025 року зменшилось на 3,9%, порівняно з аналогічним періодом минулого року [26]. У другому кварталі ситуація трохи покращилась: падіння промвиробництва в річному вимірі уповільнилося до 3,9%, порівняно із 6,1% у першому. Зокрема, найбільше падіння виробництва у першому півріччі зафіксовано у добувній промисловості (на 12,6%). Найгірша ситуація – у видобутку кам’яного та бурого вугілля (-36,6%) та нафто-газовидобуванні (-11,2%). Останнє загострює потребу у закупівлі імпортного палива на фініші підготовки до наступного опалювального сезону, а також призвело до проблем у суміжній галузі нафтоперероблення, яка просіла на 16,6%. Тенденції в переробній промисловості України вказують на катастрофічний занепад в національному господарстві, що відбувся протягом останніх десятиліть під впливом різноманітних деструктивних факторів зовнішнього і внутрішнього

характеру, а також відсутності протидії цим чинникам засобами промислової політики (рис. 1.7).

Наявна динаміка індексів промислової продукції в Україні дає можливість простежити три ключові етапи занепаду вітчизняного виробничого потенціалу: руйнівні наслідки світової фінансово-економічної кризи 2008–2009 рр., в результаті чого промисловість скоротилася на чверть відносно пікового значення 2007 р.; поступова втрата російського ринку в результаті проведення агресором політики імпортозаміщення (2011–2013 рр.) з подальшою окупацією Автономної Республіки Крим й окремих районів Донецької і Луганської обл. (2014–2015 рр.), внаслідок чого за підсумками 2015 р. промислове виробництво України склало всього 68,5% від рівня 2007 р.; широкомасштабне військове вторгнення країни-агресора у 2022 році з подальшою окупацією п’ятої частини території України і знищенням численних виробничих потужностей, що призвело до занепаду окремих галузей вітчизняної переробної промисловості, а відповідний індекс у 2024 р. сягнув лише 49,7% від рівня 2007 р.

Рис. 1.7. Динаміка індексів промислової продукції в цілому і продукції переробної промисловості в Україні у протягом 2007–2024 рр. (базовий темп росту – 2007 рік), *розраховано на підставі [27]*

При цьому з рис. 1.7 простежується, що темпи падіння переробних галузей постійно випереджають негативну динаміку по промисловості в цілому, тоді як тенденції у секторі машинобудування зокрема є чи не найбільш нищівними. Так, у 2024 р. виробництво машинобудівної продукції в Україні склало всього 26,2% від рівня 2007 року. Необхідно наголосити, що протягом усього досліджуваного періоду обсяги промислового виробництва в Україні не перевищили найбільшого значення, зафіксованого напередодні виникнення світової фінансово-економічної кризи. Таким чином, деіндустріалізація в Україні супроводжується посиленням структурних дисбалансів, обумовлених зростанням частки сировинних секторів у загальному промисловому виробництві з одночасним прискореним занепадом переробних виробництв, передусім високотехнологічних.

Новітні дослідження доводять, що на глобальному рівні серед усіх секторів промислового виробництва найбільший динамізм притаманний саме переробним галузям, тоді як добувні галузі розвиваються надзвичайно мляво. Так, протягом 2015–2024 рр. світова переробна промисловість зросла на понад 20%, в той час як видобувна – менш ніж на 5%. Більше того, серед переробних галузей найвищі темпи росту у вказаний період зафіксовані для середньо- і високотехнологічних виробництв (близько 33%), а галузі промисловості з рівнем технології нижчим за середній показали зростання лише на 11% [28, с. 23]. Отже, структурні перекоси в промисловості знижують потенційні темпи відновлення української економіки після шоку широкомасштабного вторгнення, навіть беручи до уваги низьку базу порівняння. Скромні показники макроекономічного і промислового зростання за підсумками 2024 р. ілюструють це твердження. Очевидно, що невпинне й різке скорочення виробництва товарів переробної промисловості призвело до кардинальної деіндустріалізації економіки України, що проявляється у зниженні частки відповідного сектора у ВВП (рис. 1.8) [29].

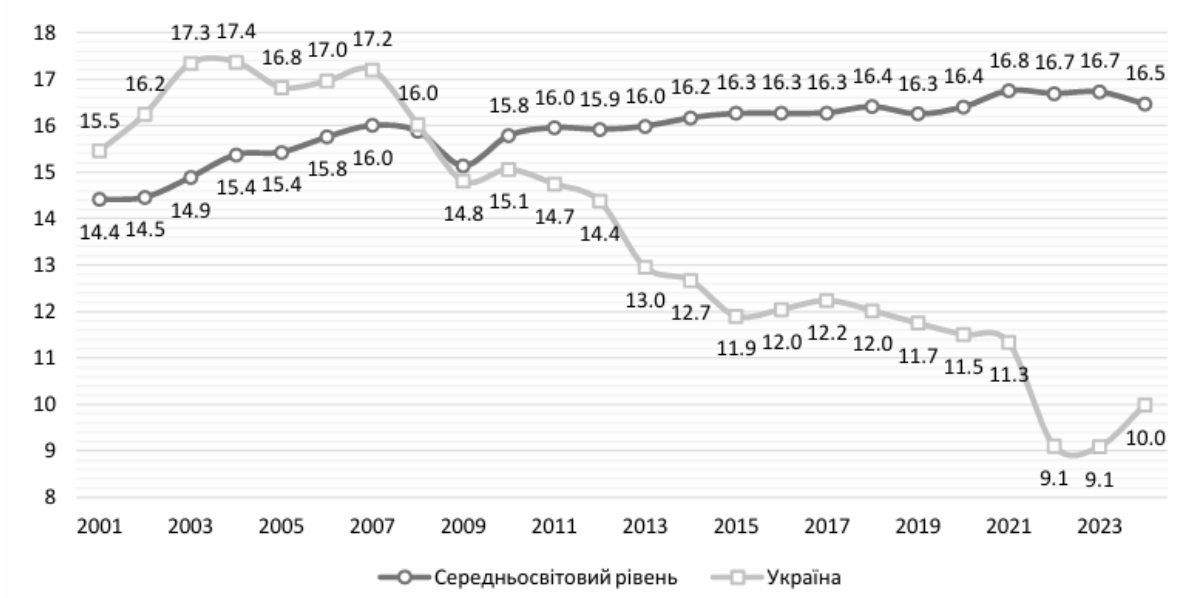

Рис. 1.8. Динаміка частки переробної промисловості (додана вартість) у ВВП в Україні та у світі в середньому протягом 2001–2024 рр., %

Частка доданої вартості, виробленої у переробних галузях, до ВВП в Україні становила 16,8–17,4% протягом 2003–2007 років, що залишається найкращими показниками від початку нового тисячоліття. Вже у 2009 р. ця частка упала нижче за середньосвітовий рівень (до 14,8%) та надалі, попри незначні винятки, мала загальну тенденцію до скорочення. Станом на 2021 р. переробна промисловість формувала лише 11,3% валового внутрішнього продукту країни. Очевидно, що з початком широкомасштабного вторгнення вказаний показник прискорив падіння, знизившись до 9,1–10,0% у 2022–2024 рр. Водночас загалом у світі спостерігається стала тенденція до поступового підвищення ваги переробного виробництва у формування ВВП; найбільші гравці на світовому ринку активно розвивають переробну промисловість, зміцнюючи чи повертаючи собі статус великих індустріальних держав [30, с. 21]. Як наслідок, частка переробної промисловості у глобальному ВВП протягом 2001–2024 років збільшилась з 14,4 до 16,5%. У розвинених індустріальних центрах Східної Азії вона сягає близько 24%, в Туреччині – 22%.

Іншим показником для висвітлення процесів деіндустріалізації економіки України може слугувати обсяг переробного виробництва у розрахунку на душу населення. На відміну від підходу, що передбачає оцінку співвідношення до ВВП, він дозволяє усунути похибку щодо розміру економіки, яка може призводити до невиправдано завищених індикаторів для невеликих країн і занижених для одних із найбільших економік світу (рис. 1.9) [29]. Як видно, у фіксованих цінах найвищого рівня додана вартість у переробній промисловості України досягла в 2007 р. (20,2 млрд дол. США). У цей же період спостерігається найвищий рівень промислової доданої вартості у перерахунку на душу населення (436,0 дол. США). Характерно, що після кризи 2014–2015 рр. за своїми масштабами переробна промисловість України стабілізувалася на рівні, який раніше спостерігався у 2001–2002 рр. (240,9–270,9 дол. США), що в 1,6–1,8 рази менше ніж на піку 2007 року.

Рис. 1.9. Динаміка доданої вартості в переробній промисловості України та її співвідношення на душу населення протягом 2001–2024 рр., %

Після широкомасштабного вторгнення обсяги доданої вартості в секторі на душу населення впали до 165,1–208,1 дол. США, і це з урахуванням скорочення кількості населення з 43,5 млн до 37,9 млн осіб. Для порівняння, у КНР додана вартість в переробній промисловості на душу населення у 2023 р. сягнула 3443,0 дол. США у постійних цінах 2015 р., у Польщі – 2623,3 дол., у Туреччині – 2519,0 дол., у Румунії – 2095,1 дол., у Німеччині – 8512,1 дол. Звідси, ще напередодні вторгнення Україна за вказаним показником уже відставала від найближчих сусідів приблизно вдесятеро, від КНР – в 13 разів, а від світового лідера (Німеччини) – у 32,2 рази. Ця різниця у показниках наочно демонструє глибину прірви у рівні розвитку переробних галузей в України та індустріально розвинених країнах. Окрім вказаних об'єктивних факторів, до маргіналізації України у світовому виробництві призводить, зокрема, інвестиційний голод у більшості галузей, що посилює структурні диспропорції в переробній промисловості (табл. 1.3). Як видно, стабільно високою в Україні залишається частка капітальних інвестицій (далі – КІ), спрямованих у харчову промисловість (35,4% від усіх КІ у переробну промисловість у 2024 р.).

До початку широкомасштабного вторгнення поступово зростала частка капітальних інвестицій, що припадала на металургійну галузь. У 2019 р. вона досягала 29,4% [32, с. 62], однак за підсумками 2024 р. скоротилася до 17,5%, відображаючи різки занепад галузі у зв'язку із руйнацією найбільших в країні виробничих потужностей на тимчасово окупованих територіях. Поряд з цим, неухильно скорочується частка капітальних інвестицій у машинобудування (охоплює КВЕД 26–30). Якщо у 2012 р. на відповідні види економічної діяльності припадало 16,1% КІ в переробну промисловість, то у 2017 р. вона зменшилася до 14,0%. У 2024 році на тлі воєнних руйнувань цей показник скоротився до 10,1%. У номінальній вартості КІ в машинобудування тим більше суттєво зменшилися порівняно з періодом до вторгнення. Чи не єдиним сектором переробної промисловості, в якому спостерігається стабільне

нарощення капітальних інвестицій, незважаючи на руйнівний вплив кризових факторів, залишається деревообробне виробництво та меблева галузь.

Таблиця 1.3

Структура розподілу капітальних інвестицій за видами економічної діяльності в переробній промисловості України [31]

Види економічної діяльності	Код за КВЕД	2012		2017		2024	
		млн грн	%	млн грн	%	млн грн	%
Переробна промисловість	C	42276,8	100,0	73883,8	100,0	82886,6	100,0
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	10–12	13279,7	31,4	18927,6	25,6	29317,3	35,4
Текстильне виробництво; виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	13–15	371,6	0,9	1882,3	2,5	1844,5	2,2
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	16–18	2258,4	5,3	6840,6	9,3	7429,2	9,0
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблки	19	1237,5	2,9	979,4	1,3	1248,3	1,5
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	20	3436,6	8,1	2980,7	4,0	4138,3	5,0
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	21	824,2	1,9	1878,6	2,5	4353,2	5,3
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	22, 23	3790,0	9,0	10439,8	14,1	9313,5	11,2
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	24, 25	9227,8	21,8	17829,1	24,1	14514,6	17,5
Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	26	501,0	1,2	756,2	1,0	1034,2	1,2
Виробництво електричного устаткування	27	673,4	1,6	1484,9	2,0	1275,0	1,5
Виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	28	2781,5	6,6	3290,7	4,5	1489,7	1,8
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	29–30	2815,4	6,7	4781,1	6,5	4590,9	5,5
Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин і устаткування	31–33	1079,7	2,6	1812,8	2,5	2337,9	2,8

Протягом 2012–2024 рр. частка КІ, спрямованих у деревообробку, зросла з 5,3% до 9,0%; у номінальному вираженні інвестиції в галузь сягнули 7,4 млрд грн. Хронічні проблеми спостерігаються і з залученням іноземних інвестицій в українську переробну промисловість. Надважливим аспектом для розуміння проблем переробної промисловості в Україні є також слабка інноваційна активність держави і підприємств. Так, якщо частка витрат на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) складає менше 0,4% ВВП, то наука у країні здатна виконувати лише соціокультурну функцію. За умови, якщо витрати на НДДКР перебувають у діапазоні 0,4–0,9% ВВП, система науки в країні може забезпечувати деякі результати у сфері накопичення новітніх знань, виконуючи таким чином ще й пізнавальну функцію. І лише витрати, вищі за 0,9% ВВП, можуть спрямувати посилення наукового потенціалу на реалізацію прикладних економічних цілей [33, с. 2].

Міжнародні порівняння також свідчать про слабкі позиції наукової сфери України та її здатність до створення і використання інновацій в промисловості. В середньому у світі на НДДКР у 2021 р. було витрачено 2,6% глобального ВВП. Передовими країнами за цим індикатором є Ізраїль (5,56%), Південна Корея (4,93%), США (3,46%), Японія (3,3%), Німеччина (3,14%), Данія (2,81%), Китай (2,43%), Франція (2,22%) і ін. [34].

Деградація науково-дослідної сфери негативно позначилася на інноваційній діяльності вітчизняних підприємств. Так, впродовж 2000–2020 рр. інноваційну активність в Україні проявляли від 8,5% до 16,6% промислових компаній. Частка інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої продукції промислових підприємств у вказаний період знизилась з 9,4% до 1,9% [35]. Відбулася виразна технологічна примітивізація українського промислового виробництва. Частка промислової продукції переробних галузей, в основі виготовлення якої лежали низькі технології і технології, нижче середнього рівня, у 2012–2020 рр. в Україні зросла з 65,1% до 74,8%. Поряд з цим частка високотехнологічних товарів у структурі доданої вартості переробної промисловості впала з 9,7% до 6,8%, а товарів з

технологіями вище середнього рівня – з 25,1% до 18,5%. У 2022 р. завдяки мілітаризації виробництва і через руйнацію виробничих потужностей металургійної галузі частка високотехнологічної продукції дещо зросла. Разом із товарами вище середнього технологічного рівня вона зросла до 28,3%. Однак в цілому характерно, що деіндустріалізація української економіки в аналізований період відбувалася передусім внаслідок занепаду передусім наукоємних галузей. Натомість діючі ринкові стимули та залучення на зовнішні ринки стимулювали перш за все розвиток технологічно простіших виробництв.

Отже, впродовж останніх десятиліть економіка України зазнала перманентної та стрімкої деіндустріалізації, яка відбувалася на тлі зовнішніх кризових потрясінь і відсутності системної, цілеспрямованої промислової політики зі боку держави. Частка переробної промисловості у ВВП України скоротилася до 10,0%, що на 6,5 в. п. менше, ніж середньосвітовий рівень. Галузі переробної промисловості України переживають постійний брак капітальних інвестицій, що уможливлюють розширене відтворення виробництва. При цьому притік прямих іноземних інвестицій залишається вкрай незначним, а в періоди криз та воєнних потрясінь відбувається відтік раніше вкладених інвестицій за кордон. Негативний вплив на перспективи активізації господарської діяльності у переробній промисловості України чинить занепад вітчизняної науково-дослідної сфери. Внаслідок низької інноваційної активності підприємств частка високотехнологічної продукції у структурі доданої вартості переробної промисловості в Україні протягом 2012–2022 рр. впала з 9,7% до 6,8%, а товарів з технологіями вище середнього рівня – з 25,1% до 18,5%. Деіндустріалізація української економіки відбувалася, у першу чергу, внаслідок занепаду передусім наукоємних галузей, натомість діючі ринкові стимули та залучення на зовнішні ринки стимулювали передусім розвиток технологічно простіших виробництв. Слід зауважити, що ці деградаційні процеси відбуваються на тлі повномасштабної

війни, тому своєчасне визначення рівня фінансової стійкості дозволяє запобігти ризикам її втрати.

Висновки до розділу 1

Актуальні виклики розвитку українських підприємств, обумовлені постійною потребою долати кризові явища, функціонувати в умовах ведення воєнних дій висувають підвищені вимоги до забезпечення фінансової стабільності як важливого елемента фінансової безпеки, активізації бізнес-процесів. Для ефективного вирішення цієї задачі необхідно вдосконалювати підходи до управління фінансовою стійкістю. У сучасних умовах забезпечення фінансової стійкості підприємства – є одним із головних економічних пріоритетів. Недостатній рівень фінансової стійкості може спричинити проблеми з платоспроможністю й обмежити можливості для розвитку виробничої діяльності. У той же час, надмірна стійкість може гальмувати розвиток через неефективне використання ресурсів, зокрема, у вигляді надлишкових запасів і резервів. Проблематика фінансової стійкості підприємств перебуває в полі активного інтересу сучасної наукової спільноти. Її різні аспекти стали предметом дослідження численних українських і зарубіжних учених та фахівців. Методика оцінювання фінансової стійкості повинна спиратися на системний підхід до аналізу зовнішніх факторів і бути орієнтованою на досягнення підприємством довгострокової фінансової стійкості.

Слід зазначити, що ключові статистичні дані підприємства, які можна використовувати для визначення фінансової стійкості, прибутковості, зростання активів та генерування доходу підприємства важко використовувати, оскільки багато підприємств використовують різні системи та методи обліку. Використання основних економічних показників може покращити розуміння результатів діяльності підприємства, але вони не дають повної картини, оскільки вимірюють лише основні аспекти діяльності. Основні проблеми які виникають при діагностиці можна розподілити наступним чином: недостатня кількість даних про результати діяльності підприємства; дисбаланс між бухгалтерським результатом та економічним

результатом; проблеми при порівнянні результатів діяльності різних підприємств на ринку. Але, на нашу думку, ми маємо всі підстави для проведення повноцінної оцінки за даними фінансової звітності. Отже, ефективне використання основних елементів фінансового аналізу дозволяє краще зрозуміти деякі аспекти підприємницької та економічної діяльності в цілому. Таке дослідження допомагає визначити конкурентоспроможність підприємства на ринку та його здатність підвищувати рівень ефективності, стан організації, включаючи ринкові умови та показники життєздатності, продуктивності, ефективності та грошового потоку, а також кризові умови функціонування Це методологія, яка використовує дані фінансової звітності, дозволяє оцінити наскільки життєздатним є підприємство з точки зору його фінансової стійкості, стабільності та перспектив ефективності діяльності у довгостроковому періоді.

Отже, впродовж останніх десятиліть економіка України зазнала перманентної та стрімкої деіндустріалізації, яка відбувалася на тлі зовнішніх кризових потрясінь і відсутності системної, цілеспрямованої промислової політики зі боку держави. Частка переробної промисловості у ВВП України скоротилася до 10,0%, що на 6,5 в. п. менше, ніж середньосвітовий рівень. Галузі переробної промисловості України переживають постійний брак капітальних інвестицій, що уможливлюють розширене відтворення виробництва. При цьому притік прямих іноземних інвестицій залишається вкрай незначним, а в періоди криз та воєнних потрясінь відбувається відтік раніше вкладених інвестицій за кордон. Негативний вплив на перспективи активізації господарської діяльності у переробній промисловості України чинить занепад вітчизняної науково-дослідної сфери. Внаслідок низької інноваційної активності підприємств частка високотехнологічної продукції у структурі доданої вартості переробної промисловості в Україні протягом 2012–2022 рр. впала з 9,7% до 6,8%, а товарів з технологіями вище середнього рівня – з 25,1% до 18,5%. Деіндустріалізація української економіки відбувалася, у першу чергу, внаслідок занепаду передусім наукоємних

галузей, натомість діючі ринкові стимули та залучення на зовнішні ринки стимулювали передусім розвиток технологічно простіших виробництв. Слід зауважити, що ці деградаційні процеси відбуваються на тлі повномасштабної війни, тому своєчасне визначення рівня фінансової стійкості дозволяє запобігти ризикам її втрати.

РОЗДІЛ 2
ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» є найбільшим і єдиним виробником силікату натрію (брили) в Україні, одним з найбільших світових виробників зварювальних плавлених флюсів, а також виробником посуду з пресованого безбарвного скла. З силікату натрію власного виробництва підприємство виробляє і реалізує рідке скло, як наливом, так і фасоване. Підприємство веде свою історію з 1947 року. Завод розташований на лівому березі річки Дніпро близько до річкового порту, вантажної залізничної станції і автомагістралі м. Запоріжжя [36].

У 1944 р. Постановою народних комісарів УРСР та ЦК КПБУ від 11.11.1944 р. №1207 у м. Запоріжжі розпочали будівництво скляного заводу, завданням якого було забезпечувати листовим склом зруйноване війною народне господарство. 5 серпня1947 р. Запорізький скляний завод було введено в експлуатацію. З 1949 р. було організовано виробництво силікату натрію. У 1951 р. введено в дію цех виробництва зварювальних флюсів загального призначення. З 1955 р. підприємство переорієнтується з випуску листового скла на виробництво скляних розсіювачів для машинобудування та біологічних чашок «Петрі». У 1976 році здійснено масштабну реконструкцію підприємства, яка дозволила збільшити асортимент та поліпшити якість флюсів зварювальних плавлених. З 1992 р. запущено виробництво скляного посуду, організовано виробництво силікату натрію розчинного; з 2014 р. організовано виробництво скла натрієвого рідкого. З 2016 р. ПрАТ «Запоріжсклофлюс» відновлює виробництво виробів з пресованого

безбарвного скла, але, на жаль, під час війни в останній час його виробництво призупинено і продаються тільки складські залишки.

У 2022 р. попри війну в Україні, яку розв’язала рф, на підприємстві освоєно промислове виробництво спеціальних плавлених продуктів-шлаків для використання в шихті при виробництві керамічних флюсів, порошкового дроту та інших зварювальних матеріалів.

Основний вид продукції підприємства – зварювальний флюс – це гранульований порошок з розміром зерен від 0,2 до 4 мм, призначений для здійснення зварювальних процесів. У процесі зварювання гранули плавляться і виділяють газ, а потім при охолодженні утворюють кірку з шлаку. Зварювальні флюси класифікуються за технологією виробництва, хімічним складом, призначенням і іншим характеристикам. Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» виробляє плавлені зварювальні флюси, виготовлені методом подвійного рафінування розплаву і використання мінеральних відходів зварювального виробництва. Новий спосіб варіння флюсів дозволив поліпшити зварювально-технологічні властивості флюсів, знизити потребу в природній сировині, а також вирішує проблему навколишнього середовища.

Рис. 2.1. Загальний вигляд зварювального плавленого флюсу

На підприємстві діють два основні цехи: флюсоваренний, що складається з відділення з випуску флюсу і відділення по випуску силікату натрію, і цех світлотехнічного скла. Допоміжні цехи - цех природоохоронних об'єктів, транспортний, ремонтно-механічний.

В останні роки відзначається стійка тенденція зростання обсягів виробленої продукції і поліпшення економічних показників діяльності підприємства. Цьому в чималому ступені сприяє висока кваліфікація і досвід інженерів і робітників заводу, розробка в тісній співпраці з Інститутом електрозварювання ім. Є.О. ПАТОНА і впровадження прогресивних методів виробництва, інтенсифікація та автоматизація виробничих процесів, використання сучасних інноваційних механізмів фінансування (завод є учасником технопарку “Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона” Національної Академії Наук України), вдосконалення структури управління.

Завод має унікальне обладнання для виробництва зварювальних флюсів новим способом – методом подвійного рафінування розплаву. Цей найбільш прогресивний спосіб варіння флюсів, захищений патентами, істотно поліпшив зварювально-технологічні властивості флюсів при збереженні сприятливого співвідношення якості до ціни.

Останні роки підприємство стабільно нарощує обсяги виробництва, скорочує енергоємність продукції, постійно проводиться модернізація виробництва, розробляються і впроваджуються нові технологічні процеси і види продукції (рис. 2.2). На газополум'яній флюсовареній печі щорічно виплавляється до 12 тисяч тонн зварювальних флюсів високої якості більше 20-ти найменувань. Електропіч, що працює в парі з газополум'яною піччю (за методом дуплекс-процесу), призначена для виробництва нових марок флюсів та підвищення якості випущених раніше (флюси з низьким вмістом фосфору і сірки). Зварювальні флюси виробництва ПрАТ «Запоріжсклофлюс» стабільно користуються великим попитом як на ринку України, так і за її межами. У цеху працює дві печі з виробництва силікату натрію. Це дає можливість одночасно випускати продукцію двох різних модулів від 1,8 до 3,5, що дуже зручно для

споживачів. У 2001 році освоєно випуск силікату натрію з модулем 2.0, якого раніше на Україні не виробляли. На нього розроблені і затверджені нові технічні умови. Виробництво силікату натрію в 2001 році в порівнянні з 2000 роком зросло в 2 рази. Після проведення реконструкції вузла грануляції силікату в 2002 році, продуктивність збільшилася ще на 20%. Скло рідке натрієве виробляється з 2014 року. Модуль 1,5-3,6 щільність від 1,30 до 1,50.

Рис. 2.2. Обладнання з виробництва зварювальних флюсів методом подвійного рафінування розплаву

В останні кілька років на підприємстві освоєно близько 30 видів нової продукції, які випускаються за технологіями, що базуються на нових розробках, заявлених на патент та мають «ноу-хау», які перевершують найкращі вітчизняні та деякі зарубіжні аналоги, впроваджені нові ресурсозберігаючі та енергозберігаючі технології, постійно ведеться робота

над поліпшенням якості і вдосконаленням технології виробництва продукції, яка вже випускається, що значно підвищило її конкурентоспроможність.

ПрАТ «Запоріжсклофлюс» приділяє належну увагу охороні навколишнього середовища. На підприємстві проводяться оновлення основних засобів, виконуються ремонти газоочисних споруд та технологічного обладнання, виконуються природоохоронні заходи що дозволяє створювати сприятливу обстановку на території підприємства та його санітарно-захисній зоні - знизити кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидів стічних вод у каналізаційну мережу, забезпечити належне поводження з відходами. Щорічно на підприємстві проводяться заходи з озеленення території підприємства та його санітарно-захисної зони.

У 2020 р. на ПрАТ «Запоріжсклофлюс» була впроваджена інтегрована система менеджменту (ІСМ) та система екологічного менеджменту (СЕМ) згідно міжнародного стандарту ISO 14001:2015. На ПрАТ «Запоріжсклофлюс» особлива увага приділяється контролю якості сировини та матеріалів, що надходять, і продукції, що відвантажується, дотримання встановлених технологій на всіх ділянках виробництва. З метою збереження провідних позицій на ринку, та підвищення конкурентоспроможності, на підприємстві, як зазначалось, розроблена і впроваджена Система менеджменту якості у відповідності з новою версією ISO 9001:2015 на розробку, виробництво та збут зварювальних флюсів, силікату натрію розчинного, скла натрієвого рідкого, посуду зі скла та розсіювачів скляних. Сертифікація проведена відповідно до затвердженої у TUV NORD CERT методики аудитування та сертифікації. Вся продукція, що випускається ПрАТ «Запоріжсклофлюс», сертифікована [36].

ПрАТ «Запоріжсклофлюс» пов’язують міцні ділові відносини з споживачами з багатьох країн світу. Найбільш великими країнами-споживачами є Італія, Нігерія, Англія, Німеччина, Казахстан, Болгарія, Грузія, Латвія, Узбекистан. Завод пропонує на експорт всі види своєї продукції: зварювальні флюси, силікати натрію з різними модулями, посуду сортову з пресованого скла, чашки Петрі. Основним експортним продуктом завжди були

зварювальні флюси. В останні роки, завдяки інтенсивній маркетинговій політиці, відбулося також істотне збільшення частки експорту у виробництві скловиробів і особливо силікату натрію. ПрАТ «Запоріжсклофлюс» застосовує різні схеми поставок продукції: зі складу заводу; на кордон України до пунктів, погоджених з клієнтом; безпосередньо на ринок кінцевого споживача.

З початком повномасштабної війни в Україні ПрАТ «Запоріжсклофлюс» працює в режимі підтримки господарської діяльності та збереження колективу підприємства.

2.2. Дослідження активів та джерел їх формування на ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Комплексний аналіз стану господарської діяльності ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за даними фінансової звітності включає аналіз активів та капіталу; аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, а також коефіцієнтний аналіз, який характеризує стан платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності.

Аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 році представлено в табл. 2.1. Підприємство має 1968 тис.грн. НМА, тобто інтелектуальну власність, що свідчить про інноваційний вектор розвитку підприємства. Також у підприємства є вкладення в об’єкти незавершених капітальних інвестицій, вартість яких на кінець 2022 року знизилась на 677 тис.грн. Залишкова вартість основних засобів на кінець року становила 77 755 тис.грн. проти 85 572 тис.грн. на початок року, а питома вага основних засобів у структурі активів становила на початок року 37,4%, а на кінець року – 49%. Також у складі необоротних активів є довгострокова дебіторська заборгованість, що свідчить про порушення фінансової дисципліни. Загальний обсяг необоротних активів на початок року становить 95 279 тис.грн. або 41,7%, а на кінець року – 86 604 тис.грн. або 54,6%. Така структура активів є «важкою» і свідчить про високу

питому вагу постійних витрат у собівартості продукції, що викликає ризики втрати прибутковості за умов падіння обсягу виробництва.

Таблиця 2.1

Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	темп росту, %
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	1 968	0,9	1 965	1,2	-3	0,3	99,8
первісна вартість	1 976	0,9	1 976	1,2	0	0,3	100
накопичена амортизація	8	0,003	11	0,01	3	0,007	137,5
Незавершені капітальні інвестиції	4 045	1,8	3 368	2,1	-677	0,3	83,3
Основні засоби:	85 572	37,4	77 755	49	-7 817	11,6	90,9
первісна вартість	141 412	61,8	143 626	90,5	2 214	28,7	101,6
знос	55 840	24,4	65 871	41,5	10 031	17,1	118
Інвестиційна нерухомість:	215	0,1	210	0,1	-5	0	97,7
первісна вартість	266	0,1	266	0,2	0	0,1	100
знос	51	0,02	56	0,04	5	0,02	109,8
Довгострокова дебіторська заборгованість	308	0,1	220	0,1	-88	0	71,4
Відстрочені податкові активи	3 171	1,4	3 086	1,9	-85	0,5	97,3
Усього за розділом I	95 279	41,7	86 604	54,6	-8 675	12,9	90,9
II. Оборотні активи							
Запаси	66 862	29,2	49 249	31	-17 613	1,8	73,7
Виробничі запаси	23 320	10,2	29 686	18,7	6 366	8,5	127,3
Незавершене виробництво	1 679	0,7	4 143	2,6	2 464	1,9	246,8
Готова продукція	41 863	18,3	15 420	9,7	-26 443	-8,6	36,8
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	27 664	12,1	4 375	2,8	-23 289	-9,3	15,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	1 435	0,6	148	0,1	-1 287	-0,5	10,3
з бюджетом	21 182	9,3	6 671	4,2	-14 511	-5,1	31,5
у тому числі з податку на прибуток	4 354	1,9	4 354	2,7	0	0,8	100
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 821	0,8	933	0,6	-888	-0,2	51,2
Гроші та їх еквіваленти	12 774	5,6	9 462	6	-3 312	0,4	74,1
Інші оборотні активи	1 657	0,7	1 253	0,8	-404	0,1	75,6
Усього за розділом II	133 395	58,3	72 091	45,4	-61 304	-12,9	54
Баланс	**228 674**	**100**	**158 695**	**100**	**-69 979**	**0**	**69,4**

Зростання питомої ваги необоротних активів може свідчити про капіталізацію майна підприємства в зв’язку з падінням обсягів господарської діяльності, що можна прослідкувати, аналізуючи Звіт про фінансові результати.

Питома вага оборотних активів становить на початок 2022 року 58,3%, а на кінець року 45,4%, в тому числі питома вага запасів становить на початок року 29,2%, а на кінець року 31%. Спостерігається зростання абсолютного обсягу виробничих запасів на 6366 тис.грн., темп росту становить 127,3%; також зростають залишки незавершеного виробництва на 2464 тис.грн., а темп росту становить 246,8%. Навпаки, залишки готової продукції знизились на 26443 тис.грн., тобто підприємство активно відвантажувало продукції зі складів, в результаті чого питома вага залишків готової продукції знизилась з 18,3% на початок року до 9,7% на кінець року. Суттєво знизились залишки дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Так, на початок року ДЗ за товари, роботи, послуги становила 27664 тис.грн. і складала 12,1% в структурі активів. На кінець 2022 року вона склала 4375 тис.грн. або 2,8%, тобто 23289 тис.грн. повернулось у господарський оборот підприємства протягом 2022 року, що позитивно позначилось на його платоспроможності. Також позитивною тенденцією можна вважати зниження дебіторської заборгованості по розрахунках з бюджетом, що також дозволило залучити у господарський оборот власні кошти підприємства. На початок року ця заборгованість становила 21182 тис.грн., а на кінець року – 6671 тис.грн., темп її росту становить 31,5%.

В цілому, обсяг майна підприємства ПрАТ «Запоріжсклофлюс» знизився на 69979 тис.грн., темп його росту становить 69,4%.

Аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році представлений в табл. 2.2. Впродовж 2023 року на 2744 тис.грн. зросли залишки незавершених капітальних вкладень, що може свідчити про розширення виробничих потужностей підприємства, або про необхідність часткової модернізації виробничого потенціалу. Залишкова вартість основних засобів знижується з 77 755 тис.грн. на початок року до 72058 тис.грн. на кінець року. Позитивною тенденцією у складі необоротних активів є зниження обсягу довгострокової дебіторської заборгованості на 99 тис.грн. Негативним чинником є зростання питомої ваги необоротних активів, що продовжує свідчити про капіталізацію

майна підприємства. Так, на початок року питома вага необоротних активів становила 54,6%, а на кінець року – 65,3%. Пропорційно знижується питома вага оборотних активів: на початок року вона становить 45,4%, а на кінець року 34,7%, що свідчить про звужування обсягу господарської діяльності. Таке припущення є обґрунтованим тому, що одночасно знижується і обсяг майна, темп його росту становить 82,6%, хоча темп падіння обсягу майна у порівнянні з попереднім досліджуваним періодом уповільнився.

Таблиця 2.2

Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	темп росту, %
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	1 965	1,2	2 043	1,6	78	0,4	104
первісна вартість	1 976	1,2	2 055	1,6	79	0,4	104
накопичена амортизація	11	0,01	12	0,01	1	0	109,1
Незавершені капітальні інвестиції	3 368	2,1	6 112	4,7	2 744	2,6	181,5
Основні засоби:	77 755	49	72 058	55	-5 697	6	92,7
первісна вартість	141 394	89,1	144 458	110,2	3 064	21,1	102,2
знос	63 639	40,1	72 400	55,2	8 761	15,1	113,8
Інвестиційна нерухомість:	210	0,1	206	0,2	-4	0,1	98,1
первісна вартість	266	0,2	266	0,2	0	0	100
знос	56	0,04	60	0,05	4	0,01	107,1
Довгострокова дебіторська заборгованість	220	0,1	121	0,1	-99	0	55
Відстрочені податкові активи	3 086	1,9	5 067	3,9	1 981	2	164,2
Усього за розділом I	86 604	54,6	85 607	65,3	-997	10,7	98,8
II. Оборотні активи							
Запаси	49 249	31	33 595	25,6	-15 654	-5,4	68,2
Виробничі запаси	29 686	18,7	20 649	15,7	-9 037	-3	69,6
Незавершене виробництво	4 143	2,6	1 980	1,5	-2 163	-1,1	47,8
Готова продукція	15 420	9,7	10 966	8,4	-4 454	-1,3	71,1
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	4 375	2,8	2 441	1,9	-1 934	-0,9	55,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	148	0,1	144	0,1	-4	0	97,3
з бюджетом	6 671	4,2	4 179	3,2	-2 492	-1	62,6
у тому числі з податку на прибуток	4 354	2,7	4 139	3,2	-215	0,5	95,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	928	0,6	192	0,1	-736	-0,5	20,7
Гроші та їх еквіваленти	9 462	6	4 018	3,1	-5 444	-2,9	42,5
Інші оборотні активи	1 253	0,8	944	0,7	-309	-0,1	75,3
Усього за розділом II	72 086	45,4	45 513	34,7	-26 573	-10,7	63,1
Баланс	**158 690**	100	**131 120**	100	**-27 570**	**0**	**82,6**

Впродовж 2023 року знизився обсяг виробничих запасів на 9037 тис.грн., а саме з 29686 тис.грн. на початок року до 20649 тис.грн. на кінець року, що також є ознакою звуження господарського обороту. Позитивним є зниження залишків незавершеного виробництва, що свідчить про прискорення оборотності оборотних активів, які інвестовані в запаси. Продовжує знижуватись дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги з 4375 тис.грн. на початок року до 2441 тис.грн. на кінець 2023 року, але звертає на себе увагу малий обсяг дебіторської заборгованості. В цілому динаміка оборотних активів свідчить про те, що підприємство не в змозі розширювати обсяг своєї господарської діяльності.

Аналіз майна ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 році представлений в табл. 2.3. Продовжується зниження обсягу майна, але відбувається уповільнення темпу зниження. Падіння обсягу майна у 2024 році становить 19204 тис.грн., темп росту 85,4%. Залишкова вартість основних засобів знижується з 72058 тис.грн. на початок року до 67604 тис.грн. на кінець 2024 року. Практично погашено довгострокову дебіторську заборгованість, її залишок на кінець року становить всього 10 тис.грн., що позитивно характеризує якісний склад балансу. Але продовжує зростати питома вага необоротних активів, яка зростає протягом року з 65,3% до 71,9%. Така стійка тенденція свідчить про капіталізацію майна, що є негативним чинником зростання постійних витрат, які у певний період часу можуть привести до збитків у господарській діяльності. На початок року вартість запасів становить 33595 тис.грн., на кінець року – 24104 тис.грн., в тому числі:

- обсяг виробничих запасів знижується з 20649 тис.грн. на початок року до 14376 тис.грн. на кінець року;
- обсяги залишків незавершеного виробництва суттєвих змін не зазнали, на кінець року вони складають 1792 тис.грн. проти 1980 тис.грн. на початок року;
- залишки готової продукції знизились на 3030 тис.грн. і на кінець 2024 року склали 7936 тис.грн.

Таблиця 2.3

Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	тис. грн	частка в активах, %	темп росту, %
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	2 043	1,6	2 074	1,9	31	0,3	101,5
первісна вартість	2 055	1,6	2 096	1,9	41	0,3	102
накопичена амортизація	12	0,01	22	0,02	10	0,01	183,3
Незавершені капітальні інвестиції	6 112	4,7	4 417	3,9	-1 695	-0,8	72,3
Основні засоби:	72 058	55	67 604	60,4	-4 454	5,4	93,8
первісна вартість	144 458	110,2	149 314	133,4	4 856	23,2	103,4
знос	72 400	55,2	81 710	73	9 310	17,8	112,9
Інвестиційна нерухомість:	206	0,2	202	0,2	-4	0	98,1
первісна вартість	266	0,2	266	0,2	0	0	100
знос	60	0,05	64	0,1	4	0,05	106,7
Довгострокова дебіторська заборгованість	121	0,1	10	0,01	-111	-0,09	8,3
Відстрочені податкові активи	5 067	3,9	6 159	5,5	1 092	1,6	121,6
Усього за розділом I	85 607	65,3	80 466	71,9	-5 141	6,6	94
II. Оборотні активи							
Запаси	33 595	25,6	24 104	21,5	-9 491	-4,1	71,7
Виробничі запаси	20 649	15,7	14 376	12,8	-6 273	-2,9	69,6
Незавершене виробництво	1 980	1,5	1 792	1,6	-188	0,1	90,5
Готова продукція	10 966	8,4	7 936	7,1	-3 030	-1,3	72,4
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	2 441	1,9	2 542	2,3	101	0,4	104,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	144	0,1	39	0,03	-105	-0,07	27,1
з бюджетом	4 179	3,2	4 179	3,7	0	0,5	100
у тому числі з податку на прибуток	4 139	3,2	4 139	3,7	0	0,5	100
Інша поточна дебіторська заборгованість	192	0,1	127	0,1	-65	0	66,1
Гроші та їх еквіваленти	4 018	3,1	51	0,05	-3 967	-3,05	1,3
Інші оборотні активи	933	0,7	397	0,4	-536	-0,3	42,6
Усього за розділом II	45 502	34,7	31 439	28,1	-14 063	-6,6	69,1
Баланс	**131 109**	**100**	**111 905**	**100**	**-19 204**	**0**	**85,4**

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги практично не змінилась і становить на кінець 2024 року 2542 тис.грн., що складає 2,3%. Залишається стабільною дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, яка впродовж року становить 4179 тис.грн. (це авансові платежі з податку на прибуток).

Отже, стійкі тенденції змін у активах підприємства можна окреслити таким чином: впродовж 2022 – 2024 рр. відбувається поступове зростання питомої ваги необоротних активів у структурі майна; така тенденція свідчить про звужування господарської діяльності; також ознаками звужування господарської діяльності є зниження обсягу виробничих запасів, реалізація готової продукції зі складів, активізація повернення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. В цілому обсяг майна знижується з 228674 тис.грн. на початок 2022 року до 111905 тис.грн. на кінець 2024 р., тобто у два рази. Тобто відбувається капіталізація майна, що є ознакою скорочення обсягу господарської діяльності. Це викликано початком повномасштабної війни рф проти України у лютому 2022 р.

Динаміка структури активів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» представлена на рис. 2.3.

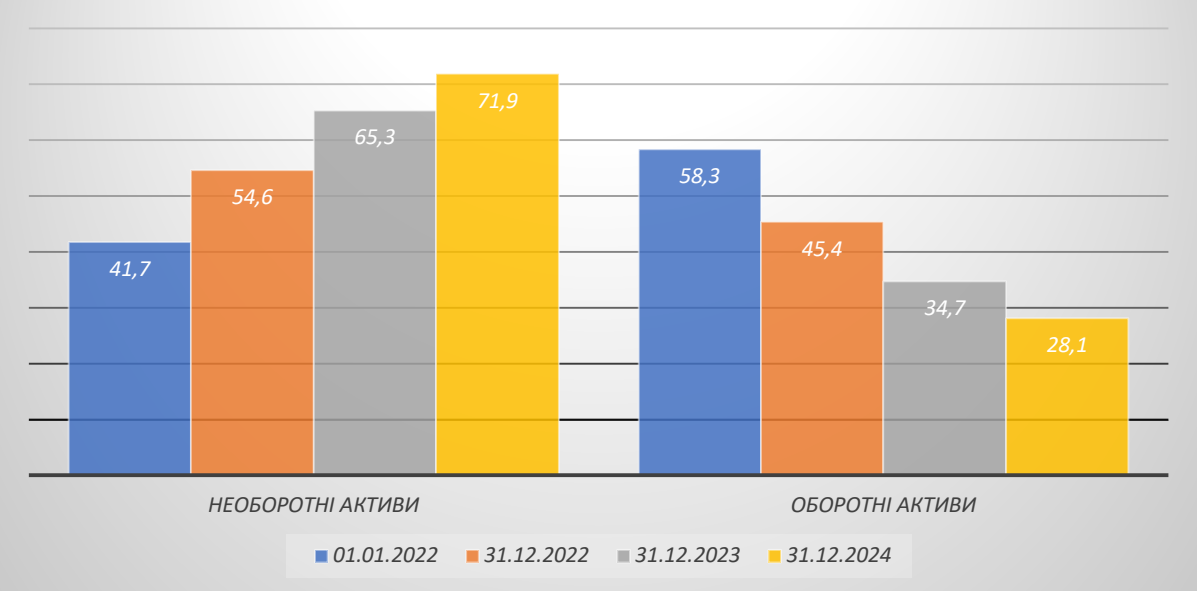

Рис. 2.3. Динаміка структури майна ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр.

Аналіз джерел формування майна представлений в табл. 2.4 – 2.6. На початок 2022 року у підприємства власний капітал становить 76,5%, тобто підприємство є фінансово стійким за структурою капіталу (питома вага власного капіталу більше 50%). У складі власного капіталу основна питома

вага припадає на нерозподілений прибуток – це фінансовий потенціал підприємства, накопичений чистий прибуток, який є джерелом самофінансування всіх інвестиційних потреб підприємства.

Таблиця 2.4

Горизонтальний та вертикальний аналіз джерел формування майна (капіталу) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в пасиах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	темп росту, %
І. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	109	0,05	109	0,1	0	0,05	100
Резервний капітал	594	0,3	594	0,4	0	0,1	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	174 237	76,2	122 519	77,2	-51 718	1	70,3
Усього за розділом І	174 940	76,5	123 222	77,6	-51 718	1,1	70,4
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Пенсійні зобов'язання	8 765	3,8	6 309	4	-2 456	0,2	72
Усього за розділом ІІ	8 765	3,8	6 309	4	-2 456	0,2	72
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
за довгостроковими зобов'язаннями	2 157	0,9	2 151	1,4	-6	0,5	99,7
за товари, роботи, послуги	23 069	10,1	12 285	7,7	-10 784	-2,4	53,3
за розрахунками з бюджетом	982	0,4	464	0,3	-518	-0,1	47,3
за розрахунками зі страхування	1 046	0,5	395	0,2	-651	-0,3	37,8
за розрахунками з оплати праці	3 613	1,6	1 478	0,9	-2 135	-0,7	40,9
за одержаними авансами	629	0,3	2 170	1,4	1 541	1,1	345
за розрахунками з учасниками	6 944	3	2 047	1,3	-4 897	-1,7	29,5
Поточні забезпечення	6 392	2,8	8 110	5,1	1 718	2,3	126,9
Інші поточні зобов'язання	137	0,1	64	0,04	-73	-0,06	46,7
Усього за розділом ІІІ	44 969	19,7	29 164	18,4	-15 805	-1,3	64,9
Баланс	**228 674**	**100**	**158 695**	**100**	**-69 979**	**0**	**69,4**

На кінець 2022 року обсяг нерозподіленого чистого прибутку знизився на 51718 тис.грн., що свідчить про збиткову діяльність за підсумками 2022 року. Основною причиною збиткової діяльності є повномасштабна війна. У підприємства є довгострокові зобов'язання за виплатами пенсій. Ці борги на початок року становлять 8765 тис.грн., а на кінець 2022 року – 6309 тис.грн.,

тобто відбувається поступова виплата пенсій, що є позитивною тенденцією для фінансового стану підприємства та позитивним чинником соціального виміру.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на початок року становить 23069 тис.грн., впродовж року вона знижується на 10784 тис.грн. Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці на початок року становить 3613 тис.грн., на кінець 2022 року заборгованість знизилась на 2135 тис.грн. і склала 1478 тис.грн. Заборгованість з отриманих авансів зросла на 1541 тис.грн. впродовж 2022 року. Також зросли поточні забезпечення з 6392 тис.грн. на початок року до 8110 тис.грн. на кінець року. Питома вага поточних зобов'язань на початок року становить 19,7%, а на кінець року – 18,4%. Така структура капіталу свідчить про фінансову стійкість підприємства.

Аналіз капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році представлений у табл. 2.5. У 2023 році продовжується зниження обсягу нерозподіленого прибутку. На початок року обсяг нерозподіленого прибутку складає 122 211 тис.грн. або 77,5%, а на кінець року – 94614 тис.грн. або 72,2%. Тобто нерозподілений прибуток за період року знизився на 28300 тис.грн. Відбувається покриття збитків підприємства за рахунок накопиченого у попередні роки чистого прибутку. Це є ознакою погіршення стійкості фінансового стану. У порівнянні з минулим 2022 р., незначно зросла заборгованість за пенсійними виплатами на 336 тис.грн. і на кінець року склала 6645 тис.грн. Поточна кредиторська заборгованість впродовж 2023 практично не змінилась і на кінець року склала 12194 тис.грн. На 1958 тис.грн. зросли поточні забезпечення, які на кінець 2023 р. склали10371 тис.грн.

Також впродовж 2023 р. поточні зобов'язання і забезпечення у складі капіталу зросли з 18,6% на початок року до 22,8% на кінець року, тобто відбувається зростання фінансової залежності підприємства від короткострокових позикових коштів. Темп росту поточних зобов'язань становить 101,3%.

Таблиця 2.5

Горизонтальний та вертикальний аналіз джерел формування майна (капіталу) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в пасиах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	темп росту, %
І. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	109	0,1	109	0,1	0	0	100
Резервний капітал	594	0,4	594	0,5	0	0,1	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	122 211	77	93 911	71,6	-28 300	-5,4	76,8
Усього за розділом І	122 914	77,5	94 614	72,2	-28 300	-5,3	77
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Пенсійні зобов'язання	6 309	4	6 645	5,1	336	1,1	105,3
Усього за розділом ІІ	6 309	4	6 645	5,1	336	1,1	105,3
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
за довгостроковими зобов'язаннями	2 151	1,4	2 521	1,9	370	0,5	117,2
за товари, роботи, послуги	12 285	7,7	12 194	9,3	-91	1,6	99,3
за розрахунками з бюджетом	464	0,3	976	0,7	512	0,4	210,3
за розрахунками зі страхування	395	0,2	351	0,3	-44	0,1	88,9
за розрахунками з оплати праці	1 478	0,9	1 267	1	-211	0,1	85,7
за одержаними авансами	2 170	1,4	94	0,1	-2 076	-1,3	4,3
за розрахунками з учасниками	2 047	1,3	2 047	1,6	0	0,3	100
Поточні забезпечення	8 413	5,3	10 371	7,9	1 958	2,6	123,3
Інші поточні зобов'язання	64	0,04	40	0,03	-24	-0,01	62,5
Усього за розділом ІІІ	29 467	18,6	29 861	22,8	394	4,2	101,3
Баланс	**158 690**	**100**	**131 120**	**100**	**-27 570**	**0**	**82,6**

Аналіз капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 р. представлений в табл. 2.6. За період 2024 р. обсяг нерозподіленого прибутку знизився на 18268 тис.грн. Зобов'язання по пенсійному забезпеченню за рік зросли з 6645 тис.грн. до 7763 тис.грн. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на початок року становила 12195 тис.грн., а на кінець року 6178 тис.грн., що є позитивною тенденцією. Продовжують зростати поточні забезпечення, які на початок року складали 10371 тис.грн., а на кінець року – 9644 тис.грн. Також стрімко зросли за період року інші поточні зобовязання і склали на кінець року 5150 тис.грн. Загальний обсяг поточних зобов'язань на початок року становив 29863 тис.грн., на кінець року – 27809 тис.грн. Питома

вага поточних зобов'язань на початок року становить 22,8%, а на кінець року – 24,9%.

Таблиця 2.6

Горизонтальний та вертикальний аналіз джерел формування майна (капіталу) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2024 році

Найменування статті	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Відхилення показників за звітний період		
	тис. грн	частка в пасиах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	тис. грн	частка в пасивах, %	темп росту, %
І. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	109	0,1	109	0,1	0	0	100
Резервний капітал	594	0,5	594	0,5	0	0	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	93 898	71,6	75 630	67,6	-18 268	-4	80,5
Усього за розділом І	94 601	72,2	76 333	68,2	-18 268	-4	80,7
ІІ. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Пенсійні зобов'язання	6 645	5,1	7 763	6,9	1 118	1,8	116,8
Усього за розділом ІІ	6 645	5,1	7 763	6,9	1 118	1,8	116,8
ІІІ. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість:							
за довгостроковими зобов'язаннями	2 521	1,9	2 493	2,2	-28	0,3	98,9
за товари, роботи, послуги	12 195	9,3	6 178	5,5	-6 017	-3,8	50,7
за розрахунками з бюджетом	976	0,7	563	0,5	-413	-0,2	57,7
за розрахунками зі страхування	352	0,3	298	0,3	-54	0	84,7
за розрахунками з оплати праці	1 267	1	1 045	0,9	-222	-0,1	82,5
за одержаними авансами	94	0,1	391	0,3	297	0,2	416
за розрахунками з учасниками	2 047	1,6	2 047	1,8	0	0,2	100
Поточні забезпечення	10 371	7,9	9 644	8,6	-727	0,7	93
Інші поточні зобов'язання	40	0,03	5 150	4,6	5 110	4,57	12875
Усього за розділом ІІІ	29 863	22,8	27 809	24,9	-2 054	2,1	93,1
Баланс	**131 109**	**100**	**111 905**	**100**	**-19 204**	**0**	**85,4**

Узагальнюючи тенденції змін у складі та структурі капіталу, можемо констатувати наступне:

– підприємство має власний фінансовий ресурс, за рахунок якого структура капіталу свідчить про достатній рівень фінансової стійкості, це – нерозподілений прибуток; на початок 2022 р. його обсяг становить 174237 тис.грн.; на кінець 2024 р. – 75630 тис.грн., тобто відбулось покриття 98607 тис.грн. збитків від господарської діяльності;

– за рахунок нерозподіленого прибутку впродовж 2022 – 2024 рр. підприємство характеризується стійкою структурою капіталу;

– питома вага поточних зобов'язань впродовж досліджуваного періоду зросла з 18,4% на кінець 2022 р. до 24,9% на кінець 2024 р., але така питома вага поточних зобов'язань не є критичною з точки зору фінансової стійкості.

Динаміка обсягу нерозподіленого прибутку ПрАТ «Запоріжсклофлюс» представлена на рис. 2.4, динаміка структури капіталу – на рис. 2.5.

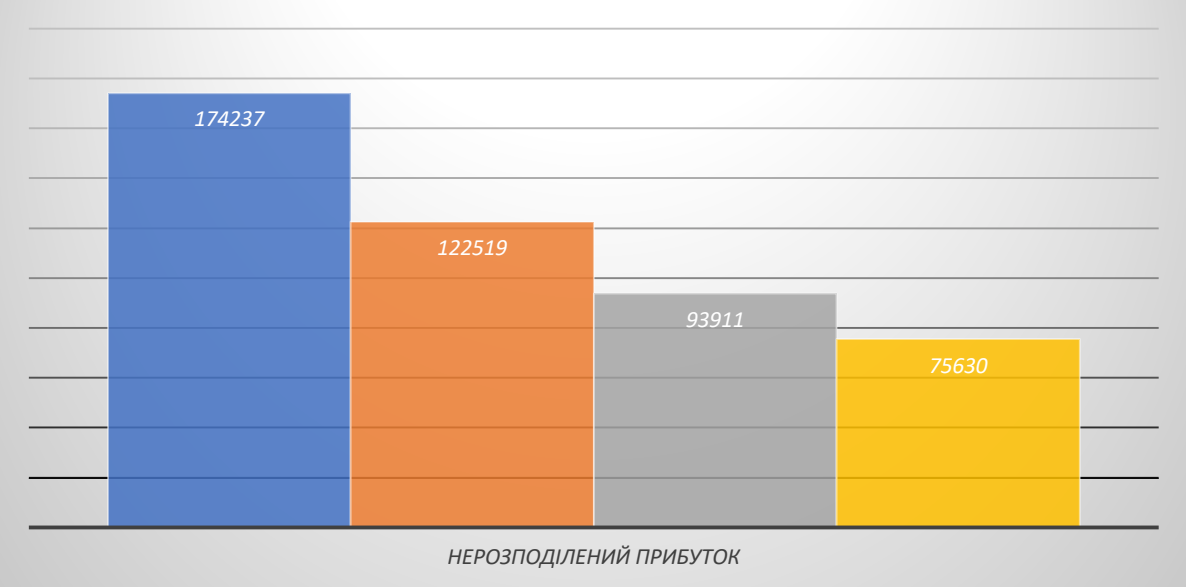

Рис. 2.4. Динаміка обсягу нерозподіленого прибутку ПрАТ «Запоріжсклофлюс» впродовж 2022 – 2024 рр.

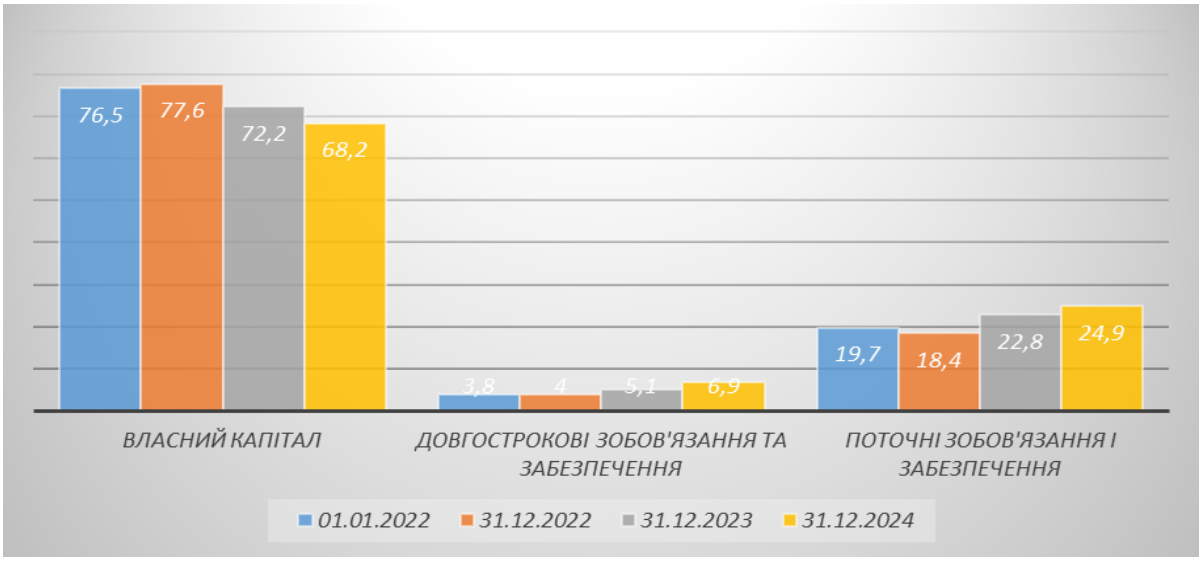

Рис. 2.5. Динаміка структури капіталу ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

2.3. Аналіз фінансових результатів та коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Фінансові результати діяльності підприємства показують ефективність його роботи, здатність покривати витрати та формувати прибуток, ефективність цінової політики та комерційної діяльності. Фінансові результати відображені у Звіті про фінансові результати.

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» представлені в табл. 2.7 – 2.12.

Таблиця 2.7

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2022 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у чистому доході від реалізації, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	487 057	106 782	100	100	-380 275	0	21,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(432 160)	(91 111)	-88,7	-85,3	341 049	3,4	21,1
Валовий: прибуток	54 897	15 671	11,3	14,7	-39 226	3,4	28,5
Валовий: збиток	0	0	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	15 200	14 919	3,1	14	-281	10,9	98,2
Адміністративні витрати	(23 708)	(16 597)	-4,9	-15,5	7 111	-10,6	70
Витрати на збут	(24 807)	(6 423)	-5,1	-6	18 384	-0,9	25,9
Інші операційні витрати	(36 362)	(54 379)	-7,5	-50,9	-18 017	-43,4	149,5
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(14 780)	(46 809)	-3	-43,8	-32 029	-40,8	316,7
Інші фінансові доходи	52	42	0,01	0,04	-10	0,03	80,8
Фінансові витрати	(869)	(2 169)	-0,2	-2	-1 300	-1,8	249,6
Інші витрати	(38)	(2 697)	-0,01	-2,5	-2 659	-2,49	7097,4
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток							
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(15 635)	(51 633)	-3,2	-48,4	-35 998	-45,2	330,2
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1 946	(85)	0,4	-0,1	-2 031	-0,5	-4,4
Чистий фінансовий результат: прибуток							
Чистий фінансовий результат: збиток	(13 689)	(51 718)	-2,8	-48,4	-38 029	-45,6	377,8

Чистий дохід від реалізації продукції ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 р. склав 106782 тис.грн. проти 487057 тис.грн. у 2021 р., темп росту складає 21,9%. Собівартість реалізованої продукції має темп росту 21,1%, тобто витрати, що відносяться до собівартості, зростають з темпом росту нижче за темп росту чистого доходу. Валовий прибуток у 2022 році склав 15671 тис.грн. проти 54897 тис.грн. у 2021 році, темп росту валового прибутку склав 28,5%. Фінансовий результат від операційної діяльності у 2022 р. – збиток склав 46809 тис.грн. проти 14780 тис.грн. збитку у 2021 р. Чистий фінансовий збиток 2022 р. склав 51718 тис.грн. проти збитку 2021 р., який склав 13689 тис.грн. Тобто у 2022 р. підприємство працювало зі збитками так, як і у 2021 р.

Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 р. представлений в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2022 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у операційних витратах, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Матеріальні затрати	389 176	67 556	74,2	41,7	-321 620	-32,5	17,4
Витрати на оплату праці	79 961	41 918	15,2	25,9	-38 043	10,7	52,4
Відрахування на соціальні заходи	15 430	8 655	2,9	5,3	-6 775	2,4	56,1
Амортизація	9 128	10 038	1,7	6,2	910	4,5	110,0
Інші операційні витрати	30 951	33 954	5,9	20,9	3 003	15	109,7
Разом	**524 646**	**162 121**	**100**	**100**	**-362 525**	**0**	**30,9**

Ми бачимо, що у звітному періоді структура витрат відрізняється від структури 2021 р. Більша питома вага припадає на заробітну плату (25,9%). Також суттєво зросли інші операційні витрати, питома вага яких у 2022 р. становить 20,9% проти 5,9% у 2021 р.

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2023 р. представлений в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2023 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у чистому доході від реалізації, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	105 466	126 823	100	100	21 357	0	120,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(90 410)	(91 667)	-85,7	-72,3	-1 257	13,4	101,4
Валовий: прибуток	15 056	35 156	14,3	27,7	20 100	13,4	233,5
Валовий: збиток							
Інші операційні доходи	14 919	5 411	14,1	4,3	-9 508	-9,8	36,3
Адміністративні витрати	(16 597)	(18 755)	-15,7	-14,8	-2 158	0,9	113
Витрати на збут	(6 466)	(4 106)	-6,1	-3,2	2 360	2,9	63,5
Інші операційні витрати	(54 024)	(46 306)	-51,2	-36,5	7 718	14,7	85,7
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(47 112)	(28 600)	-44,7	-22,6	18 512	22,1	60,7
Інші фінансові доходи	42	32	0,04	0,03	-10	-0,01	76,2
Фінансові витрати	(2 169)	(1 680)	-2,1	-1,3	489	0,8	77,5
Інші витрати	(2 697)	(34)	-2,6	-0,03	2 663	2,57	1,3
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	0	0	0	0	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(51 936)	(30 282)	-49,2	-23,9	21 654	25,3	58,3
Витрати (дохід) з податку на прибуток	(85)	1 982	-0,1	1,6	2 067	1,7	-2331,8
Чистий фінансовий результат: прибуток	0	0	0	0	0	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	(52 021)	(28 300)	-49,3	-22,3	23 721	27	54,4

У 2023 році спостерігається зростання чистого доходу від реалізації продукції на 21357 тис.грн., темп росту чистого доходу становить 120,3%. Темп росту собівартості реалізованої продукції нижче за темп росту чистого доходу і становить 101,4%, що є позитивним чинником для формування валового прибутку. Валовий прибуток у 2023 р. склав 35156 тис.грн. проти валового прибутку в 15056 тис.грн. у 2022 р. Темп росту валового прибутку – 233,5%. Адміністративні витрати зростають і темп їх росту становить 113%, що негативно позначилось на процесі формування прибутку від операційної діяльності. Фінансовий результат від операційної діяльності – від'ємна величина, тобто збиток, який у 2023 р. склав 28600 тис.грн. Чистий фінансовий

збиток 2023 р. становить 28300 тис.грн. проти чистого фінансового збитку 2022 р. – 52021 тис.грн. Тобто збитки у 2023 р. зменшились практично у два рази. Елементи операційних витрат у 2023 р. представлені в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2023 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у операційних витратах, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Матеріальні затрати	67 556	101 283	41,7	55,5	33 727	13,8	149,9
Витрати на оплату праці	41 918	39 388	25,9	21,6	-2 530	-4,3	94,0
Відрахування на соціальні заходи	8 655	7 656	5,3	4,2	-999	-1,1	88,5
Амортизація	10 038	10 013	6,2	5,5	-25	-0,7	99,8
Інші операційні витрати	33 954	24 241	20,9	13,3	-9 713	-7,6	71,4
Разом	**162 121**	**182 581**	**100**	**100**	**20 460**	**0**	**112,6**

У 2023 р. структура операційних витрат змінилась у порівнянні з 2022 р. Темп росту матеріальних витрат склав 149,9%, а темп росту витрат на оплату праці, навпаки, склав 94%, тобто темп росту матеріальних витрат випереджує темп росту витрат на оплату праці.

Аналіз фінансових результатів у 2024 р. представлений у табл. 2.11. Чистий дохід від реалізації продукції у 2024 р. склав 109511 тис.грн., що на 17312 тис.грн. менше за дохід 2023 р., темп росту чистого доходу від реалізації продукції становить 86,3%. Собівартість реалізованої продукції зростає швидше за чистий дохід. Темп росту собівартості становить 95,2%. В результаті валовий прибуток у 2024 р. склав 22287 тис.грн. (питома вага – 20,4%), а темп його росту 63,4%. Таке падіння валового прибутку призвело до зростання збитків на рівні операційної діяльності. Так, збиток від операційної діяльності склав 17614 тис.грн. , а чистий збиток – 18268 тис.грн. Не дивлячись на збитки, можемо відмітити зниження обсягу збитків 2024 р. у порівнянні з 2023 р.

Динаміка прибутків (збитків) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 – 2024 рр. представлена на рис. 2.6.

Таблиця 2.11

Аналіз фінансових результатів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2024 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у чистому доході від реалізації, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	126 823	109 511	100	100	-17 312	0	86,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(91 667)	(87 224)	-72,3	-79,6	4 443	-7,3	95,2
Валовий: прибуток	35 156	22 287	27,7	20,4	-12 869	-7,3	63,4
Валовий: збиток	0	0	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	5 411	6 889	4,3	6,3	1 478	2	127,3
Адміністративні витрати	(18 755)	(22 067)	-14,8	-20,2	-3 312	-5,4	117,7
Витрати на збут	(4 106)	(3 516)	-3,2	-3,2	590	0	85,6
Інші операційні витрати	(46 306)	(21 207)	-36,5	-19,4	25 099	17,1	45,8
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток							
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	(28 600)	(17 614)	-22,6	-16,1	10 986	6,5	61,6
Інші фінансові доходи	32	22	0,03	0,02	-10	-0,01	68,8
Фінансові витрати	(1 680)	(1 768)	-1,3	-1,6	-88	-0,3	105,2
Інші витрати	(34)	0	-0,03	0	34	0,03	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток							
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	(30 282)	(19 360)	-23,9	-17,7	10 922	6,2	63,9
Витрати (дохід) з податку на прибуток	1 982	1 092	1,6	1	-890	-0,6	55,1
Чистий фінансовий результат: прибуток							
Чистий фінансовий результат: збиток	(28 300)	(18 268)	-22,3	-16,7	10 032	5,6	64,6

До основних тенденцій змін фінансових результатів доцільно віднести такі зміни:

– починаючи з 2022 р. спостерігається стрімке падіння чистого доходу від реалізації продукції;

– у 2022 – 2024 рр. не вдалось відновити обсяги господарської діяльності до рівня 2021 р.;

– підприємство має фінансові можливості формування прибутку лише на рівні валового прибутку;

– у період 2022 – 2024 рр. підприємство має збитки на рівні операційної діяльності та на рівні чистого прибутку.

Аналіз елементів операційних витрат за 2024 рік представлений в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Аналіз елементів операційних витрат ПрАТ «Запоріжсклофлюс» за 2024 рік

Найменування статті	Абсолютні величини, тис.грн		Питома вага статей у операційних витратах, %		Відхилення показників за звітний період		
	за попередній період	за звітний період	за попередній період	за звітний період	тис. грн	в структурі, %	темп росту, %
Матеріальні затрати	101 283	74 335	55,5	54,3	-26 948	-1,2	73,4
Витрати на оплату праці	39 388	30 181	21,6	22	-9 207	0,4	76,6
Відрахування на соціальні заходи	7 656	6 151	4,2	4,5	-1 505	0,3	80,3
Амортизація	10 013	9 372	5,5	6,8	-641	1,3	93,6
Інші операційні витрати	24 241	16 982	13,3	12,4	-7 259	-0,9	70,1
Разом	**182 581**	**137 021**	**100**	**100**	**-45 560**	**0**	**75,0**

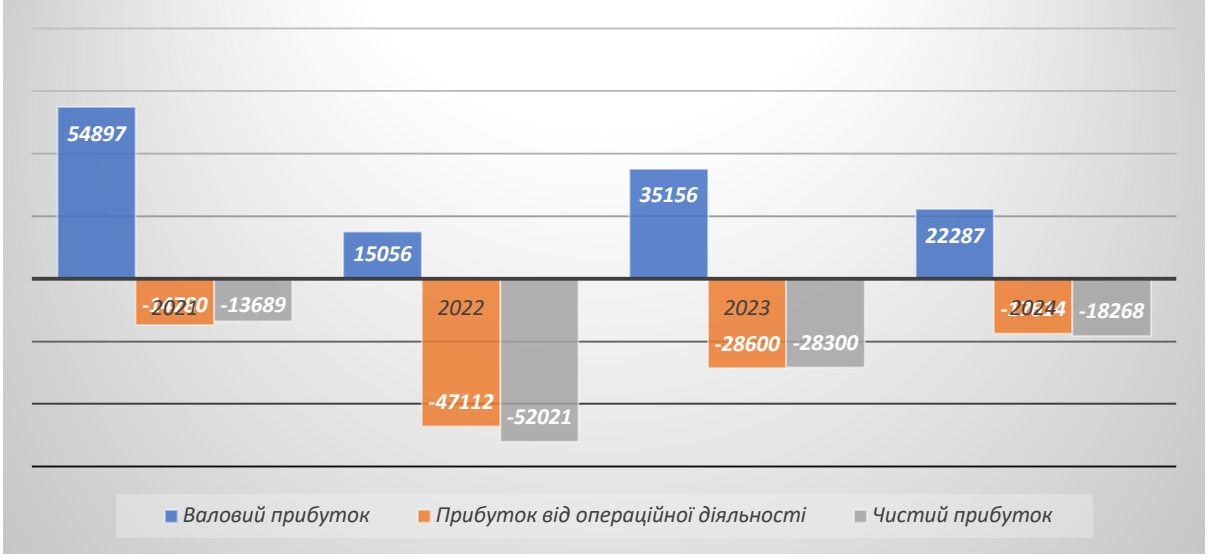

Рис. 2.6. Динаміка прибутків (збитків) ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 – 2024 рр.

Коефіцієнтний аналіз дозволяє надати оцінку фінансовій стійкості, платоспроможності, діловій активності та рентабельності підприємства. Алгоритм розрахунку системи коефіцієнтів наведений у розділі 1 п.1.2

магістерського дослідження. Результати розрахунку та аналіз динаміки коефіцієнтів представлений в табл. 2.13 та 2.14.

Частка основних засобів в активах підприємства на початок 2022 р. становить 37,4%, а на кінець року вже 49%; на кінець 2023 р. ця частка зросла до 55%, а на кінець 2024 року – до 60,4%. Така стійка тенденція зростання частки основних засобів є свідченням капіталізації майна та переміщення акценту на необоротні активи, тобто збільшення їх частки в витратах підприємства. Це ознака скорочення обсягу господарської діяльності. Ми це дійсно спостерігаємо і першопричиною такої ситуації є початок повномасштабної війни в України у 2022 р. і її продовження до сьогодні. Втрата замовників продукції та руйнація інфраструктури є системними проблемами для підприємств промисловості.

Коефіцієнт зносу основних засобів зростає впродовж досліджуваного періоду з 0,395 у 2022 р. до 0,547 у 2024 р., тобто відбувається поступове зношування основних засобів, що є нормальним економічним процесом, однак ми спостерігаємо відсутність інвестиційних вкладень в основні засоби, що призводить до зниження якості основних засобів і безумовно позначається на якості продукції.

Коефіцієнт власних оборотних засобів має тенденцію до зниження та переходу до від'ємного значення. Так, на початок 2022 р. він дорівнює 0,597, а вже на кінець 2024 р. – має від'ємне значення -0,131. Така тенденція свідчить про зниження частки оборотних активів, які сформовані за рахунок власних коштів і переміщення акценту у формуванні оборотних активів за рахунок позикових коштів. Разом така ситуація свідчить про зростання залежності підприємства від позикових коштів.

Коефіцієнт поточної ліквідності має тенденцію до стійкого зниження рівня від 2,48 на початок 2022 р. до 0,88 на кінець 2024 р. рекомендований рівень даного коефіцієнту вважається 2,0 – 2,5, тобто можемо констатувати, що на кінець 2024 р. у підприємства недостатній обсяг оборотних активів для

Таблиця 2.13

Коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр. (перша частина)

Основний показник, який характеризує аспект діяльності, одиниця виміру	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	на початок року	на кінець року	відхилення за рік	на початок року	на кінець року	відхилення за рік	на початок року	на кінець року	відхилення за рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
частка основних засобів в активах підприємства, відсотків	37,4	49,0	11,6	49,0	55,0	6,0	55,0	60,4	5,5
коефіцієнт зносу основних засобів, відсотків	39,5	45,9	6,4	45,0	50,1	5,1	50,1	54,7	4,6
маневреність власних оборотних засобів	0,597	0,508	-0,089	0,504	0,198	-0,306	0,198	-0,131	-0,329
коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	2,483	2,032	-0,451	2,015	1,247	-0,768	1,246	0,884	-0,362
коефіцієнт покриття - Кп	2,966	2,472	-0,494	2,446	1,524	-0,922	1,524	1,131	-0,393
коефіцієнт швидкої ліквідності	1,480	0,783	-0,697	0,775	0,399	-0,376	0,399	0,264	-0,135
коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності) (Кал)	0,284	0,324	0,040	0,321	0,135	-0,186	0,135	0,002	-0,133
частка оборотних коштів в активах, відсотків	58,3	45,4	-12,9	45,4	34,7	-10,7	34,7	28,1	-6,6
частка власних оборотних коштів в їх загальній сумі, відсотків	59,7	50,8	-8,9	50,4	19,8	-30,6	19,8	-13,1	-32,9
частка запасів у оборотних активах, відсотків	50,1	68,3	18,2	68,3	73,8	5,5	73,8	76,7	2,8
коефіцієнт фінансової автономії	0,765	0,776	0,011	0,775	0,722	-0,053	0,722	0,682	-0,040
коефіцієнт фінансової залежності	1,307	1,288	-0,019	1,291	1,386	0,095	1,386	1,466	0,080
коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,455	0,297	-0,158	0,295	0,095	-0,200	0,095	-0,054	-0,149
коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,235	0,224	-0,011	0,225	0,278	0,053	0,278	0,318	0,040
коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів	0,307	0,288	-0,019	0,291	0,386	0,095	0,386	0,466	0,080
показник фінансового левериджу	0,307	0,288	-0,019	0,291	0,386	0,095	0,386	0,466	0,080
продуктивність праці, тис. гривень / особу	1 383,7	354,8	-1 028,9	354,8	856,9	502,2	856,9	547,6	-309,4
фондовіддача, гривень / гривень	6,863	1,308	-5,555	1,308	1,693	0,385	1,693	1,568	-0,125

повноцінного покриття короткострокових зобов'язань, що негативно позначається на платоспроможності підприємства.

Аналогічну тенденцію має і коефіцієнт термінової ліквідності, який на початок 2022 року відповідає рекомендованому рівню і дорівнює 1,48, а на кінець 2024 р. вже дорівнює 0,264, тобто значно нижчий за рекомендований рівень, що свідчить про недостатній обсяг оборотних активів (за вирахуванням запасів) для покриття короткострокових зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на початок 2022 р. відповідає рекомендованому рівню та дорівнює 0,28; станом на кінець 2024 р. він дорівнює 0,002, тобто практично прагне до нуля. Така ситуація є свідченням дефіциту грошових коштів для своєчасного виконання підприємством своїх фінансових обов'язків перед партнерами та іншими контрагентами, в тому числі і державою. Отже, ми спостерігаємо зниження всіх показників платоспроможності підприємства, що свідчить про наявність ризиків втрати і платоспроможності, і фінансової стійкості.

Частка оборотних коштів в активах підприємства поступово знижується, що свідчить про звуження господарського обороту. Так, на початок 2022 р. вона становить 58,3%, а на кінець 2024 р. вже лише 28,1%. Підтвердженням процесу звуження обсягу господарського обороту є зниження обсягу чистого доходу від реалізації продукції (табл. 2.7, 2.9, 2.11). Також звертає на себе увагу стрімке зниження частки власних оборотних коштів в їх загальній сумі, а саме з 59,7% на початок 2022 р. до -13,1% на кінець 2024 р. Тобто, оборотні кошти підприємства на кінець 2024 р. сформовані за рахунок позикових коштів, що викликає додаткові фінансові ризики.

Коефіцієнт фінансової автономії впродовж всього періоду дослідження має достатній рівень для того, щоб вважати підприємство фінансово стійким, але така ситуація існує лише завдяки накопиченому раніше нерозподіленому чистому прибутку, який відображений у першому розділі пасиву балансу. Так, коефіцієнт на початок 2022 року дорівнює 0,765, тобто в структурі балансу 76,5% власного капіталу, що свідчить про високий рівень фінансової стійкості.

Також на кінець 2024 р. коефіцієнт автономії дорівнює 0,682, що також відповідає рекомендованому рівню (≥0,5).

Відповідно коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів, а також коефіцієнт фінансового левериджу – відповідають рекомендованим рівням з точки зору фінансової стійкості за критерієм «структура капіталу». Особливої уваги заслуговує коефіцієнт маневреності власного капіталу. Тут ми спостерігаємо невідповідність рекомендованому рівню, а саме, на початок 2022 року він дорівнює 0,455 (рекомендовано для промисловості достатній рівень 0,4), а вже на кінець 2024 р. – він має від'ємне значення -0,054, тобто у підприємства відсутні власні оборотні кошти і більша частина оборотних активів сформована за рахунок позикових коштів, що є ознакою фінансової нестабільності у забезпеченні поточної господарської діяльності. Як відомо, короткострокові позикові кошти супроводжуються виникненням додаткових фінансових ризиків щодо забезпечення грошовими коштами потреб поточної діяльності.

Продуктивність праці – виключно економічний показник, який свідчить про кількість продукції, виробленої одним працівником за рік. На початок 2022 року він дорівнює 1383,7 тис.грн. на одну особу, а вже на кінець 2024 р. – лише 547,6 тис.грн. на одну особу, тобто бачимо дійсно звуження обсягу господарської діяльності. Також негативні тенденції щодо звуження обсягу господарської діяльності позначились і на показникові фондовіддачі. На початок 2022 р. він дорівнює 6,863, а на кінець 2024 р. – лише 1,568, тобто суттєво знижується ефективність використання основних засобів у господарській діяльності, тобто відбувається недозавантаження виробничих потужностей підприємства. Така економічна ситуація призводе до зростання частки постійних витрат в собівартості одиниці продукції і може при падінні обсягів виробництва призводити до економічних збитків. Таку ситуацію ми і спостерігаємо у досліджуваного підприємства.

Динаміка коефіцієнтів стану ресурсів, платоспроможності та фінансової стійкості наведено на рис. 2.7, а коефіцієнтів оборотності – на рис. 2.8.

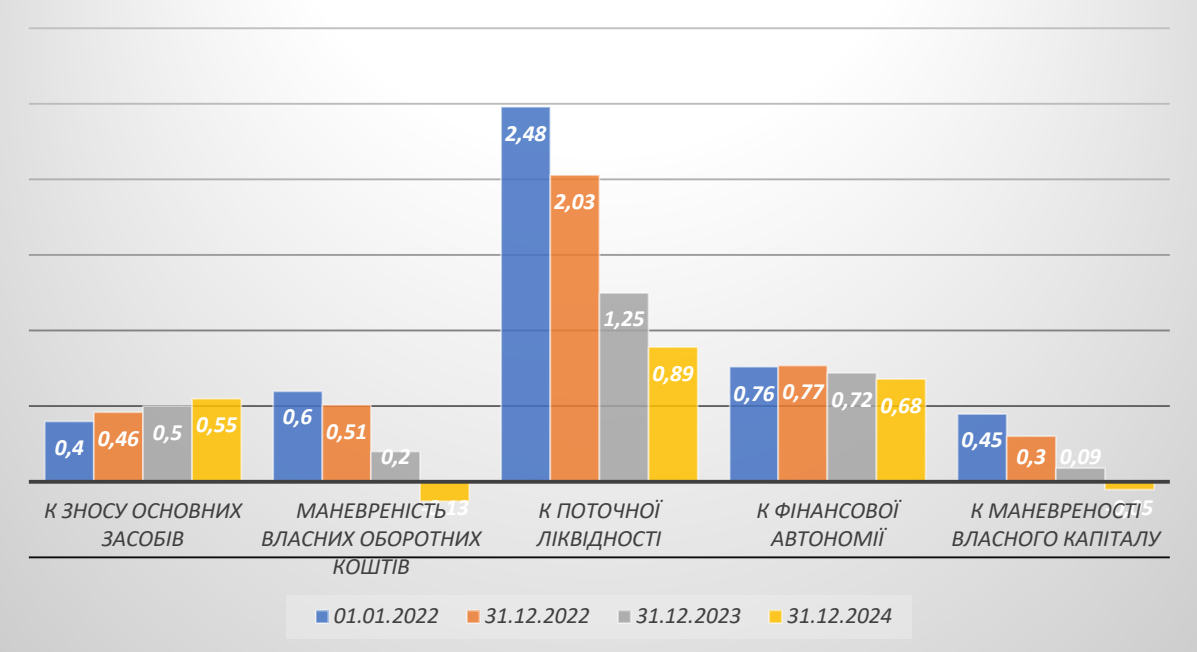

Рис. 2.7. Динаміка коефіцієнтів стану ресурсів, платоспроможності та фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр.

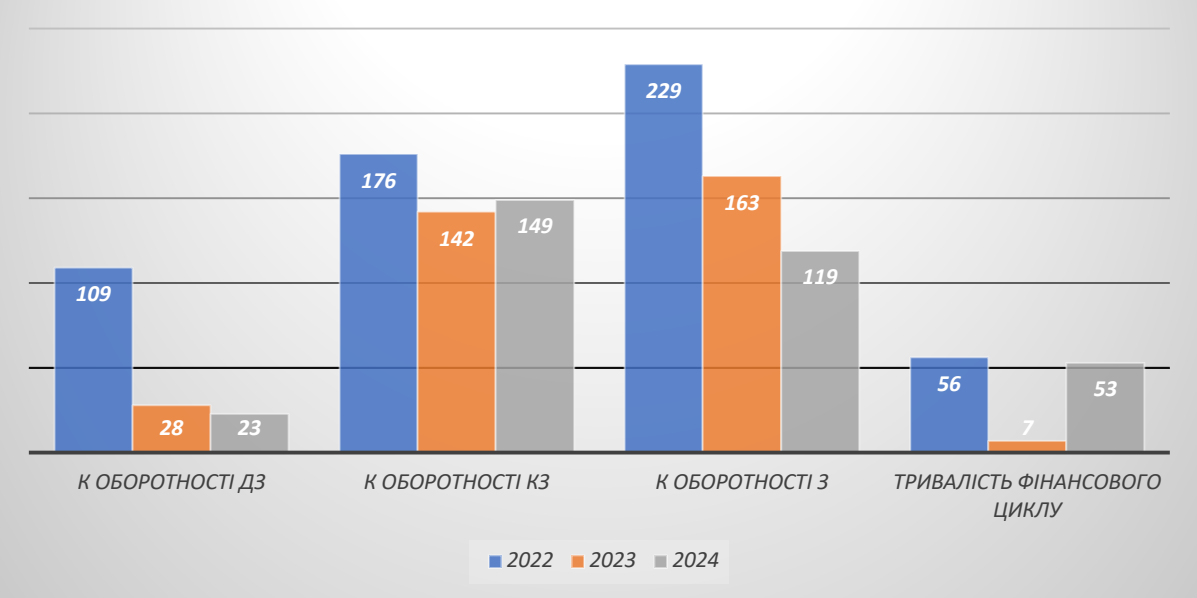

Рис. 2.8. Динаміка тривалості фінансового циклу та його складових ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр.

Таблиця 2.13

Коефіцієнтний аналіз ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2022 – 2024 рр. (друга частина)

Основний показник, який характеризує аспект діяльності, одиниця виміру	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	2021 рік	2022 рік	відхилення за рік	2022 рік	2023 рік	відхилення за рік	2023 рік	2024 рік	відхилення за рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
оборотність коштів у розрахунках (ОКРО), оборотів	9,603	3,298	-6,305	3,298	13,062	9,764	13,062	15,674	2,612
час обороту коштів у розрахунках (ЧОКР), днів	37	109	72	109	28	-82	28	23	-5
оборотність запасів, оборотів (ОЗО)	6,332	1,569	-4,763	1,569	2,213	0,644	2,2	3,0	0,810
час обороту запасів (ЧОЗ), днів	57	229	173	229	163	-67	163	119	-44
час обороту кредиторської заборгованості (ЧОКЗ), днів	33	176	143	176	142	-34	142	149	7
тривалість операційного циклу (ТОЦ), днів	90	406	315	406	305	-101	305	268	-37
тривалість фінансового циклу, днів	57	56	-1	56	7	-49	7	53	46
коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості	0,104	0,303	0,199	0,303	0,077	-0,226	0,077	0,064	-0,013
оборотність власного капіталу, оборотів	2,571	0,716	-1,855	0,716	1,166	0,450	1,166	1,281	0,115
оборотність сукупного капіталу, оборотів	2,122	0,551	-1,571	0,551	0,875	0,324	0,875	0,901	0,026
коефіцієнт стійкості економічного росту	0,009	-0,420	-0,429	-0,420	-0,299	0,121	-0,299	-0,239	0,060
поточна платоспроможність	-40 960	-26 011	14 949	-26 314	-32 488	-6 174	-32 490	-35 521	-3 031
коефіцієнт Бівера	-0,085	-1,175	-1,090	-1,173	-0,501	0,672	-0,501	-0,250	0,251
рентабельність продукції, відсотків	12,7	17,2	4,5	16,7	38,4	21,7	38,4	25,6	-12,8
рентабельність діяльності, відсотків	-2,8	-48,4	-45,6	-49,3	-22,3	27,0	-22,3	-16,7	5,6
рентабельність активів, відсотків	-6,4	-26,7	-20,3	-26,7	-19,5	7,2	-19,5	-15,0	4,5
рентабельність сукупного капіталу, відсотків	-6,4	-26,7	-20,3	-26,7	-19,5	7,2	-19,5	-15,0	4,5
рентабельність власного капіталу, відсотків	-7,8	-34,7	-26,9	-34,7	-26,0	8,7	-26,0	-21,4	4,6
період окупності власного капіталу	-12,812	-2,883	9,929	-2,883	-3,843	-0,960	-3,843	-4,679	-0,836

За даними табл. 2.13 проаналізуємо показники оборотності та рентабельності, які свідчать про ефективність використання майна, капіталу та ефективність господарської діяльності щодо здатності формувати прибутки. Оборотність коштів в розрахунках у 2021 р. складає 37 днів, а вже у 2022 р. 109 днів, тобто спостерігається уповільнення обороту дебіторської заборгованості, що негативно позначається на платоспроможності. Також за цей період відбувається і уповільнення обороту запасів з 57 днів у 2021 р. до 119 днів у 2024 р., причому у 2023 р. час їхнього обороту був навіть 163 дні, отже запаси використовуються неефективно з точки зору їх оборотності. Період обороту кредиторської заборгованості також суттєво зріс, а саме з 33 днів у 2021 р. до 149 днів у 2024 р. Таке уповільнення оборотності кредиторської заборгованості свідчить про зниження спроможності підприємства своєчасно розраховуватись за своїми поточними зобов'язаннями, які супроводжують його господарську діяльність.

Тривалість фінансового циклу ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у 2021 р. дорівнює 57 днів; у 2022 р. – 56 днів; у 2023 р. – 7 днів; у 2024 році – 53 днів. Це означає, що впродовж цих періодів підприємство має потребу у пошуку додаткових джерел фінансування своєї поточної діяльності.

Коефіцієнт стійкості економічного росту у 2021 році прагнув до нуля і дорівнює 0,009, а вже у 2022 – 2024 р. – він має від'ємне значення.

Всі показники рентабельності мають від'ємне значення впродовж усього досліджуваного періоду, лише показник рентабельності продукції має позитивне значення, він розраховується за валовим прибутком, який є позитивною величиною впродовж 2021 – 2024 рр. Отже, підприємство має всі ознаки банкрутства, тому ПрАТ «Запоріжсклофлюс» потребує розробки антикризової стратегії.

Висновки до розділу 2

Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» є найбільшим і єдиним виробником силікату натрію (брили) в Україні, одним з найбільших світових виробників зварювальних плавлених флюсів, а також виробником посуду з пресованого безбарвного скла. З силікату натрію власного виробництва підприємство виробляє і реалізує рідке скло, як наливом, так і фасоване. У 2022 р. попри війну в Україні, яку розв'язала рф, на підприємстві освоєно промислове виробництво спеціальних плавлених продуктів-шлаків для використання в шихті при виробництві керамічних флюсів, порошкового дроту та інших зварювальних матеріалів. Основний вид продукції підприємства – зварювальний флюс – це гранульований порошок з розміром зерен від 0,2 до 4 мм, призначений для здійснення зварювальних процесів. Завод має унікальне обладнання для виробництва зварювальних флюсів новим способом – методом подвійного рафінування розплаву. Цей найбільш прогресивний спосіб варіння флюсів, захищений патентами, істотно поліпшив зварювально-технологічні властивості флюсів при збереженні сприятливого співвідношення якості до ціни. У 2020 р. на ПрАТ «Запоріжсклофлюс» була впроваджена інтегрована система менеджменту (ІСМ) та система екологічного менеджменту (СЕМ) згідно міжнародного стандарту ISO 14001:2015. З початком повномасштабної війни в Україні ПрАТ «Запоріжсклофлюс» працює в режимі підтримки господарської діяльності та збереження колективу підприємства.

Стійкі тенденції змін у активах підприємства можна окреслити таким чином: впродовж 2022 – 2024 рр. відбувається поступове зростання питомої ваги необоротних активів у структурі майна; така тенденція свідчить про звужування господарської діяльності; також ознаками звужування господарської діяльності є зниження обсягу виробничих запасів, реалізація готової продукції зі складів, активізація повернення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. В цілому обсяг майна знижується з 228674 тис.грн. на початок 2022 року до 111905 тис.грн. на кінець 2024 р.,

тобто у два рази. Тобто відбувається капіталізація майна, що є ознакою скорочення обсягу господарської діяльності. Це викликано початком повномасштабної війни рф проти України у лютому 2022 р.

Узагальнюючи тенденції змін у складі та структурі капіталу, можемо констатувати наступне: підприємство має власний фінансовий ресурс, за рахунок якого структура капіталу свідчить про достатній рівень фінансової стійкості, це – нерозподілений прибуток; на початок 2022 р. його обсяг становить 174237 тис.грн.; на кінець 2024 р. – 75630 тис.грн., тобто відбулось покриття 98607 тис.грн. збитків від господарської діяльності; за рахунок нерозподіленого прибутку впродовж 2022 – 2024 рр. підприємство характеризується стійкою структурою капіталу; питома вага поточних зобов'язань впродовж досліджуваного періоду зросла з 18,4% на кінець 2022 р. до 24,9% на кінець 2024 р., але така питома вага поточних зобов'язань не є критичною з точки зору фінансової стійкості.

До основних тенденцій змін фінансових результатів доцільно віднести такі зміни: починаючи з 2022 р. спостерігається стрімке падіння чистого доходу від реалізації продукції; у 2022 – 2024 рр. не вдалось відновити обсяги господарської діяльності до рівня 2021 р.; підприємство має фінансові можливості формування прибутку лише на рівні валового прибутку; у період 2022 – 2024 рр. підприємство має збитки на рівні операційної діяльності та на рівні чистого прибутку.

Продуктивність праці – виключно економічний показник, який свідчить про кількість продукції, виробленої одним працівником за рік. На початок 2022 року він дорівнює 1383,7 тис.грн. на одну особу, а вже на кінець 2024 р. – лише 547,6 тис.грн. на одну особу, тобто бачимо дійсно звуження обсягу господарської діяльності. Також негативні тенденції щодо звуження обсягу господарської діяльності позначились і на показникові фондовіддачі. На початок 2022 р. він дорівнює 6,863, а на кінець 2024 р. – лише 1,568, тобто суттєво знижується ефективність використання основних засобів у господарській діяльності, тобто відбувається недозавантаження виробничих

потужностей підприємства. Така економічна ситуація призводе до зростання частки постійних витрат в собівартості одиниці продукції і може при падінні обсягів виробництва призводити до економічних збитків. Таку ситуацію ми і спостерігаємо у досліджуваного підприємства.

Всі показники рентабельності мають від'ємне значення впродовж усього досліджуваного періоду, лише показник рентабельності продукції має позитивне значення, він розраховується за валовим прибутком, який є позитивною величиною впродовж 2021 – 2024 рр. Отже, підприємство має всі ознаки банкрутства, тобто втрати фінансової стійкості, тому ПрАТ «Запоріжсклофлюс» потребує розробки антикризової стратегії та інших заходів з відновлення фінансової стійкості та стабільності.

РОЗДІЛ 3
УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПрАТ «ЗАПОРІЖСКЛОФЛЮС» В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

3.1. Цифрова трансформація ключових бізнес-процесів ПрАТ «Запоріжсклофлюс» як передумова відновлення фінансової стійкості підприємства в умовах викликів війни

В умовах воєнного стану та втрати підприємствами своєї фінансової стійкості, особливого значення набуває цифрова трансформація ключових бізнес-процесів підприємства – операційних, логістичних, фінансових, клієнтських та управлінських. Йдеться не лише про запровадження окремих цифрових інструментів, а про перехід до процесно-орієнтованого управління, коли бізнес процеси стають основним об’єктом моделювання, моніторингу та оптимізації. Використання інтегрованих інформаційних систем (ERP, CRM, BPM-платформ), хмарних сервісів, цифрових каналів взаємодії з клієнтами й постачальниками дозволяє забезпечити прозорість потоків, швидку реконфігурацію операцій та перенесення частини діяльності у безпечні цифрові середовища. Це безпосередньо підвищує здатність підприємства адаптуватися до обмежень воєнного часу – від релокації та перебоїв з енергопостачанням до обмежень фізичної присутності персоналу – і є практичною формою реалізації динамічних здатностей на рівні бізнес-процесів.

Воєнний стан характеризується різкою зміною параметрів зовнішнього середовища, високою частотою шоків, перериванням традиційних ланцюгів постачання, нестабільністю енергопостачання та зростанням операційних ризиків. За таких умов класичні інструменти антикризового управління в напрямку збереження фінансової стійкості (скорочення витрат, консервація інвестиційних програм) виявляються недостатніми. Вони мають бути

доповнені процесно-орієнтованим управлінням, у межах якого бізнес-процеси розглядаються як основний об’єкт проєктування, моніторингу та оптимізації. Використання BPM-підходу дозволяє не лише формалізувати бізнес-процеси, а й створити умови для їх цифрової візуалізації, моделювання альтернативних сценаріїв та швидкого впровадження змін. Цифрові інструменти управління бізнес-процесами виконують роль каталізатора формування динамічних здатностей підприємства – уміння виявляти зміни у середовищі, інтерпретувати їх значущість і трансформувати внутрішні процеси відповідно до нових умов [37–40]. Інтегровані ERP-системи забезпечують консолідацію даних про ресурси та операції, CRM-платформи – контроль взаємодії з клієнтами в умовах мобільності й дистанційної роботи, BPM-рішення – інструменти моделювання, регламентації та оптимізації процесів, а хмарні сервіси та платформи колаборації підтримують координацію діяльності розподілених команд. У комплексі це підсилює здатність підприємства підтримувати критичні функції, переналаштовувати потоки ресурсів, створювати альтернативні маршрути виконання операцій і забезпечувати прозорість управління навіть за фізичної роз’єднаності персоналу. Емпіричні оцінки стану українського бізнесу, зокрема дослідження KSE Institute та Програми розвитку ООН, підтверджують високий рівень адаптивності підприємств у період повномасштабної війни [41; 42].

За даними UNDP, близько 91 % підприємств відновили діяльність після шоку 2022 року, хоча значна частина бізнесу зазнала суттєвого скорочення обсягів виробництва, падіння прибутковості та втрати ринків [42]. Структура втрат виявилася нерівномірною за регіонами та секторами: найбільших ушкоджень зазнали підприємства східних і південних областей, а також будівельний сектор. Водночас саме там, де до війни або в її перші місяці було здійснено глибшу цифрову модернізацію бізнес процесів, спостерігається суттєво швидше відновлення операційної діяльності та вищий рівень організаційної стійкості. Комплексний аналіз адаптивних стратегій українських підприємств дозволяє виокремити п’ять провідних векторів

трансформації бізнес-моделей, які безпосередньо пов'язані з управлінням бізнес-процесами в умовах діджиталізації (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Основні вектори трансформації бізнес-моделей ПрА «Запоріжсклофлюс» в умовах воєнного стану

Вектор трансформації	Механізми реалізації	Очікувані результати
Цифрова трансформація бізнес процесів	Віддалена робота, цифрові платформи, електронна комерція, кібербезпека	Безперервність операцій, підвищення гнучкості та швидкості реагування
Реструктуризація бізнес-моделі	Зменшення ризиків, доступ до нових сегментів	Перехід на нові ринки, зміна продуктового портфеля, релокація
Оптимізація ресурсів	Зниження витрат, підвищення енергоефективності, аутсорсинг	Стабілізація фінансового стану
Інновації та диверсифікація	Розробка нових продуктів, впровадження інноваційних рішень	Підвищення конкурентоспроможності
Посилення кадрової стійкості	Перекваліфікація персоналу, програми підтримки	Збереження ключових компетенцій та продуктивності

Представлені у таблиці результати демонструють, що адаптивна стійкість ПрАТ «Запоріжсклофлюс» у період воєнного стану формується через реалізацію п'яти взаємопов'язаних векторів трансформації бізнес-моделей. Найбільш значущим серед них виступає цифрова трансформація бізнес-процесів, яка забезпечує безперервність операцій, прискорює перебудову внутрішніх процедур та підвищує швидкість реагування на зовнішні загрози. Реструктуризація бізнес-моделі дозволяє мінімізувати ризики, пов'язані з втратою ринків і порушенням логістики, тоді як оптимізація ресурсів сприяє підтриманню фінансової стабільності в умовах нестачі обігового капіталу та зростання витрат. Інноваційні та диверсифікаційні рішення створюють можливості для розширення джерел доходів та зміцнення конкурентоспроможності. Посилення кадрової стійкості забезпечує збереження ключових компетенцій та підтримує продуктивність, що є

критично важливим у ситуації релокації, мобілізації та підвищеного психологічного навантаження. Сукупно ці вектори формують комплексний механізм адаптації, який дозволяє ПрАТ «Запоріжсклофлюс» стабілізувати фінансову діяльність, підвищити операційну гнучкість і забезпечити життєздатність у середовищі тривалої невизначеності.

Ключові детермінанти резильєнтності – фінансова стійкість, операційна гнучкість, стратегічна адаптивність, соціальний капітал і організаційне навчання – у воєнних умовах проявляються через конкретні зміни в архітектурі бізнес-процесів. Фінансова стійкість підтримується завдяки цифровим системам контролю витрат та управління грошовими потоками; операційна гнучкість – через можливість швидкого перепроєктування процесів у BPM-системах та їх дистанційного виконання; стратегічна адаптивність – через аналітичні платформи, що дозволяють моделювати сценарії та оцінювати наслідки управлінських рішень; соціальний капітал – через розвиток цифрових каналів взаємодії та внутрішніх комунікацій; організаційне навчання – завдяки накопиченню й аналізу даних про результативність процесів. На основі узагальнення теоретичних підходів і емпіричних даних доцільно представити інтегровану модель адаптивної стійкості бізнесу, що ґрунтується на цифровій трансформації управління бізнес-процесами.

У її структурі можна виокремити три взаємопов’язані блоки (рис. 3.1). Зазначена модель показує, що цифрова трансформація управління бізнес процесами виступає не допоміжним, а системоутворювальним елементом організаційної резильєнтності бізнесу в умовах воєнного стану. Таким чином, в умовах воєнного стану стійкість та адаптивність підприємств визначаються насамперед рівнем цифрової зрілості управління бізнес-процесами, а не лише наявністю фінансових резервів чи доступом до ресурсів. Цифрова трансформація процесів забезпечує прозорість, керованість та можливість швидкої реконфігурації операційної діяльності в умовах високої невизначеності.

Рис. 3.1. Інтегрована модель адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів

Отже, цифровізація виступає практичним механізмом реалізації концепції динамічних здатностей у площині управління бізнес-процесами в напрямку підвищення рівня фінансової стійкості бізнесу в умовах невизначеності та ризиків війни.

Але трансформація бізнес-процесів нерозривно пов’язана з політикою підприємства відносно управління фінансовою стійкістю, тому ми вважаємо, що органічним доповненням до інтегрованої моделі адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів є розробка ефективної політики управління фінансовою стійкістю, яка, на нашу думку, повинна складатись з таких елементів: формування резервів; кооперація як спосіб фінансування; активація інноваційної та інвестиційної політики; державна підтримка.

Формування готівкових резервів передбачає суттєве збільшення показників абсолют ної ліквідності. Ці кошти повинні допомогти підприємству відмовитися від товарних кредитів та своєчасно користуватися можливістю придбати товари (ресурси) за більш доступними цінами або інвестувати у розвиток [43]. Ефективна політика управління фінансовою стійкістю передбачає активність інноваційної та інвестиційної політики, що вимагає

додаткових фінансових вкладень. Це підтверджує необхідність формування фінансової подушки безпеки, яка дозволяє залишатися ліквідними та платоспроможними і при цьому акумулювати кошти для розвитку. Підприємству доцільно розвивати додаткові канали збуту [44].

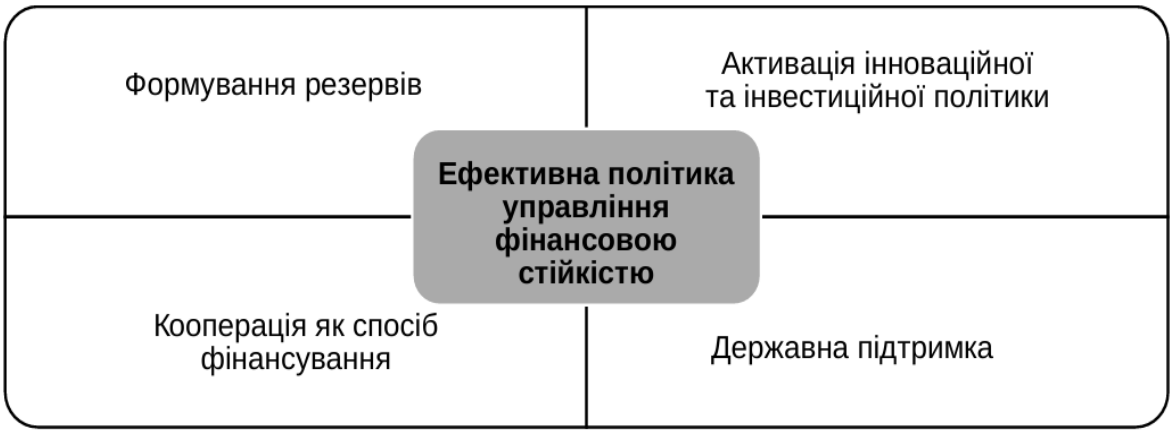

Рис. 3.2. Складові ефективної політики управління фінансовою стійкістю підприємства ПрАТ «Запоріжсклофлюс»

Ще однією проблемою розвитку підприємництва в умовах війни є пошук фінансових ресурсів. Необхідно зазначити, що звертатися до банківських установ в умовах війни є недоречним, оскільки в період стрімкого зменшення вартості національної валюти на фоні війни, кредити стануть невигідними. Саме тому для розвитку інвестиційної політики необхідно шукати інші джерела фінансування, зокрема, підприємствам доцільно кооперуватися з іншими підприємцями чи інвесторами, а спільно акумульовані кошти націлювати на розвиток нового бізнесу. Сьогодні держава створює нові умови для розвитку підприємництва та бізнесу будь якого розміру. Під час війни урядом було впроваджено низку заходів, які допомагають підприємствам вижити та розвиватися. Підприємства також мають нові можли вості для торгівлі з Європейським союзом, Канадою та Великобританією, які скасували мита та квоти на українські товари [45; 46].

Отже, на фінансову стійкість підприємства впливає багато чинників, спричинених військовим станом. Основний із них – нестабільність

зовнішнього середовища, яка вимагає грамотного фінансового управління та швидких реакцій на різні виклики. Кожне підприємство, яке працює в умовах воєнних дій, стикається з ситуацією, коли необхідно коригувати бізнес-моделі для того, щоб продовжити функціонування на ринку. Основними завданнями при цьому є організація безпеки для персоналу та клієнтів, збереження кадрів та забезпечення платоспроможності перед постачальниками. Відповідна фінансова політика здійснює вплив і на нормативні значення показників фінансової стійкості.

В умовах неможливості використання зовнішніх фінансових ресурсів, фінансова стійкість та ліквідність підприємств суттєво зростає, оскільки вони вимушені працювати за рахунок власних коштів. В свою чергу, ті підприємства які не мають власних ресурсів, не зможуть функціонувати на ринку, що не передбачає товарних чи фінансових доступних кредитів. Така ситуація спричиняє зміну підходів до забезпечення платоспроможності таким чином, щоб за рахунок вільних готівкових коштів підприємство могло терміново погасити заборгованість, а також здійснювати оперативні інвестиції в розвиток. Таким чином, вимоги до платоспроможності підприємства зростають. В свою чергу, вимоги до рентабельності та оборотності знижується, оскільки в умовах війни вважається, що підприємство може працювати на межі збитку і навіть з незначним збитком, якщо воно не скорочує чисельність працівників і залишається платоспроможним.

3.2. Заходи з забезпечення фінансової стійкості ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в умовах воєнного стану та економічної турбулентності

Економічний простір України впродовж останніх років зазнав глибоких трансформацій, спричинених повно масштабною агресією й пов’язаними з нею руй нівними наслідками для логістики, виробництва, фінансових ринків і інвестиційної привабливості.

Для бізнесу це означало різке збільшення рівня невизначеності, поєднання локальних і системних ризиків, зміну конкурентного середовища, значні коливання попиту й цін на сировину та енергоносії. У таких умовах питання забезпечення фінансової стійкості підприємств набуває надзвичайної актуальності й наукової ваги: фінансова стійкість визначає здатність підприємства підтримувати платоспроможність, зберігати ліквідність, протистояти шокам і продовжувати операційну діяльність, інвестувати в модернізацію й відновлення виробництва. Ця проблема тісно пов'язана з важливими завданнями макро- і мікрорівня – від стабілізації національної економіки до забезпечення виживання окремих підприємств, робочих місць і ланцюгів постачання. Аналіз і розробка інструментів, що підвищують фінансову стійкість у періоди воєнних дій і економічної турбулентності, є необхідною умовою формування економічної стратегії відновлення та стійкого розвитку. На рівні державної політики це вимагає координації грошово-кредитних, бюджетних і регуляторних інструментів; на рівні підприємства – удосконалення фінансового менеджменту, управління ризиками і стратегічного планування. Питання набуває особливої актуальності для критичних галузей економіки країни та водночас найбільш уразливих до зовнішніх шоків.

Фінансова стійкість не має сталого абсолютного значення й базується на збалансованості її окремих компонентів. Вона відображає фінансовий стан підприємства та впливає на ключові напрями його діяльності, сприяючи реалізації стратегічних цілей розвитку. У науковому полі формується нова парадигма розуміння фінансової стійкості – як багатофакторного, динамічного та сценарного феномена, що визначається здатністю підприємства функціонувати в умовах радикальної невизначеності та структурних шоків. Забезпечення фінансової стійкості можливе завдяки ефективному управлінню капіталом і грошовими потоками, що забезпечує стабільне функціонування та поступальний розвиток підприємства в довгостроковій перспективі [47]. Повномасштабна війна в Україні спричинила надзвичайні виклики для

національного бізнесу, що призвели до суттєвих втрат і дестабілізації звичних господарських процесів. Це негативно позначилося і на економіці держави: багато підприємств були змушені скоротити масштаби діяльності або тимчасово зупинити роботу через зруйновану інфраструктуру, зростання витрат та нестачу персоналу. Степаненко О.І., Канельська А.В. до найважливіших чинників, які впливають на фінансову стійкість підприємств в умовах війни відносять зниження попиту; порушення логістичних ланцюгів; зниження виробничих потужностей; дефіцит оборотного капіталу; зростання витрат; вплив на трудові ресурси. Враховуючи значний вплив зумовлених війною та економічною нестабільністю зовнішніх чинників, традиційні індикатори фінансової стійкості (коефіцієнти ліквідності, фінансової незалежності, рентабельності) мають доповнюватися індикаторами стійкості до шоків (наприклад, співвідношення грошових резервів до середньомісячних витрат, тривалість запасів у днях, частка постачальників з альтернативними маршрутами). Практична імплементація цих підходів сприяє формуванню превентивної політики управління ризиками на підприємстві. Що стосується зовнішнього середовища функціонування підприємств, рекомендації НБУ щодо підтримки фінансової стабільності акцентують увагу на збереженні банківської ліквідності та забезпеченні роботи платіжної інфраструктури як передумови для стабільності бізнесу [48; 49].

Удосконалена діагностика фінансової стійкості підприємств для воєнних умов має поєднувати кількісні й якісні методи. Кількісні підходи вклю чають аналіз основних фінансових коефіцієнтів із додаванням стрес-тестування грошових потоків під кількома сценаріями (негативний, базовий, оптимістичний). Сценарії повинні моделювати втрати в продажах, різке подорожчання енерго- та сировинних ресурсів, перебої у постачанні та зміни в валютному курсі. Якісні підходи охоплюють оцінку організаційної гнучкості, здатності до оперативної змінності постачальницьких ланцюгів і рівня корпоративного управління. Прикладом успішного поєднання цих підходів є дослідження, що застосували опитування підприємств разом із фінансовими

моделями, щоб виявити слабкі місця відновлення після шоків і побудувати індикативну карту вразливостей [50]. Практичний алгоритм діагностики може включати такі кроки (рис. 3.3): збір оперативної фінансової інформації; розрахунок базових коефіцієнтів і індикаторів чутливості (наприклад, процентне збільшення собівартості при 10% девальвації); побудова сценаріїв і стрес-тестів; визначення критичних значень індикаторів, при досягненні яких активуються антикризові плани.

Умови воєнного стану та постійної економічної турбулентності кардинально змінюють підходи до управління фінансовою стійкістю підприємств. Порушення логістичних ланцюгів, скорочення попиту, зростання собівартості та обмежений доступ до капіталу змушують бізнес шукати інструменти швидкого реагування й підвищення адаптивності. Сучасні дослідження українських і міжнародних інституцій підтверджують необхідність впровадження комплексних механізмів стабілізації фінансового стану, які можуть забезпечити неперервність діяльності підприємств навіть за умов високої невизначеності. Саме у цьому контексті можна виокремити кілька ключових груп інструментів. Насамперед, підприємствам в таких умовах доцільно формувати оперативні резерви, що покривають мінімум 2–3 місяці операційних витрат, водночас розробляти плани швидкого доступу до додаткового фінансування (кредитні лінії з банків, держгарантії, факторинг). Державні програми, що надають гарантії або пільгове фінансування, можуть зіграти вирішальну роль для дієздатності підприємств; проте їхня ефективність залежить від адресності й оперативності застосування [51].

Для підприємств, залежних від імпорту сировини, ефективні стратегії хеджування (форвардні контракти, опціони, купівля валюти зафіксованими партіями) зменшують ризик різких коливань витрат. Водночас в Україні питання доступності й вартості інструментів хеджування ще потребує розвитку, зокрема у малих і середніх підприємств [52]. Ефективним інструментом також є диверсифікація постачальників і ринків збуту. Економічна логіка підказує, що підприємства з широкою мережею

постачальників і каналів реалізації менш уразливі до локалізованих руйнувань і блокувань маршрутів. Це може передбачати як пошук альтернативних внутрішніх постачальників, так і активний пошук експортних ринків, що не залежать від конфліктних зон. Світові та національні дослідження підтверджують позитивний вплив диверсифікації на стійкість бізнесу [50].

Класичним інструментом забезпечення фінансової стійкості є оптимізація структури капіталу. Раціональне поєднання власних і позикових коштів дозволяє знизити ризик неплатоспроможності. У періоди кризи критично важливим є контроль короткострокового боргу та продумана реструктуризація довгострокових зобов'язань. У цьому контексті державні програми рефінансування й гарантій також можуть забезпечити позитивний ефект. Зв'язок між мікрорівнем (підприємством) і макрорівнем (державою, фінсектором) в умовах війни є критичним. Держава може підтримувати фінансову стійкість бізнесу через механізми податкових пільг, програми гарантування кредитів, субсидування відсоткових ставок, прямих грантів на відновлення виробництва, інвестиційні програми та розвиток інфраструктури. В цьому контексті держава пропонує українському бізнесу програми підтримки, які включають гранти, пільгові кредити та консультації. Найвідоміші програми – це грантова ініціатива «єРобота» для створення власної справи, розвитку сільського господарства, виробництва та ІТ-сектору, а також програма доступних кредитів «5-7-9%» для мікро-, малого та середнього бізнесу. Одночасно важливою є політика національного банку, спрямована на збереження ліквідності банківської системи, стабілізацію платіжного клірингу та контроль інфляції – як елемент інструментального набору для захисту підприємств від макрошоків.

Практика НБУ у 2022–2024 рр. показала, що комплекс заходів на рівні монетарної політики сприяв зменшенню системних ризиків та збереженню доступності фінансових послуг [49]. З урахуванням окреслених вище інструментів доцільним є формування адаптивної моделі дій, орієнтованої на забезпечення фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану та

економічної турбулентності. Вона має поєднувати поєднання превентивних, стабілізаційних і коригувальних управлінських заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків та збереження операційної безперервності.

Інтегрована модель адаптивної стійкості, яка запропонована нами у п.3.1 може бути більш детально представлена у вигляді послідовних блоків (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Алгоритм управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс» в контексті інтегрованої моделі адаптивної стійкості

По-перше, це оперативна діагностика чутливості ключових фінансових індикаторів (ліквідності, платоспроможності, рентабельності, боргового навантаження) до зовнішніх шоків. Такий елемент дозволяє ідентифікувати критичні параметри, що можуть призвести до втрати стійкості, та оперативно коригувати фінансову політику підприємства. Впровадження цифрових інструментів в управлінській моніторинг та аналітику, зокрема застосування

ERP, BI-дашбордів для оперативного моніторингу ключових фінансових метрик, використання модулів прогнозування грошових потоків на базі статистичних моделей і простих алгоритмів машинного навчання дозволяє автоматизувати збір даних, прискорити контрольні процедури, прогнозувати грошові потоки з більшою точністю, ухвалювати контрзаходи у режимі близькому до реального часу.

По-друге, формування короткострокових фінансових резервів, обсяг яких має забезпечувати покриття не менше ніж дво- чи тримісячного циклу операційних витрат. Наявність таких ресурсів підвищує спроможність підприємства утримувати стабільність у фазах різкої турбулентності або переривання надходжень.

По-третє, упровадження інструментів хеджування або укладення контрактів із фіксацією цін на сировину та ресурси. Це дозволяє компенсувати ризики, пов’язані з девальваційними процесами, інфляційним зростанням та ціновою волатильністю на товарних ринках.

По-четверте, реалізація заходів із реструктуризації короткострокової заборгованості та забезпечення доступу до кредитних ліній. В умовах невизначеності гнучкість у сфері боргових зобов’язань дає змогу уникати дефолтних ситуацій і підтримувати платоспроможність.

По-п’яте, диверсифікація ринків збуту та бази постачальників. Це сприяє зниженню залежності підприємства від окремих контрагентів та логістичних маршрутів, що можуть бути порушені через воєнні дії або економічні обмеження.

По-шосте, розроблення та поступова імплементація плану відновлення діяльності з урахуванням інвестицій у модернізацію виробничих потужностей, підвищення енергоефективності та безпекових стандартів. Такий підхід не лише сприяє стабілізації, але й формує підґрунтя для довгострокового розвитку. Комплексність цієї моделі полягає у взаємодоповнюваності її складових, що дає можливість адаптації до галузевих та масштабних особливостей підприємства. Особливості застосування елементів адаптивної

моделі забезпечення фінансової стійкості залежать від типу суб'єкта господарювання. Для малих і середніх підприємств ключовими є оперативні заходи підтримки ліквідності (прогнозування грошових потоків, узгодження умов із постачальниками) та прискорена цифровізація базових фінансових процесів через впровадження доступних технологічних рішень. Вагоме значення мають державні програми підтримки та гарантії міжнародних фінансових інституцій. Великі компанії володіють ширшими ресурсами для інвестицій у цифрову трансформацію, ризик-менеджмент та модернізацію. У цьому сегменті актуальними є стрес-тестування, прогнозна аналітика, хеджування валютних ризиків, диверсифікація джерел фінансування та напрямів модернізації, що дає змогу адаптуватися до кризових змін. Цифрові продажі та автоматизація логістичних процесів виступають ключовими інструментами підвищення адаптивності та зниження залежності від зовнішніх ризиків.

Отже, на підставі розробки інтегрованої моделі адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів, нами запропоновано алгоритм удосконалення управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс». Загалом дослідження підтверджує: війна не лише загострила проблеми фінансової стабільності, але й актуалізувала необхідність переосмислення підходів до управління. Запропоновані висновки мають прикладне значення для підприємств, органів державної влади, фінансових інституцій та наукової спільноти, оскільки окреслюють базові орієнтири для інтегрованої політики економічної стабілізації та повоєнного розвитку.

Висновки до розділу 3

На фінансову стійкість підприємства впливає багато чинників, спричинених військовим станом. Основний із них – нестабільність зовнішнього середовища, яка вимагає грамотного фінансового управління та швидких реакцій на різні виклики. Кожне підприємство, яке працює в умовах воєнних дій, стикається з ситуацією, коли необхідно коригувати бізнес-моделі для того, щоб продовжити функціонування на ринку. Основними завданнями при цьому є організація безпеки для персоналу та клієнтів, збереження кадрів та забезпечення платоспроможності перед постачальниками. Відповідна фінансова політика здійснює вплив і на нормативні значення показників фінансової стійкості.

В умовах неможливості використання зовнішніх фінансових ресурсів, фінансова стійкість та ліквідність підприємств суттєво зростає, оскільки вони вимушені працювати за рахунок власних коштів. В свою чергу, ті підприємства які не мають власних ресурсів, не зможуть функціонувати на ринку, що не передбачає товарних чи фінансових доступних кредитів. Така ситуація спричиняє зміну підходів до забезпечення платоспроможності таким чином, щоб за рахунок вільних готівкових коштів підприємство могло терміново погасити заборгованість, а також здійснювати оперативні інвестиції в розвиток. Таким чином, вимоги до платоспроможності підприємства зростають. В свою чергу, вимоги до рентабельності та оборотності знижується, оскільки в умовах війни вважається, що підприємство може працювати на межі збитку і навіть з незначним збитком, якщо воно не скорочує чисельність працівників і залишається платоспроможним.

Цифровізація виступає практичним механізмом реалізації концепції динамічних здатностей у площині управління бізнес-процесами в напрямку підвищення рівня фінансової стійкості бізнесу в умовах невизначеності та ризиків війни.

На підставі розробки інтегрованої моделі адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів, нами запропоновано алгоритм удосконалення управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс». Загалом дослідження підтверджує: війна не лише загострила проблеми фінансової стабільності, але й актуалізувала необхідність переосмислення підходів до управління. Запропоновані висновки мають прикладне значення для підприємств, органів державної влади, фінансових інституцій та наукової спільноти, оскільки окреслюють базові орієнтири для інтегрованої політики економічної стабілізації та повоєнного розвитку.

ВИСНОВКИ

Актуальні виклики розвитку українських підприємств, обумовлені постійною потребою долати кризові явища, функціонувати в умовах ведення воєнних дій висувають підвищені вимоги до забезпечення фінансової стабільності як важливого елемента фінансової безпеки, активізації бізнес-процесів. Для ефективного вирішення цієї задачі необхідно вдосконалювати підходи до управління фінансовою стійкістю. У сучасних умовах забезпечення фінансової стійкості підприємства – є одним із головних економічних пріоритетів. Недостатній рівень фінансової стійкості може спричинити проблеми з платоспроможністю й обмежити можливості для розвитку виробничої діяльності. У той же час, надмірна стійкість може гальмувати розвиток через неефективне використання ресурсів, зокрема, у вигляді надлишкових запасів і резервів. Проблематика фінансової стійкості підприємств перебуває в полі активного інтересу сучасної наукової спільноти. Її різні аспекти стали предметом дослідження численних українських і зарубіжних учених та фахівців. Методика оцінювання фінансової стійкості повинна спиратися на системний підхід до аналізу зовнішніх факторів і бути орієнтованою на досягнення підприємством довгострокової фінансової стійкості.

Слід зазначити, що ключові статистичні дані підприємства, які можна використовувати для визначення фінансової стійкості, прибутковості, зростання активів та генерування доходу підприємства важко використовувати, оскільки багато підприємств використовують різні системи та методи обліку. Використання основних економічних показників може покращити розуміння результатів діяльності підприємства, але вони не дають повної картини, оскільки вимірюють лише основні аспекти діяльності. Основні проблеми які виникають при діагностиці можна розподілити наступним чином: недостатня кількість даних про результати діяльності підприємства; дисбаланс між бухгалтерським результатом та економічним

результатом; проблеми при порівнянні результатів діяльності різних підприємств на ринку. Але, на нашу думку, ми маємо всі підстави для проведення повноцінної оцінки за даними фінансової звітності. Отже, ефективне використання основних елементів фінансового аналізу дозволяє краще зрозуміти деякі аспекти підприємницької та економічної діяльності в цілому. Таке дослідження допомагає визначити конкурентоспроможність підприємства на ринку та його здатність підвищувати рівень ефективності, стан організації, включаючи ринкові умови та показники життєздатності, продуктивності, ефективності та грошового потоку, а також кризові умови функціонування Це методологія, яка використовує дані фінансової звітності, дозволяє оцінити наскільки життєздатним є підприємство з точки зору його фінансової стійкості, стабільності та перспектив ефективності діяльності у довгостроковому періоді.

Отже, впродовж останніх десятиліть економіка України зазнала перманентної та стрімкої деіндустріалізації, яка відбувалася на тлі зовнішніх кризових потрясінь і відсутності системної, цілеспрямованої промислової політики зі боку держави. Частка переробної промисловості у ВВП України скоротилася до 10,0%, що на 6,5 в. п. менше, ніж середньосвітовий рівень. Галузі переробної промисловості України переживають постійний брак капітальних інвестицій, що уможливлюють розширене відтворення виробництва. При цьому притік прямих іноземних інвестицій залишається вкрай незначним, а в періоди криз та воєнних потрясінь відбувається відтік раніше вкладених інвестицій за кордон. Негативний вплив на перспективи активізації господарської діяльності у переробній промисловості України чинить занепад вітчизняної науково-дослідної сфери. Внаслідок низької інноваційної активності підприємств частка високотехнологічної продукції у структурі доданої вартості переробної промисловості в Україні протягом 2012–2022 рр. впала з 9,7% до 6,8%, а товарів з технологіями вище середнього рівня – з 25,1% до 18,5%. Деіндустріалізація української економіки відбувалася, у першу чергу, внаслідок занепаду передусім наукоємних

галузей, натомість діючі ринкові стимули та залучення на зовнішні ринки стимулювали передусім розвиток технологічно простіших виробництв. Слід зауважити, що ці деградаційні процеси відбуваються на тлі повномасштабної війни, тому своєчасне визначення рівня фінансової стійкості дозволяє запобігти ризикам її втрати.

Підприємство ПрАТ «Запоріжсклофлюс» є найбільшим і єдиним виробником силікату натрію (брили) в Україні, одним з найбільших світових виробників зварювальних плавлених флюсів, а також виробником посуду з пресованого безбарвного скла. З силікату натрію власного виробництва підприємство виробляє і реалізує рідке скло, як наливом, так і фасоване. У 2022 р. попри війну в Україні, яку розв'язала рф, на підприємстві освоєно промислове виробництво спеціальних плавлених продуктів-шлаків для використання в шихті при виробництві керамічних флюсів, порошкового дроту та інших зварювальних матеріалів. Основний вид продукції підприємства – зварювальний флюс – це гранульований порошок з розміром зерен від 0,2 до 4 мм, призначений для здійснення зварювальних процесів. Завод має унікальне обладнання для виробництва зварювальних флюсів новим способом – методом подвійного рафінування розплаву. Цей найбільш прогресивний спосіб варіння флюсів, захищений патентами, істотно поліпшив зварювально-технологічні властивості флюсів при збереженні сприятливого співвідношення якості до ціни. У 2020 р. на ПрАТ «Запоріжсклофлюс» була впроваджена інтегрована система менеджменту (ІСМ) та система екологічного менеджменту (СЕМ) згідно міжнародного стандарту ISO 14001:2015. З початком повномасштабної війни в Україні ПрАТ «Запоріжсклофлюс» працює в режимі підтримки господарської діяльності та збереження колективу підприємства.

Стійкі тенденції змін у активах підприємства можна окреслити таким чином: впродовж 2022 – 2024 рр. відбувається поступове зростання питомої ваги необоротних активів у структурі майна; така тенденція свідчить про звужування господарської діяльності; також ознаками звужування

господарської діяльності є зниження обсягу виробничих запасів, реалізація готової продукції зі складів, активізація повернення дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. В цілому обсяг майна знижується з 228674 тис.грн. на початок 2022 року до 111905 тис.грн. на кінець 2024 р., тобто у два рази. Тобто відбувається капіталізація майна, що є ознакою скорочення обсягу господарської діяльності. Це викликано початком повномасштабної війни рф проти України у лютому 2022 р.

Узагальнюючи тенденції змін у складі та структурі капіталу, можемо констатувати наступне: підприємство має власний фінансовий ресурс, за рахунок якого структура капіталу свідчить про достатній рівень фінансової стійкості, це – нерозподілений прибуток; на початок 2022 р. його обсяг становить 174237 тис.грн.; на кінець 2024 р. – 75630 тис.грн., тобто відбулось покриття 98607 тис.грн. збитків від господарської діяльності; за рахунок нерозподіленого прибутку впродовж 2022 – 2024 рр. підприємство характеризується стійкою структурою капіталу; питома вага поточних зобов'язань впродовж досліджуваного періоду зросла з 18,4% на кінець 2022 р. до 24,9% на кінець 2024 р., але така питома вага поточних зобов'язань не є критичною з точки зору фінансової стійкості.

До основних тенденцій змін фінансових результатів доцільно віднести такі зміни: починаючи з 2022 р. спостерігається стрімке падіння чистого доходу від реалізації продукції; у 2022 – 2024 рр. не вдалось відновити обсяги господарської діяльності до рівня 2021 р.; підприємство має фінансові можливості формування прибутку лише на рівні валового прибутку; у період 2022 – 2024 рр. підприємство має збитки на рівні операційної діяльності та на рівні чистого прибутку.

Продуктивність праці – виключно економічний показник, який свідчить про кількість продукції, виробленої одним працівником за рік. На початок 2022 року він дорівнює 1383,7 тис.грн. на одну особу, а вже на кінець 2024 р. – лише 547,6 тис.грн. на одну особу, тобто бачимо дійсно звуження обсягу господарської діяльності. Також негативні тенденції щодо звуження обсягу

господарської діяльності позначились і на показникові фондовіддачі. На початок 2022 р. він дорівнює 6,863, а на кінець 2024 р. – лише 1,568, тобто суттєво знижується ефективність використання основних засобів у господарській діяльності, тобто відбувається недозавантаження виробничих потужностей підприємства. Така економічна ситуація призводе до зростання частки постійних витрат в собівартості одиниці продукції і може при падінні обсягів виробництва призводити до економічних збитків. Таку ситуацію ми і спостерігаємо у досліджуваного підприємства.

Всі показники рентабельності мають від'ємне значення впродовж усього досліджуваного періоду, лише показник рентабельності продукції має позитивне значення, він розраховується за валовим прибутком, який є позитивною величиною впродовж 2021 – 2024 рр. Отже, підприємство має всі ознаки банкрутства, тобто втрати фінансової стійкості, тому ПрАТ «Запоріжсклофлюс» потребує розробки антикризової стратегії та інших заходів з відновлення фінансової стійкості та стабільності.

На фінансову стійкість підприємства впливає багато чинників, спричинених військовим станом. Основний із них – нестабільність зовнішнього середовища, яка вимагає грамотного фінансового управління та швидких реакцій на різні виклики. Кожне підприємство, яке працює в умовах воєнних дій, стикається з ситуацією, коли необхідно коригувати бізнес-моделі для того, щоб продовжити функціонування на ринку. Основними завданнями при цьому є організація безпеки для персоналу та клієнтів, збереження кадрів та забезпечення платоспроможності перед постачальниками. Відповідна фінансова політика здійснює вплив і на нормативні значення показників фінансової стійкості.

В умовах неможливості використання зовнішніх фінансових ресурсів, фінансова стійкість та ліквідність підприємств суттєво зростає, оскільки вони вимушені працювати за рахунок власних коштів. В свою чергу, ті підприємства які не мають власних ресурсів, не зможуть функціонувати на ринку, що не передбачає товарних чи фінансових доступних кредитів. Така

ситуація спричиняє зміну підходів до забезпечення платоспроможності таким чином, щоб за рахунок вільних готівкових коштів підприємство могло терміново погасити заборгованість, а також здійснювати оперативні інвестиції в розвиток. Таким чином, вимоги до платоспроможності підприємства зростають. В свою чергу, вимоги до рентабельності та оборотності знижується, оскільки в умовах війни вважається, що підприємство може працювати на межі збитку і навіть з незначним збитком, якщо воно не скорочує чисельність працівників і залишається платоспроможним.

Цифровізація виступає практичним механізмом реалізації концепції динамічних здатностей у площині управління бізнес-процесами в напрямку підвищення рівня фінансової стійкості бізнесу в умовах невизначеності та ризиків війни.

На підставі розробки інтегрованої моделі адаптивної стійкості через трансформацію бізнес-процесів, нами запропоновано алгоритм удосконалення управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Запоріжсклофлюс». Загалом дослідження підтверджує: війна не лише загострила проблеми фінансової стабільності, але й актуалізувала необхідність переосмислення підходів до управління. Запропоновані висновки мають прикладне значення для підприємств, органів державної влади, фінансових інституцій та наукової спільноти, оскільки окреслюють базові орієнтири для інтегрованої політики економічної стабілізації та повоєнного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базілінська О.Я. & Панченко О.І. (2019). Фінансова стійкість у системі стратегічного управління підприємством. Проблеми економіки. № 1 (39). 89-94. DOI: 10.32983/2222-0712-2019-1-89-94.

2. Журавльова О.Є. (2009). Фінансова стійкість підприємства: теорія і практика. Формування ринкової економіки. № 22. 523 – 526.

3. Тютюнник Ю.М. & Литвиненко А.М. (2015). Оцінювання оптимальності співвідношення власного й позикового капіталу. URL: http://archive.nbuv.gov.ua (дата звернення: 21.09.2025).

4. Василенко А.В. (2015). Менеджмент стійкого розвитку підприємства: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 648 с.

5. Колодізєв О.М. (2017). Дослідження сутності та змісту економічної стійкості підприємства. Наук.- техн. зб.: Комунальне господарство міст. № 78. 238 – 243.

6. Лахтіонова Л.А. (2013). Аналіз фінансової стійкості суб'єктів підприємницької діяльності : монографія. Київ : Знання України. 1091 с.

7. Островська О.А. (2012). Фінансовий стан та фінансова стійкість підприємств: теоретичні аспекти визначення їх суті. Стратегія економічного розвитку України. Вип. 4 (11). 18 – 186.

8. Кравченко М. О. & Леонтовська М. А. (2022). Підходи до оцінювання фінансової стійкості інноваційно-активних підприємств. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». №24. 93 – 99.

9. Лобода О. М. & Кириченко Н. В. (2023) Методика оцінки фінансової стійкості підприємства за допомогою економіко-статистичного аналізу. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка». Вип. 18. 114 – 121. DOI: https://doi.org/10.32782/2708 0366/2023.18.12

10. Плиса В.Й. & Приймак І.І. (2009). Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України: монографія. Львів : АТБ, 142 с.

11. Румик, І., Плетенецька, С., & Царенок, О. (2023). Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств в умовах воєнного стану. Вчені записки Університету «КРОК», (4(72), 9–19. https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-9-19

12. Румик, І., & Пилипенко, О. (2022). Фінансове забезпечення підприємств: можливості використання когнітивного моделювання. Вчені записки Університету «КРОК», (2(66), 44–52. https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-44-52

13. Сітак І.Л. & Мурашко І.М. (2019). Характеристика методик оцінки економічної стійкості підприємств. Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку суб'єктів національного господарства : монографія Дніпро : Журфонд. 270 – 285.

14. Юдіна С.В., Галаганов В.О. & Стребіж М.О. (2023). Методичний підхід до управління фінансовою стійкістю підприємства. Економічний простір. № 187. С. 178 – 183. DOI: 10.32782/2224 6282/187-29.

15. Ливч Д.Д. Мікро-, малий та середній бізнес: стійкість в часи війни, потенціал для відбудови України. Електронне видання «Економічна правда». 2024. URL: https://www.epravda.com.ua/publications/2024/02/2/709420/ (дата звернення: 12.09.2025).

16. Федорова Х. Що з бізнесом? Коротко про стан економіки та компаній на липень 2024. Електронне видання «Kyivstar business HUB». 2024. URL: https://hub.kyivstar.ua/articles/shho-z-biznesom-korotko-pro-stan-ekonomiki-ta-kompanij-na-lipen-2024 (дата звернення: 17.09.2025).

17. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. № 43. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77 (дата звернення: 20.09.2025).

18. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування у квітні-травні 2024 року. Цифрова громада. 2024. URL: https://hromada.gov.ua/

research/doslidzennya-stanu-ta-potreb-biznesu-v-ukrayini (дата звернення: 20.10.2025).

19. Тарасовський Ю. Бізнес не бачить перспектив покращення економічної ситуації найближчим часом – дослідження. Журнал «Forbs». 2023. URL: https://forbes.ua/news/biznes-poki-ne-bachit-perspektiv-pokrashchennya-ekonomichnoi-situatsii-doslidzhennya-16022023-11771 (дата звернення: 25.09.2025).

20. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств від 28.07.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0005626-06#Text (дата звернення 10.10.2025).

21. Official website of the State Statistics Service of Ukraine. Available at: https://www.ukrstat.gov.ua.

22. Information Agency UNIAN (2023). Ukrainian GDP fell by 29,2 % at the end of 2022 – Ministry of Economy. Available at: https://www.unian.ua/economics/finance/vvp-ukrajini-za-pidsumkom-2022-roku vpav-na-29-2-minekonomiki-12178173.html.

23. Study of the state of business in Ukraine (June 2023) (2023). Available at: https://business.diia.gov.ua/uploads/6/32044-biznes_2023_hvila_12.pdf.

24. State and prospects of SMEs in Ukraine: research results (2023). Economic truth. Available at: https://www.epravda.com.ua/columns/2023/05/1/699634

25. Express assessment of the impact of the war on micro, small and medium enterprises in Ukraine (2022). Analytical report. Kyiv, United Nations Development Program in Ukraine. Available at: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-10/UA_Rapid_Assessment_of_War_on_MSMEs_in_Ukraine_0.pdf

26. Промислове виробництво в Україні падає. URL: https://argumentua.com/novini/promislove-virobnitstvo-v-ukraini-padae (дата звернення: 24.10.2025).

27. Індекси промислової продукції за видами діяльності та основними промисловими групами у 2007–2023 рр. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 24.10.2025).

28. International Yearbook of Industrial Statistics: Edition 2023. UNIDO. URL: https://stat.unido.org/publications/international-yearbook-industrial-statistics-2023

29. National accounts database (updated in February 2024). UNIDO. URL: https://stat.unido.org/data/table?dataset=national-accounts

30. Гужва І.Ю., Гончаренко К.О. Промисловість України: сучасні тенденції та фактори розвитку. Формування ринкових відносин в Україні. 2020. № 1. С. 18–24.

31. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2010-2022 роки. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 24.11.2025).

32. Pulii O.V. Investytsiina aktyvnist pererobnoi promyslovosti Ukrainy. Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini. 2021. № 5. S. 59–67.

33. Lebeda T.B. Stan finansuvannia naukovykh i naukovo-tekhnichnykh robit v Ukraini: statysty chnyi rozriz. Problemy nauky. 2012. Vyp. 11. S. 2–6.

34. Research and development expenditure (% of GDP). The World Bank data. URL: https://data.worldbank.org/indicator/GB.XPD.RSDV.GD.ZS

35. Vprovadzhennia innovatsii na promyslovykh pidpryiemstvakh (2000–2020). Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/

36. Офіційний сайт ПрАТ «Запоріжсклофлюс». URL: https://www.steklo-flus.com/ (дата звернення: 23.11.2025).

37. Дучек С. Організаційна резильєнтність: концепція, заснована на здатностях. European Management Journal. 2020. Т. 38, № 1. С. 50–59.

38. Авен Т., Ренн О. Управління ризиками та врядування: концепції, настанови та застосування. Берлін: Springer, 2010. 280 с.

39. Деві Р. Р., Хідая А., Сантосо С. Резильєнтність та зростання МСП під час кризи: багаторівневий адаптивний процес. Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies. 2021. Т. 13, № 4. С. 658–676.

40. Краус С., Клаус Т., Брейєр М., Гаст Й., Зардіні А., Тіберіус В. Економіка COVID-19: емпіричні докази адаптації підприємств у кризі. International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research. 2020. Т. 26, № 5. С. 1067–1092.

41. KSE Institute. Бізнес в умовах війни: дані українських МСП. Київ, 2023.

42. Програма розвитку ООН в Україні. Дослідження стійкості бізнесу: вплив війни на мікро-, малі та середні підприємства. Київ: UNDP, 2023. 42 с.

43. Гріщенко І. В. Оцінка показників фінансової стійкості підприємства. Перспективи розвитку фінан сово-економічного простору України : зб. наук. праць. Вінниця, 2020. С. 208–211.

44. Самойлюк М. Фінансова допомога від міжнародних партнерів: скільки Україна отримала на 1 серпня. epravda.com.ua, 2022. URL: https://www.epravda.com.ua/news/2022/08/2/689933 (дата звернення: 24.10.2025).

45. Зануда А. Бізнес під час війни: яку підтримку запропонував уряд та як виживає бізнес. BBC. 2022. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/features-60757453 (дата звернення: 24.10.2025).

46. Зубар Д. «Зараз не до прибутку». Як працює малий бізнес в Одесі під час війни. Громадське. Новини. 2022. URL: https://suspilne.media/222573 zaraz-pro-pributok-mova-ne-jde-ak-pid-cas-vijni-pracue-malij-biznes-v odesi (дата звернення: 24.10.2025).

47. Степаненко О., Канельська А. (2024). Фінансова стійкість підприємств в період воєнного стану: ризики, за грози, шляхи їх подолання. Підприємництво та інновації, № (33), С. 123–130. DOI: https://doi.org/10.32782/2415 3583/33.21/

48. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2025-H1.pdf?v=14 (дата звернення: 16.10.2025).

49. Національний банк України. Річний звіт 2024. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2024.pdf?v=14 (дата звернення: 16.10.2025).

50. World Bank. Ukraine: Firms through the War 2.0. Washington, D.C.: World Bank Group, 2024. URL: https://documents1.worldbank.org/curated/en/099061924125589588/pdf/P177312124626806b1aa081021aad774db2. pdf (дата звернення: 16.10.2025).

51. Національний інститут стратегічних досліджень (NISS). Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості у період воєнного стану. 2024. URL: https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky finansovoyi-stiykosti-u-period-voyennoho-8 (дата звернення: 16.10.2025).

52. OECD. Impacts of the Russian invasion of Ukraine on financial market conditions and resilience. OECD, 2022. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/05/impacts-of-the-russian-invasion-of-ukraine-on-financial-market-conditions-and (дата звернення:16.10.2025).

53. Оглобліна В.О., Метеленко Н.Г., Воронков О.М. Адаптація в управлінні малим та середнім бізнесом під час війни та потенціал його розвитку. Інженерні інновації та розбудова національної економіки : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції Інженерного навчально-науко вого інституту ім. Ю. М. Потебні (15–16 травня 2025 року, м. Запоріжжя) / наук. ред. Н. Г. Метеленко ; Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні Запорізького національного університету. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. – 960 с. (С. 259 – 262).

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2023 | 01 | 30
за ЄДРПОУ	00233235
за КАТОТТГ [1]	UA23060070010385728
за КОПФГ	230
за КВЕД	20.59

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**
Територія ЗАПОРІЗЬКА
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство
Вид економічної діяльності Виробництво іншої хімічної продукції, н.в.і.у.
Середня кількість працівників [2] 301
Адреса, телефон вулиця ДІАГОНАЛЬНА, буд. 2, Заводський р-н, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69035, Україна 2397061

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 968	1 965
первісна вартість	1001	1 976	1 976
накопичена амортизація	1002	8	11
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4 045	3 368
Основні засоби	1010	85 572	77 755
первісна вартість	1011	141 412	143 626
знос	1012	55 840	65 871
Інвестиційна нерухомість	1015	215	210
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	266	266
знос інвестиційної нерухомості	1017	51	56
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	308	220
Відстрочені податкові активи	1045	3 171	3 086
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**95 279**	**86 604**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	66 862	49 249
виробничі запаси	1101	23 320	29 686
незавершене виробництво	1102	1 679	4 143
готова продукція	1103	41 863	15 420
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	27 664	4 375
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 435	148
з бюджетом	1135	21 182	6 671
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 354	4 354
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 821	933
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 774	9 462
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 657	1 253
Усього за розділом II	**1195**	**133 395**	**72 091**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**-**	**-**
Баланс	**1300**	**228 674**	**158 695**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	109	109
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	594	594
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	174 237	122 519
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**174 940**	**123 222**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	8 765	6 309
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**8 765**	**6 309**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 157	2 151
товари, роботи, послуги	1615	23 069	12 285
розрахунками з бюджетом	1620	982	464
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 046	395
розрахунками з оплати праці	1630	3 613	1 478
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	629	2 170
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	6 944	2 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 392	8 110
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	137	64
Усього за розділом III	**1695**	**44 969**	**29 164**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	**-**	**-**
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	**-**	**-**
Баланс	**1900**	**228 674**	**158 695**

ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Керівник **Нетяга Володимир Іванович**

ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Головний бухгалтер **Хижняк Світлана Вікторівна**

[1] Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

[2] Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"	за ЄДРПОУ
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КАТОТТГ UA2306070010385728
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Виробництво іншої хімічної продукції, н.в.і.у.	за КВЕД 20.59
Середня кількість працівників [2]	148	
Адреса, телефон	вулиця ДІАГОНАЛЬНА, буд. 2, Заводський р-н, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69035, Україна 2397061	

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 965	2 043
первісна вартість	1001	1 976	2 055
накопичена амортизація	1002	11	12
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 368	6 112
Основні засоби	1010	77 755	72 058
первісна вартість	1011	141 394	144 458
знос	1012	63 639	72 400
Інвестиційна нерухомість	1015	210	206
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	266	266
знос інвестиційної нерухомості	1017	56	60
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	220	121
Відстрочені податкові активи	1045	3 086	5 067
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**86 604**	**85 607**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	49 249	33 595
виробничі запаси	1101	29 686	20 649
незавершене виробництво	1102	4 143	1 980
готова продукція	1103	15 420	10 966
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 375	2 441
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	148	144
з бюджетом	1135	6 671	4 179
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 354	4 139
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	928	192
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	9 462	4 018
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 253	944
Усього за розділом II	**1195**	**72 086**	**45 513**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	**158 690**	**131 120**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	109	109
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	594	594
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	122 211	93 911
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**122 914**	**94 614**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	6 309	6 645
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**6 309**	**6 645**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 151	2 521
товари, роботи, послуги	1615	12 285	12 194
розрахунками з бюджетом	1620	464	976
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	395	351
розрахунками з оплати праці	1630	1 478	1 267
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 170	94
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	2 047	2 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8 413	10 371
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	64	40
Усього за розділом III	**1695**	**29 467**	**29 861**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	**1800**	-	-
Баланс	**1900**	**158 690**	**131 120**

ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Керівник **Нетяга Володимир Іванович**

ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Головний бухгалтер **Хижняк Світлана Вікторівна**

Код згідно з Класифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	2025 01 01
Підприємство	**Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**	за ЄДРПОУ 00532785
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КАТОТТГ [1] UA2306070010385728
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Виробництво іншої хімічної продукції, н.в.і.у.	за КВЕД 20.59
Середня кількість працівників [2]	200	
Адреса, телефон	вулиця ДІАГОНАЛЬНА, буд. 2, Заводський р-н, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69035, Україна 2397061	

ДОКУМЕНТ ОТРИМАНО

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 043	2 074
первісна вартість	1001	2 055	2 096
накопичена амортизація	1002	12	22
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 112	4 417
Основні засоби	1010	72 058	67 604
первісна вартість	1011	144 458	149 314
знос	1012	72 400	81 710
Інвестиційна нерухомість	1015	206	202
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	266	266
знос інвестиційної нерухомості	1017	60	64
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	121	10
Відстрочені податкові активи	1045	5 067	6 159
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	**1095**	**85 607**	**80 466**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	33 595	24 104
виробничі запаси	1101	20 649	14 376
незавершене виробництво	1102	1 980	1 792
готова продукція	1103	10 966	7 936
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 441	2 542
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	144	39
з бюджетом	1135	4 179	4 179
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 139	4 139
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	192	127
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 018	51
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	933	397
Усього за розділом II	**1195**	**45 502**	**31 439**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	-	-
Баланс	**1300**	**131 109**	**111 905**

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	109	109
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	594	594
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	93 898	75 630
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	**1495**	**94 601**	**76 333**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	6 645	7 763
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	**1595**	**6 645**	**7 763**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 521	2 493
товари, роботи, послуги	1615	12 195	6 178
розрахунками з бюджетом	1620	976	563
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	352	298
розрахунками з оплати праці	1630	1 267	1 045
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	94	391
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	2 047	2 047
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	10 371	9 644
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	40	5 150
Усього за розділом III	**1695**	**29 863**	**27 809**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	**1900**	**131 109**	**111 905**

Керівник ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ — **Нетяга Володимир Іванович**

Головний бухгалтер ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА — **Безкіш Валентина Олександрівна**

Код за КАТОТТГ

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
за ЄДРПОУ	00293255		

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	106 782	487 057
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(91 111)	(432 160)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	15 671	54 897
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	14 919	15 200
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(16 597)	(23 708)
Витрати на збут	2150	(6 423)	(24 807)
Інші операційні витрати	2180	(54 379)	(36 362)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(46 809)	(14 780)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	42	52
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(2 169)	(869)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 697)	(38)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Електронний підпис

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(51 633)	(15 635)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(85)	1 946
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(51 718)	(13 689)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(51 718)	(13 689)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	67 556	389 176
Витрати на оплату праці	2505	41 918	79 961
Відрахування на соціальні заходи	2510	8 655	15 430
Амортизація	2515	10 038	9 128
Інші операційні витрати	2520	33 954	30 951
Разом	**2550**	162 121	524 646

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5473508	5473508
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5473508	5473508
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(9,44878)	(2,50096)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(9,44878)	(2,50096)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ — Нетяга Володимир Іванович

Головний бухгалтер ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА — Хижняк Світлана Вікторівна

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
за ЄДРПОУ	00293255		

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	126 823	105 466
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(91 667)	(90 410)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	35 156	15 056
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 411	14 919
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(18 755)	(16 597)
Витрати на збут	2150	(4 106)	(6 466)
Інші операційні витрати	2180	(46 306)	(54 024)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(28 600)	(47 112)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	32	42
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 680)	(2 169)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(34)	(2 697)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(30 282)	(51 936)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 982	(85)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(28 300)	(52 021)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(28 300)	(52 021)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	101 283	67 556
Витрати на оплату праці	2505	39 388	41 918
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 656	8 655
Амортизація	2515	10 013	10 038
Інші операційні витрати	2520	24 241	33 954
Разом	**2550**	182 581	162 121

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5473508	5473508
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5473508	5473508
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(5,17)	(9,50)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(5,17)	(9,50)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ — Нетяга Володимир Іванович

Головний бухгалтер ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА — Хижняк Світлана Вікторівна

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2025	01	01
за ЄДРПОУ	00293255		

Підприємство **Приватне акціонерне товариство "Запоріжсклофлюс"**
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	109 511	126 823
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	-	-
премії підписані, валова сума	*2011*	-	-
премії, передані у перестрахування	*2012*	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	2050	(87 224)	(91 667)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	-	-
Валовий: прибуток	2090	22 287	35 156
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	-	-
Інші операційні доходи	2120	6 889	5 411
у тому числі: дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	-	-
Адміністративні витрати	2130	(22 067)	(18 755)
Витрати на збут	2150	(3 516)	(4 106)
Інші операційні витрати	2180	(21 207)	(46 306)
у тому числі: витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(17 614)	(28 600)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	22	32
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі: дохід від благодійної допомоги	*2241*	-	-
Фінансові витрати	2250	(1 768)	(1 680)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(34)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	-	-

Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(19 360)	(30 282)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1 092	1 982
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(18 268)	(28 300)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	(18 268)	(28 300)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	74 335	101 283
Витрати на оплату праці	2505	30 181	39 388
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 151	7 656
Амортизація	2515	9 372	10 013
Інші операційні витрати	2520	16 982	24 241
Разом	**2550**	137 021	182 581

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	5473508	5473508
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	5473508	5473508
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(3,34)	(5,17)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(3,34)	(5,17)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП НЕТЯГА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

Керівник _____ Нетяга Володимир Іванович

ЕП ХИЖНЯК СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА

Головний бухгалтер _____ Безкіш Валентина Олександрівна